

Mən çox xoşbəxtəm ki, Bakı Dövlət Universitetinin məzunuyam...

Ümummilli Lider HEYDƏR ƏLİYEV

Qəzet 1929 -cu ildən nəşr olunur. Təsisçi: Bakı Dövlət Universiteti

30 noyabr 2022-ci il

BAKİ UNIVERSİTETİ

MİLLİ TƏRƏQQİ ELM VƏ TƏHSİL OCAĞINDAN BAŞLAYIR

BDU-da akademik Rəfiqə Əliyevanın 90 illiyinə həsr olunmuş "Təbiət qıgılçımı" adlı fotomüsabiqə

→ Səh.5

AzTV-nin sədr müavini Rafiq Həşimov Jurnalistika fakültəsinin qonağı olub

→ Səh.9

BDU-nun İsrailin Holon Texnologiya İnstitutu ilə ikili diplom programı davam edir

→ Səh.10

Azərbaycan Yazıçıları Birliyinin katibi Səlim Babullaoglu ilə görüş keçirilib

→ Səh.11

Sumqayıt Dövlət Universitetinin 60 illik yubileyinə həsr olunmuş dəyirmi masa

→ Səh.12

İrəvan Müəllimlər Seminariyasının 140 illiyinə həsr olunmuş Respublika elmi konfransı keçirilib

→ Səh.12

Hüquq fakültəsinin tələbələri Probasiya Xidmətinin fəaliyyəti ilə tanış olublar

→ Səh.23

Türkiyənin TED Universitetinin rektoru BDU-da

→ Səh.5

Serbiyanın Union-Nikola Tesla Universitetinin nümayəndə heyəti BDU-da olub

→ Səh.5

Vətən müharibəsində iştirak etmiş məzunlar və qazilərlə görüş

→ Səh.6

Akademik Vasim Məmmədəliyevin anadan olmasının 80 illik yubileyinə həsr olunmuş Respublika elmi konfransı keçirilib

→ Səh.8

Tələbələr AMEA Mərkəzi Elmi Kitabxanasının iş təcrübəsi ilə tanış olublar

→ Səh.9

BDU-da Zəfər Günü təntənəli şəkildə qeyd olunub

Noyabrın 5-də Bakı Dövlət Universitetində 8 Noyabr - Zəfər Günü münasibətilə tədbir keçirilib

Tədbirdə əvvəlcə Hərbi orkestrin ifasında Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səslendirilib, canlarını Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövülüyü uğrunda qurban vermiş şəhidlərin əziz xatırəsi ehtiramla anılıb.

Tədbirdə çıxış edən BDU-nun rektoru Elçin Babayev qeyd edib ki, artıq ikinci ildir Azərbaycan xalqı möhtərəm Prezidentimiz, Müzəffər Ali Baş Komandanımız İlham Əliyevin mahir sərkərdəliyi ilə, şəhidlərimizin canı, qazilərimizin qanı, sarsılmaz xalq-iqtidar birliliyi hesabına qazandığımız böyük qələbənin, tarixi Zəfərin qürurunu yaşıyır. Bu şanlı qələbənin memarı Ulu öndərimizə, şəhidlərimizə və qazilərimizə böyük ehtiram və tarixi Zəfərin lideri Müzəffər Ali Baş Komandanımıza sonsuz minnətdarlıq hissəsi duyuruq. 2020-ci ilə qədər adı təqvim günlərindən biri olan 8 noyabr iki il önce xalqımızın minilliklərə gedib çıxan tarixinə böyük və parlaq hərflərlə əbədi həkk olundu. 8 Noyabr məqyasına və əhəmiyyətinə görə yalnız Azərbaycanın deyil, bütün

türk dünyasının son iki yüz il ərzində qazandığı ən böyük tarixi Zəfər hesab olunur.

Rektor vurgulayıb ki, 2020-ci ilin 8 noyabrında milli qürurumu zərərənən rəmzi olan Şuşanın azad olunması ilə 44 günlük Zəfər yürüşümüz öz zirvəsinə çatıb, düşmənin acı məğlubiyyətini etiraf etməkdən və təslimçilik sənədinə imza atmaqdan başqa çarəsi qalmayıb: "8 Noyabr tarixi haqlı olaraq ölkəmizin, xalqımızın həyatında yeni eranın başlangıcı kimi qiymətləndirilir. Vətən müharibəsinə qalibiyətlə başa vuran qüdrətli Azərbaycan öz şəhərini diqtə edən və uğurla həyata keçirən ölkə kimi daha böyük imkanlar əldə edib".

Elçin Babayev BDU-nun çoxminli kollektivi və tələbələrinin tarixi Zəfərin ikinci ildönümünü yüksək ovqatla qarşıladıqlarını diqqətə çatdırıb: "Vətən müharibəsi günlərində həm ön, həm də arxa cəbhədə fedakarlıq göstərmiş, 20 nəfər məzun və tələbəsi şəhidlik zirvəsinə ucalmış BDU kollektivi bu Zəfərdən sonra artıq tarixə çevrilən Qarabağ münaqi-

şosinin səbəbləri, müharibə və postmüharibə dövründəki içtimai-siyasi proseslərlə bağlı elmi araşdırılmalarını davam etdirir. Artıq bu istiqamətdə əldə etdiyimiz mühüm nəticələr var. Müharibədən sonra Universitetin artıq içtimaiyyət tərəfindən rəğbətlə qarşılanmış iki akademik layihəsi - "İşgal altında olmuş Azərbaycan Respublikası ərazilərində məcburi kökənlərin pozulmuş hüquqlarına dair Beynəlxalq Kompleks Hesabat" və "Vətən müharibəsi dövründə ölkə və xarici medianın fəaliyyətinin təhlili" layihələri uğurla gerçəkləşdirilib".

Daha sonra çıxış edən Baş nazirin müavini Əli Əhmədov qeyd edib ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrinin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə cəmi 44 gün süren hərbi əməliyyatlar nəticəsində rəşadəti ordumuz 30 il erməni əsərətində olan torpaqlarımızı azad edərək regionda yeni reallıq yaradıb.

(Ardı 2-ci səhifədə)

Zəfər Günü ilə əlaqədar yürüş

→ Səh.2

BDU-da Zəfər Günü təntənəli şəkildə qeyd olunub

(əvvəli 1-ci səhifədə)

Vətən müharibəsində qazanılan Zəfərlə Azərbaycan dövləti qalib dövlət, Azərbaycan xalqı isə qəhrəman xalq olduğunu sübuta yetirib. Baş nazirin müavini vurğulayıb ki, Vətən müharibəsində qazanılan şanlı Qələbə tarixi ədaləti bərpa etməklə yanaşı, Cənubi Qafqazda sülh və fıravunlıq üçün də etibarlı zəmin yaradır.

Qarabağ Dirçəliş Fonduñun İdarə Heyətinin sədri Rəhman Hacıyev, Milli Məclisin komitə sədri Sadiq Qurbanov, millət vəkilləri Rafael Hüseynov, Jalə Əliyeva, Anar İsgəndərov, Xüsü-

si Təyinatlı Qüvvələrin polkovnik-leutenanti, Vətən müharibəsi qəhrəmanı Ramiz Cəfərovun qızı, Beynəlxalq münasibətlər və iqtisadiyyat fakültəsinin II kurs tələbəsi Rəbiqə Salayeva və Və-

tən müharibəsi iştirakçısı, BDU-nun məzunu Qədir Daşdəmirov çıxışlarında 44 günlük Vətən müharibəsində Müzəffər Ali Baş Komandanın qətiyyəti, xalqımızın sarsılmaz birliyi və əsgərləri-

mizin qəhrəmanlığı sayəsində əldə etdiyimiz Zəfərə gedən yoldan, ordumuzun hərbi gücündən, əsgərlərimizin şücaətindən, Azərbaycan dövlətinin şəhid ailələrinə və müharibə iştirakçılarına diqqət və qayğıından qürurla bəhs edilər.

Tədbir BDU-nun Mədəniyyət Yaradıcılıq Mərkəzinin hazırlanmış ədəbi-bədii programla davam edib.

BDU-da Zəfər fləşmobu

Bakı Dövlət Universitetində Tələbə Gənclər Təşkilati və Tələbə Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin birgə təşkilatçılığı ilə 8 Noyabr - Zəfər Günü nə həsr olunmuş fləşmob keçirilib. Fləşmob iştirakçıları Universitetin həyətində 44 rəqəmi formasında düzülərək "Qarabağ Azərbaycandır!" şərəfinə səsləndiriliblər.

BDU Tələbə Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin təşkilatçılığı ilə həmçinin "Xarıbülbül" aksiyası da keçirilib. Aksiya çərçivəsində tələbələr Universitetin həyətində 3000-dən çox "Xarıbülbül" döş nişanı-sancağını professor-müəllim heyəti və tələbələrə paylayıblar.

Qeyd edək ki, aksiyanın keçirilməsində məqsəd 44 günlük Vətən müharibəsində qələbənin əsas simvolu olan "Xarıbülbül" sancığının Zəfər Gündənə taxılmasının ənənə halını alması və bütün dünyaya Azərbaycan xalqının birliyini nümayiş etdirməkdir.

Zəfər Günü ilə əlaqədar yürüş

Noyabrın 5-də Bakı Dövlət Universitetində 8 Noyabr - Zəfər Günü ilə əlaqədar yürüş keçirilib.

BDU tələbələri Cəmşid Naxçıvanski adına hərbi liseyin hərbi orkestrinin müşayiəti ilə Azərbaycan bayrağını Universitetin girişindən əsas binaya qədər aparıblar. Hərbi orkestrin ifasında Azərbaycan marşları səsləndirilib.

Zəfər Günü nə həsr olunmuş "Şeir və incəsənat günü"

Noyabrın 4-də Tarix fakültəsində Zəfər Günü nə həsr olunmuş "Şeir və incəsənat günü" adlı tədbir keçirilib.

Əvvəlcə Dövlət himni səsləndirilib, sonra şəhidlərimizin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Tədbirdə çıxış edən Tarix fakültəsinin dekanı İbrahim Zeynalov 44 günlük Vətən müharibəsinin tariximizin ən şanlı səhifəsi olduğunu və yaddaşlardan heç vaxt silinməyəcəyini qeyd edib. Bildirib ki, şanlı Zəfər Müzəffər Ali Baş Komandan, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Ordumuzun şücaəti, xalqımızın birliyi nəticəsində qazanılıb. Zəfər Günü hər bir azərbaycanlı üçün qurur və iftixar günüdür.

Tarix fakültəsinin Qədim dünya və orta əsrlər tarixi kafedrasının müdürü Yaqub Mahmudov Vətən müharibəsinin tarixi əhəmiyyəti, regionda yara-

nan reallıqlar barədə tələbələri məlumatlandırıb. O, yeniyetmələrin və gənclərin vətənpərvərlik ruhunda tərbiyəsinin Vətən müharibəsində qələbəmizi şərtləndirən əsas amillərdən biri olduğunu diqqətən çatdırıb.

Çıxışlardan sonra Tarix

Filologiya fakültəsində Zəfər Günü qeyd olunub

Noyabrın 5-də Filologiya fakültəsində Tələbə Həmkarlar Təşkilatının təşəbbüsü ilə 8 Noyabr - Zəfər Günü nə həsr olunmuş tədbir keçirilib.

Tədbir Dövlət himninin səsləndirilməsi və şəhidlərimizin əziz xatirəsinin bir dəqiqəlik sükutla yad edilməsi ilə başlayıb.

Filologiya fakültəsinin Sosial məsələlər və tələbələrlə iş üzrə dekan müavini Anar Fərəcov Vətən müharibəsində şanlı Zəfərə aparan yoldan, qəhrəman oğullarımızın göstərdikləri şücaətlərdən, hazırda işğaldan azad olunmuş ərazilərdə həyata keçirilən böyük quruculuq işlərindən, həmin dövrə fakültə tələbələrinin arxa cəbhədəki fəallığından söz açıb.

İngilis dili (təbiət fakültələri üzrə) kafedrasının müdürü, professor Abbas Abbasov xalqımızın milli qurur tarixinə çevrilmiş böyük Zəfərin əldə olunmasında Müzəffər Ali Baş Komandan, Prezident İlham Əliyevin hərbi və diplomatik ugura aparan fəaliyyətinin, Dövlət-Xalq-Ordu birliliyinin həlliəcisi rol oynadığını vurğulayıb.

Filologiya fakültəsinin tələbəsi Xanım Əhmədzadə Vətən müharibəsində şəhidlik zirvəsinə ucalmış əmisi Famil Əhmədzadənin döyüş meydandasında göstərdiyi qəhrəmanlıqlar, Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin zabiti kimi şəxsi keyfiyyətləri, həmçinin dövlətimizin şəhid ailələrinə göstərdiyi xüsusi diqqət və qayğıdan bəhs edib.

Vətən müharibəsi iştirakçı-

sı, BDU-nun Geolojiya fakültəsinin I kurs tələbəsi Muşa Abbasov torpaqlarımızın işğaldan azad olunması istiqamətində aparılan uğurlu hərbi əməliyyatlardan danışib, döyüş xatirələrini bölüşüb.

Tədbirin bədii hissəsində Zəfər Günü nə həsr olunmuş videoçarx nümayiş olunub, ədəbi-bədii çıxışlar edilib. Tələbələrən Qaratel İsmayılova, Samirə Haqverdiyeva, Aytən Qarayeva, Aida Qurbanova, Aynurə Abbaszadə, Cəmilə Quliyeva, Xəyal Topçuyev, Ülviyə Orucova, Qorqud Məmmədli, Fidan Bəylərova və başqalarının ifasında vətənpərvərlik və qələbə mövzusunda şeirlər və mahnilər səsləndirilib.

"Beynəlxalq münasibətlər tarixində dönüş yaradan 44 gün" mövzusunda elmi seminar

Noyabrın 5-də Tarix fakültəsində 8 Noyabr - Zəfər Günündə həsr olunmuş elmi seminar keçirilib.

Tarix fakültəsinin dekanı İbrahim Zeynalov Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə qohrəman hərbçilərimizin qanı, canı bahasına qazanılan şəhərin tariximizin ən parlaq səhifəsi olduğunu bildirib. O, bu şərəflə tarixin hər bir səhifəsinin öyrənilməsinin zəruriliyini vurğulayib və tarixçilərin öhdəsinə böyük məsuliyyət düşdürüyüni xatırladıb.

Tarix fakültəsinin elmi işlər üzrə dekan müavini Kəmalə

Nəcəfovənin moderatorluğu ilə keçirilən elmi seminarda Qədim dünya və orta əsrlər tarixi kafedrasının müdürü, akademik Yaqub Mahmudov "Beynəlxalq münasibətlər tarixində dönüş yaradan 44 gün" mövzusunda məruzə ilə çıxış edib.

Məruzəçi bildirib ki, Vətən mühəribəsində Azərbaycan silahlı qüvvələri tərəfindən 300-ə yaxın kənd, 5 şəhər, 4 qəsəbə və bir çox strateji yüksəkliklər erməni işgalçılardan təmizlənib. Bu gün həmin orazılarda Azərbaycanın üçrəngli bayraqı əzəmetlə dağalanır. Bu qələbə Müzəffər Ali Baş Komandan, Prezident İlham

Əliyevin qətiyyətli mövqeyi, düşünülmüş, meharətli diplomatiyası, qohrəman əsgərlərimizin igidliyi sayəsində əldə edilib. Ar-tıq qələbəmizin ikinci ilidir. Azərbaycanın həyatında yeni dövr başlayıb, Qarabağda və Şə-

daşlıq parametrləri müşahidə olunur. Ən önəmlı məqam isə ondan ibarətdir ki, dünya bu mühəribənin gedişində Azərbaycanı yaxından tanımaq imkanı qazanıb. Artıq ölkəmiz, onun qalib ordusunun gücü barədə beynəlxalq birliliklərdə dəqiq təsəvvür formalışdır. Onlar görürər ki, xalqın maraqlarını bütün dəyərlərdən üstün tutan, ölkənin bütün potensialını Vətən naminə səfərber edən, "Qarabağ Azərbaycandır" kəlməsinə Azərbaycan tarixinə əbədi yazarı lideri var.

Elmi seminar maraqlı müzakirələrlə yadda qalıb.

Jurnalistika fakültəsinin müəllim və tələbələrinin Vətən mühəribəsində ən cəbhədə döyüşən və hərbi əməliyyatların gedisi işıqlandırılan jurnalistlərə görüş keçirilib.

Əvvəlcə torpaqlarımızın azadlığı uğrunda həlak olan şəhidlərimizin əziz xatırəsi bir dəqiqəlik sükütlə yad edilib.

Tədbirin moderatoru, Jurnalistikə fakültəsinin dekan müavini Samir Mirzəyev fakültənin döyüslərdə iğidlilik göstərən, müxtəlif medallara layiq görülən məzunlarını və informasiya cəbhəsində vuruşan jurnalistləri iştirakçılarla təqdim edib.

Fakültənin dekan əvəzi Se-

"Döyüşən jurnalistika" adlı tədbir keçirilib

Vinc Əliyeva Vətən mühəribəsində şücaət göstərən jurnalist həmkarlarının əvəzolunmaz rolunu diqqətə çatdırıb.

Mühəribə iştirakçısı olmuş məzunlar - "Azərbaycan" qəzeti-nin şöbə redaktoru, baş leytenant Rəşad Baxşəliyev, Azərbaycan Futzal Federasiyasının mətbuat katibi Mahal Məmmədov, AZERTAC-in müxbiri Elmir Səfərov, Azərbaycan Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin proqramçısı Əli Allahverdiyev döyüş xatırələrini bölüşübər. Tələbələri Zəfər

Günü münasibətlə təbrik edən məzunlar Azərbaycan gənclərini hər zaman istor ən cəbhədə, istə-

sə də informasiya cəbhəsində sayıq olmağa çağırıblar.

Sonra döyüş bölgəsinə ezam

olunmuş, mühəribəni işıqlandıran jurnalistlərdən Azərbaycan Televiziyanın "Xəbərlər" studiyasının direktoru Vüsal Qaraca, bölgə müxbiri Elnur Əkbərov, İctimai Televiziyanın Analitik şöbəsinin redaktoru Araz Xan və "ARB24" televiziyanının redaktoru Nurlan Vilayətəli mühəribə jurnalistikasının incəliklərindən bəhs edib-lər.

Səmimi, interaktiv mühitdə keçən görüşdə qonaqlar tələbələrin coxsayılı suallarını cavablandırıblar.

BDU-da postmühəribə dövründə gənclərdən olan gözləntilər müzakirə olunub

Naminə Gənclər İctimai Birliyinin sədri Elməddin Behbud və NAYORA-nın Baş katibi Ramin Həbibzadə iştirak edib.

Görüşdə informasiya mühəribəsində gənclərin rolundan və postmühəribə dövründə onların üzərinə düşən əsas vəzifələrdən bəhs olunub. Çıxışlarda gənclərin milli maraqlarımızı qoruması və sosial şəbəkələr vasitəsilə dünnya

ictimaiyyətinə çatdırması, tələbə təşkilatlarının bu istiqamətdə layihələri və ölkədə uğurla həyata keçirilən gənclər siyaseti əsas müzakirə mövzusu olub.

Universitetin tələbələri müzakirələrdə aktiv iştirak edib, təkliflərini səsləndirib və gənclər təşkilatlarının rəhbərlərinə suallar ünvanlayıblar.

Noyabrın 14-də Fizika fakültəsinin əməkdaşları fakültənin məzunları olan Vətən mühəribəsi şəhidləri Səhriyar Həbib və Fikrət Zeynallıının xatirəsini anıtlar.

Fakültə əməkdaşları tərəfindən Səhriyar Həbibinin Lənkəranın Osaküçə, Fikrət Zeynallıının Tovuzun Aşağı Öysüzlü kəndlərində yerləşən məzarları ziyarət olunub.

Fakültənin müəllimləri Səhriyar Həbib və Fikrət Zeynallı bərədə xatirələrini bölüşüb, BDU rəhbərliyi tərəfindən şəhid məzunların xatirələrinin həmişə əziz tutulduğunu bildiriblər. Daha sonra fakültə əməkdaşları Osaküçə kəndinin mərkəzində Səhriyar

BDU-nun şəhid məzunları Səhriyar Həbib və Fikrət Zeynallıının məzarları ziyarət olunub

Həbibinin xatirəsinə ucaldılan abidəni, Aşağı Öysüzlü kəndində isə Fikrət bulağını ziyarət edib, şəhidlərin ailələrinə baş çəkib, onların ev muzeyləri ilə tanış olublar.

Qeyd edək ki, Səhriyar Həbib 2010-2014-cü illərdə Fizika fakültəsində təhsil alıb. Hərbi xidmətdə olduğu dövrdə Aprel döyüslərində iştirak edib. Vətən mühəribəsində Cəbrayıllı, Zəngilan rayonlarının azad edilməsində şücaət göstərib, 2020-ci il noyabrın 6-da Qubadlı uğrunda gedən

döyüslərdə həlak olub. Səhriyar Həbib ölümündən sonra "Vətən uğrunda", "Qubadlının azad olunmasına görə" medalları ilə təltif edilib. Fikrət Zeynallı 2012-2016-cı illərdə Fizika fakültəsində təhsil alıb. Vətən mühəribəsində Şuşa və Xocavəndin azadlığı uğrunda gedən döyüslərdə iştirak edib, 2020-ci il noyabrın 9-da Xocavənd döyüsləri zamanı şəhid olub. Fikrət Zeynallı ölümündən sonra "Döyüşde fərqlənməyə görə", "Xocavəndin azad olunmasına görə" medalları ilə təltif olunub.

Xalqımızı tarixi ədalətə qovuşduran Qələbə

Artıq ikinci ildir ki, Azərbaycan xalqı möhtərəm Prezidentimiz, müzəffər Ali Baş Komandanımız İlham Əliyevin mahir sərkərdəliyi ilə, şəhidlərimizin canı, qazılərimizin qanı, sarsılmaz xalq-ıqtidatı birləyi hesabına qazandığımız böyük Qələbənin, tarixi Zəfərin qürurunu yaşıyır. 2020-ci ilə qədər adı təqvim günlərindən biri olan 8 Noyabr 2 il öncə xalqımızın minilliklərə gedib çıxan tarixinə böyük və parlaq hərflərlə əbədi həkk olundu. 8 Noyabr məqyasına və əhəmiyyətinə görə yalnız Azərbaycanın deyil, bütünlük, Türk dünyasının son iki yüz il ərzində qazandığı ən böyük tarixi Zəfər hesab olunur.

Qədirbilən xalqımız möhtəşəmliyini, əhəmiyyətini, hər birimizin taleyindəki həllədici roluunu adı sözlərin ifadə edə bilməyəcəyi bu tarixi günü - Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin 2020-ci il 3 dekabr tarixli sərəncamı ilə Zəfər Günü kimi təsis edilən 8 Noyabrı böyük coşqu və sevgi ilə qarşılıyor. Ölkəmiz bu tarixi qələbənin ildönümünü 2 ildir ki, uğurlarımızın memarı ulu öndər Heydər Əliyevin ölməz xatirəsinə, şəhidlərimizin ruhuna və qazılərimizin hünerinə böyük ehtiram və əlbəttə ki, tarixi Zəfərin lideri müzəffər Ali Baş Komandanımıza sonsuz minnətdarlıq hissəsi ilə qeyd edir.

Birinci Qarabağ müharibəsindəki uğursuzluqdan, tarixi ərazilərimizin itirilməsindən sonra böyük məhrumiyyətlərə düşər olan xalqımız hər an qələbə arzusu ilə yaşıyır, zəfər müjdəsini gözləyirdi. Şükürələr olsun ki, bu ümidişlər doğruldular. 1993-cü ilin 15 iyununda böyük zəfərə gedən yolumuzun ilk işarələri göründü. Məhz bu tarixdən başlayaraq möhkəm təməlləri xalqımızın xilaskarı, ulu öndərimiz Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan məstəqil Azərbaycan Respublikası yeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoydu. Ötən əsrin 90-cı illərinin əvvəllərindəki xaos, hakimiyyətsizlik mühti əminəmənlilik, rifahla əvəz olundu. Müdrük xalqımız həmin günləri yaxşı xatırlayıır və uğurlarımızın, qələbələrimizin memarı ümum-milli lider Heydər Əliyevi hər zaman qədirşünaslıqla yad edir.

Ulu öndərimizin siyasetini qətiyyətlə davam və inkişaf etdirən möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyevin uğurlu siyaseti, müdrük qərarları sayəsində son 20 ildə Azərbaycan qüdrətli bir dövlətə çevrildi, ölkəmiz, müzəffər xalqımız tariximizin heç bir mərhələsində görünməyən uğurlara imza atdı. Hər zaman xalqın dəstəyinə arxalanınan, ondan güclərə qədəm qoyan siyaset yürüdən Prezident İlham Əliyevin mahir idarəciliğinə təfəkkürü,

fenomenal bacarıqları sayəsində ölkəmizin siyasi, iqtisadi, hərbi qüdrəti günbegün artırdı. Bütün bunlar, əlbəttə, çoxdan arzusunda olduğumuz tarixi zəfərimizi şərtləndirir və günü-gündən ya-xınlaşdırır. Nəhayət, 2020-ci ilin 27 sentyabrından başlayaraq 44 gün boyunca Zəfər salnaməminin ən şəhər, ən parlaq səhifələri yazılırdı. 2020-ci ilin 8 noyabrında milli qürurumuzun simvolu olan Şuşanın azad olunması ilə 44 günlük Zəfər yürüşümüz öz zirvəsinə çatdı - düşmənin acı möglubiyyətini etraf etmekdən və toslimçilik sənədinə imza atmaqdan başqa çarəsi qalmadı.

İllərlə arzusunda olduğumuz gün gəldi, xəyallarımız gerçəkləşdi, ölkəmizin ərazi bütövlüyü təmin olundu. Müqəddəs yurdumuz - Qarabağımız azadlığına qovuşdu. Başımızın üstündəki qara buludlar əbədi olaraq dağıldı. Üstümüzə gün doğdu, taleyimizə yeni həyat bəxş olundu. Bu mənədə 8 Noyabr tarixi haqlı olaraq ölkəmizin, xalqımızın həyatında yeni eranın başlanğıçı kimi qiymətləndirilir. Məhz bu tarixdən sonra regionda yeni geosiyasi reallıqlar yarandı. Vətən müharibəsinə qalibiyətlə başa vuran qüdrətli Azərbaycan öz şərtlərini diqtə edən və uğurla həyata keçirən ölkə kimi daha böyük imkanlar əldə etdi.

Qədirbilən xalqımızın müdrük rəhbərimizin ətrafında dəmir yumruq kimi birləşərək Zəfər salnaməmizi yazdı. 44 günlük Vətən müharibəsindən sonra diplomatik cəbhədə, informasiya savaşında və azad Qarabağdakı quruculuq cəbhəsində davam edən qələbələrimizin getirdiyi ovqatla tarixi Zəfərimiz günü-gündən daha da möhkəmlənir. 44 günlük Vətən müharibəsi günlərində olduğu kimi, bu günlər də hər birimiz qürur və sevinc hissələri yaşıyır. Qalib ölkənin qürurlu vətəndaşları kimi hər gün hansıa əlamətdar bir hadisəyə, tarixi bir məqama şahidik edirik.

30 il işgal altında qalan ərazilərimizdə qələbədən sonra məqyası heç bir ölçüye sığmayan layihələr həyata keçirilir. Torpaqlarımıza yeni nəfəs gəlir, keçmiş məcburi köçkünlərin uzun illər boyunca məşəqqətlə keçən həyatlarında yeni ab-hava hökm sürür. Artıq şagirdlərimiz öz yurdlarında dərsə gedir, müəllimlərimiz doğma el-obalarında çalışmağın sonsuz qürurunu yaşıyırlar. Bütün bunlar hər birimizin qəlbini fərəh və qürur hissələri ilə doldurur. Bu günlərdə Zəngilanın Ağalı kəndində möhtərəm Prezidentimiz, qalib sərkərdəmiz İlham Əliyevin və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın erməni vandallizminin xarabaya çevirdiyi bir məkanda ən qısa müddətdə dünya standartları səviyyəsində

tikilmiş məktəbi ziyarət etmələri, öz yurdlarında təhsil almağın nəhayətsiz xoşbəxtliyini yaşayın şagirdlərlə səhbətləri bütün dünyaya bir daha dövlətimizin, xalqımızın sülh mesajları kimi yayıldı.

Tarixi Zəfərdən sonra azad edilmiş rayon və şəhərlərimizin baş planlarının təsdiqi, yaşayış məhəllələrinin təməlinin qoyulması insanların sabaha olan ümidişlərini daha da artırır, keçmiş məcburi köçkünlərin illərlə həsrətində olduqları doğma yurd-yuvalarına əbədi qayıdışını günbegün yaxınlaşdırır. Xüsusilə düşmənin xarabalığa çevirdiyi, heç bir infrastrukturun mövcud olmadığı ərazilərdə ən qısa zaman ərzində müasir dünya standartları səviyyəsində Füzuli Beynəlxalq Hava Limanının və Zəngilan Beynəlxalq Hava Limanının inşa edilib istifadəyə vərilməsi, Laçın Beynəlxalq Hava Limanının təməlinin qoyulması Azərbaycan dövlətinin qüdrətini bir daha bütün dünyaya nümayiş etdirir.

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun Prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərliyi ilə dini abidələrimizin, məscidlərimizin bərpası, "Xarıbülbül" Musiqi Festivalının, Vaqif Poeziya Günlərinin keçirilməsi ölkəmizdə mənəvi mühitin formalşamasına yeni cələr verir, bərpa-quruculuq işlərində əsra-rəngiz bir harmoniya yaradır.

44 günlük Vətən müharibəsinin ilk anlarından etibarən ölkəmizə mənəvi-siyasi dəstəyini ifadə edən qardaş Türkiye Respublikası ile tarixi Zəfərimizdən sonra əlaqələrimizin daha da möhkəmlənməsi Azərbaycanın bölgədə və eləcə də dünyada nüfuzunu daha da artırıb, siyasi arenada, diplomatik danışqlarda manevr imkanlarını yüksəltmişdir. Ulu öndər Heydər Əliyevin "Biz bir millət, iki dövlətlik!" kəlaminin qüdrəti ilə günbegün inkişaf edən Azərbaycan-Türkiyə münasibətləri hazırda Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Türkiye Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın səyləri ilə özünün ən yüksək inkişaf səviyyəsinə qalib ölkənin rəhbəri kimi çıxış edən cənab İlham Əliyev:

"Qarabağ münaqışının artıq tarixdə qalib. O, iki il bundan əvvəl hell edilib. Buna görə də bu baxımdan burada praktiki olaraq müzakirə edilməli məsələ yoxdur" - fikri ilə 2019-cu ildə "Valday" sammitində söylədiyi və 44 günlük Vətən müharibəsində qələbədən sonra mənəvi-siyasi dəstəyini ifadə edən qardaş Türkiye Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın səyləri ilə özünün ən yüksək inkişaf səviyyəsinə qalib ölkənin rəhbəri kimi çıxış edən cənab İlham Əliyev:

"Qarabağ münaqışının artıq tarixdə qalib. O, iki il bundan əvvəl hell edilib. Buna görə də bu baxımdan burada praktiki olaraq müzakirə edilməli məsələ yoxdur" - fikri ilə 2019-cu ildə "Valday" sammitində söylədiyi və 44 günlük Vətən müharibəsində qələbədən sonra mənəvi-siyasi dəstəyini ifadə edən qardaş Türkiye Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın səyləri ilə özünün ən yüksək inkişaf səviyyəsinə qalib ölkənin rəhbəri kimi çıxış edən cənab İlham Əliyev:

bərliyi ilə ölkəmizin diplomatik qələbələri bu gün də davam edir. Müzəffər Ali Baş Komandanımızın dəmir yumruğu, əyilməz iradəsi sayəsində Laçın şəhərinin, ətraf kəndlərinin üzərində ordu-muzun nəzarətinin bərpa olunması tarixi Zəfərimizi daha da möhkəmləndirmiş, Azərbaycanın bölgədəki mövqeyini, nüfuzunu daha da artırmışdır. Artıq dünyadan güc mərkəzləri, siyasi dairələr Azərbaycanla hesablaşırlar.

Bu gün düşmən ölkənin xəincəsinə davam edən hərbi və siyasi toxribatlarına baxmayaraq, Azərbaycan dövləti, onun başçısı humanist, sühħevər mövqeyi, konstruktiv siyaseti ilə seçilir, bölgədə əbədi sülhə, inkişafa və rifaha nail olmaq üçün ardıcıl səylərini davam etdirir. Bütün danışqlar prosesində sülhsevər mövqeyini qətiyyətlə ortaya qoyan Azərbaycan lideri təmkinlə, səbrlə və məğrurluqla müzəffər xalqımızın maraqlarını ifadə edir. Son dövrlər Avropa İttifaqının təşəbbüsü və vasitəcliyi ilə keçirilən görüşlərin hər birində sülh müqaviləsinin imzalanması üçün Azərbaycanın təqdim etdiyi 5 şərt ədalətli prinsiplər kimi qəbul olunur, təkliflərimiz dövlətimizin konstruktiv mövqeyinin ifadəsi kimi səslənir. Azərbaycan sərhədlərin delimitasiyası və demarkasiyası prosesinin həyata keçirilməsinə, bununla da bölgədə əbədi sülhün əldə edilməsinə hər zaman hazır olduğunu ifadə edir.

Bu günlərdə Soçi şəhərində keçirilən görüş cənab İlham Əliyevin növbəti və inamlı qələbəsi ilə nəticələndi. Özünün növbəti sərsəm və məsuliyyətsiz çıxışını vərəqdən güclə oxuyan düşmən ölkənin başçısının səkəsəkli, güvensiz davranışlarının əksine olaraq qalib ölkənin rəhbəri kimi çıxış edən cənab İlham Əliyev:

"Qarabağ münaqışının artıq tarixdə qalib. O, iki il bundan əvvəl hell edilib. Buna görə də bu baxımdan burada praktiki olaraq müzakirə edilməli məsələ yoxdur" - fikri ilə 2019-cu ildə "Valday" sammitində söylədiyi və 44 günlük Vətən müharibəsində qələbədən sonra mənəvi-siyasi dəstəyini ifadə edən qardaş Türkiye Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın səyləri ilə özünün ən yüksək inkişaf səviyyəsinə qalib ölkənin rəhbəri kimi çıxış edən cənab İlham Əliyev:

layır. Vətən müharibəsi günlərində həm ön, həm də arxa cəbhədə fədakarlıq göstərmiş, 19 nəfər məzun və tələbəsi şəhidlik zirvəsinə ucalmış universitetimizin kollektivi tarixi Zəfərdən sonra artıq tarixə çevrilən Qarabağ münaqışının baş vermə səbəbləri, mühərbi və postmühanəribə dövründəki ictimai-siyasi proseslərlə bağlı elmi araşdırma-larını davam etdirir.

Artıq bu istiqamətdə əldə etdiyimiz mühüm nəticələr var. Mühərbi dən sonra Universitetin artıq ictimaiyyət tərəfindən rəqbatla qarışanmış iki akademik layihəsi - "İşğal altında olmuş Azərbaycan Respublikası ərazilərdə məcburi köçkünlərin pozulmuş hüquqlarına dair Beynəlxalq Koppleks Hesabat" və "Vətən müharibəsi dövründə ölkə və xarici medianın fealiyyətinin təhlili" layihələri uğurla gerçəkləşdirilmiş, bu mövzuda konfranslar, seminarlar, ictimai tödbirlər keçirilmişdir.

Tarixi Zəfərdən sonra Bakı Dövlət Universitetinin Elmi Şurasının təşəbbüsü ilə ərsəyə gəlmiş "Azərbaycan Respublikasının tarixi" kitabını da bu mənədə xüsusi qeyd etmək olar. Müstəqil Azərbaycan Respublikasının tarixini özündə eks etdirən nəşrin Qarabağ Zəfərindən sonra ərsəyə gəlməsi əlamətdar və qürurvericidir. Kitabın ümum-milli liderimiz Heydər Əliyevin memarı olduğu dövlətliyin möhkəmlənməsi dövrünü əhatə edən birinci hissəsində həmin dövr müasir Azərbaycanın tarixində inkişaf mərhələsi kimi səciyyələnir. Kitabın ikinci cildi isə 2003-cü ildən günümüzə qədərki dövrü əhatə edir.

Sevindirici haldır ki, ikinci cildin son bölməsi Zəfər tariximizi özündə eks etdirir. Burada işğaldən azad olunmuş torpaqlardakı quruculuq işləri, Prezident İlham Əliyevin və Birinci vitse - Prezident Mehriban xanım Əliyevanın azad olunmuş ərazilərə tarixi səfərləri, azad edilmiş ərazilərdə həyata keçirilən böyük layihələr əksini təpib.

Bütün bunlar qüdrətli Azərbaycanın parlaq gələcəyindən xəber verir. Xoşbəxt xalqı ki, Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə zəfər tariximiz davam edir, hər gün bu tarixin yeni sehi-fələri yazırlar.

Qələbələr silsiləmiz bitməsin! Xalqımızı tarixi ədalətə qovuşdururan Zəfər günümüz mübarək olsun!

Elçin Babayev,
Bakı Dövlət Universitetinin
rektoru

5 noyabr 2022

Mənbə: "Xalq qəzeti"

Türkiyənin TED Universitetinin rektoru BDU-da

Noyabrın 25-də Bakı Dövlət Universitetinin rektoru Elçin Babayev Türkiyə Respublikasının TED Universitetinin rektoru İhsan Sabunçuoğlu ilə görüşüb.

Rektor Elçin Babayev qonağı BDU-nun tarixi, strukturunu, burada tədris və elm fəaliyyəti ilə bağlı məlumat verib. Qeyd edib ki, ölkənin ən qədim və böyük universiteti olan BDU-nun bazasında inddiyədək 4 universitet yaradılıb. 25 minə yaxın tələbəsi olan BDU-nun 16 fakültəsi, bir kollegi, bir liseyi, Qazax filialı fəaliyyət göstərir. Təhsil-elm-tədqiqat-innovasiya mərkəzlərindən birinə çevriləməkdən sonra BDU-da elmin bütün sahələri üzrə kadr hazırlığı həyata keçirilir.

Noyabrın 5-də Bakı Dövlət Universitetində Serbiyanın Union-Nikola Tesla Universitetinin nümayəndə heyəti ilə görüş keçirilib.

Görüşdə Universitetin Beynəlxalq əlaqələr şöbəsinin müdürü Rauf Həsənov, BDU-nun Beynəlxalq münasibətlər və iqtisadiyyat fakültəsinin dekanı, dosent Laçın Abışlı, Serbiyanın Union-Nikola Tesla Universitetinin Beynəlxalq münasibətlər və təhlükəsizlik fakültəsinin dekanı, professor Violeta Talovic, Beynəlxalq münasibətlər kafedrasının müdürü, professor Ağalar Abbasbəyli iştirak ediblər.

BDU-nun Beynəlxalq əlaqələr şöbəsinin müdürü Rauf Həsənov son illər BDU-nun beynəlxalq əlaqələrinin daha da genişləndirilməsini və təhsil mərkəzlərinin inşası ilə bağlı işləmək, gənc nəslin ekoloji təbiyəsinə gücləndirməkdir.

Rektor son illər BDU-nun beynəlxalq əlaqələrinin daha da genişləndirilməsini, dünya-nın müxtəlif ölkələri ilə ikili diplom proqramları və əməkdaşlıq müqavilələrinin imzalandığını qeyd edib. Vurğulayıb ki, qardaş

Türkiyə universitetləri ilə əməkdaşlığın genişləndirilməsi BDU üçün prioritet təşkil edir. TED Universitetinin rektoru İhsan Sabunçuoğlu rəhbərlik et-

diyi ali təhsil müəssisəsi barədə məlumat verib. Dünyanın 35 ölkəsindən tələbələrin təhsil aldığı TED Universitetində tədrisin ingilis dilində təşkil olunduğunu bildirib. O, BDU ilə kompüter elmləri, informasiya texnologiyaları, dəqiq elmlərin digər sahələri üzrə əməkdaşlıq imkanlarının olduğunu vurğulayıb.

Görüşdə iki universitet arasında əməkdaşlığın perspektivləri və qarşılıqlı maraq doğuran məsələlər müzakirə olunub.

Serbiyanın Union-Nikola Tesla Universitetinin nümayəndə heyəti BDU-da olub

ləndiyini, müxtəlif ölkələrin nüfuzlu ali məktəbləri ilə əməkdaşlıq müqavilələrinin imzalandığını və ikili diplom proqramlarının həyata keçirildiyini deyib.

Daha sonra Beynəlxalq münasibətlər və iqtisadiyyat fakültəsinin dekanı Laçın Abışlı və professor Ağalar Abbasbəyli fakültədə tədris olunan fənlər, tədrisin təş-

BDU-da akademik Rəfiqə Əliyevanın 90 illiyinə həsr olunmuş "Təbiət qığılçımı" adlı fotomüsabiqə

Noyabrın 1-də Ekologiya və torpaqşuraslıq fakültəsində akademik Rəfiqə Əliyevanın 90 illiyinə həsr olunmuş Azərbaycan təbiətinin füsunkarlığıni özündə əks etdirən "Təbiət qığılçımı" adlı fotomüsabiqə keçirilib.

Müsabiqənin keçirilməsində məqsəd Azərbaycanın müxtəlif bölgələrinin gözəlliyini fotolar vasitəsilə təbliğ etmək, gənc nəslin ekoloji təbiyəsinə gücləndirməkdir.

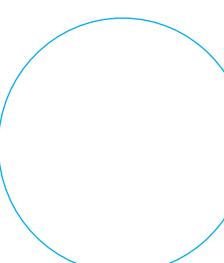
İki mərhələdə keçirilən müsabiqənin finalında 34 nəməzədin 65 fotosu qiymətləndirilib.

Yekun qiymətləndirmənin nəticələrinə əsasən, müsabiqə-

də I yerə Torpaqşuraslıq və aqrokimya ixtisası üzrə I kurs tələbəsi Fərid Ağababalının Oğuz rayonu ərazisində çəkdiyi "Ağaclıq" fotosu layiq görürləb.

II yerə Balakən rayonu ərazisində çəkdiyi "Daşlar" fotosu ilə Torpaqşuraslıq ixtisaslaşması üzrə II kurs magistrantı Cavid Nurməmmədov tutub.

III yerə isə Torpaqşuraslıq və aqrokimya ixtisası üzrə I kurs tələbəsi Fərid Ağababalının Oğuz rayonu ərazisində çəkdiyi "Meşə" və Torpaqşuraslıq və aqrokimya ixtisası üzrə cari ilin məzunu Xalidə Şabanovanın Zaqtala rayonu ərazisində "Lil fraksiyaları" fotosları layiq görürləb.

ali məktəb barədə məlumat verib və Azərbaycanın ən böyük ali təhsil müəssisəsi olan BDU-da olmaqdan məmnunluğunu ifadə edib.

Görüşdə Union-Nikola Tesla Universiteti ilə elmi-pedaqoji sahədə əməkdaşlıq imkanları, ikili diplom proqramları, elmi məsləhətçilərin təyin olunması zamanı qarşılıqlı əməkdaşlıq məsələləri müzakirə olunub.

Orta Doğu Texniki Universitetinin rektoru Mustafa Verşan Kök BDU-da

"Education" beynəlxalq reytinginə Azərbaycan üzrə daxil olan yeganə, "QS World University Rankings" beynəlxalq reytingində isə ölkəmizi təmsil edən iki universitetdən biridir. Azərbaycan üzrə "Web of Science" bazasında in-

dekslənən jurnalarda dərc olunmuş məqalələrin 25 faizi BDU-nun alımlarına məxsusdur.

Rektor Elçin Babayev qardaş

Türkiyənin ali məktəbləri, eləcə də ODTU ilə elm-təhsil-innovasiya istiqamətində əlaqələrin ge-

nişləndirilməsinin BDU-nun əsas prioritətlərindən biri olduğunu vurğulayıb.

ODTU-nun rektoru Mustafa Verşan Kök rəhbərlik etdiyi universitetdə 30-dan çox elmi-tədqiqat mərkəzi, 465 təhsil və elmi-tədqiqat laboratoriyasının fəaliyyət göstərdiyini, 28000-dən çox tələbənin təhsil aldığı və 2300-ə yaxın professor-müəlli-

min çalışdığını qeyd edib. O bildirib ki, "universitet-sənaye" əməkdaşlığına xüsusi önem verən ODTU Türkiyə universitetləri arasında sənayedən ən çox gəlir əldə edən universitetdir.

Görüşdə BDU ilə ODTU arasında fizika, kimya, biologiya, kompüter mühəndisliyi, neft-kimya mühəndisliyi, qida mühəndisliyi, geologiya mühəndisliyi, elektrik və elektronika mühəndisliyi, mədən mühəndisliyi və digər sahələrdə əməkdaşlıq perspektivi mözakirə olunub.

li məktəb barədə məlumat verib və Azərbaycanın ən böyük ali təhsil müəssisəsi olan BDU-da olmaqdan məmnunluğunu ifadə edib.

Daha sonra Beynəlxalq münasibətlər və iqtisadiyyat fakültəsinin dekanı Laçın Abışlı və professor Ağalar Abbasbəyli fakültədə tədris olunan fənlər, tədrisin təş-

kili və ikili diplom proqramları barəsində qonaqları məlumatlaşdırıblar.

Union-Nikola Tesla Universitetinin Beynəlxalq münasibətlər və təhlükəsizlik fakültəsinin dekanı Violeta Talovic təmsil etdiyi

Vətən müharibəsində iştirak etmiş məzunlar və qazılərlə görüş

Noyabrın 5-də Bakı Dövlət Universitetinin Tətbiqi riyaziyyat və kibernetika fakültəsində I və II Qarabağ müharibəsi iştirakçıları ilə tələbələrin görüşü keçirilib.

Fakültənin dekan müavini, dosent Şamo Cəbrayılov tələbələrə Vətən müharibəsində qazandığımız tarixi qələbənin əhəmiyyəti barədə danışıb, fakültənin şəhid məzunları Tural Eyyubov və Rabil İsmayılovun döyüş yolu barədə məlumat verib. Tələbələri Qarabağı azad edən qəhrəmənlərdən nümunə götürməyə, onların amallarını davam etdirməyə çağırıb.

Fakültənin I Qarabağ müharibəsinin iştirakçısı olan müəllimi, mayor Hacı Məsmalıyev döyüşdə baş verən çətin və təhlükəli anlar barədə xatirələrini bölüşüb.

Vətən müharibəsi iştirakçıları, fakültənin tələbələri Vüsal Qarayev, Cavid Əliyev və Tural Şirəliyev erməniləri necə məhv etmələrindən və uzun illər həsrətində olduğumuz torpaqlara qədəm qoyarkən keçirdikləri duygularından danışıblar.

Sonda fakültənin II kurs tələbələri "Xudayar təsnifi" ifa ediblər.

***

Noyabrın 5-də Ekologiya və torpaqsünsənət fakültəsində Vətən müharibəsində iştirak etmiş tələbə və məzunlarla görüş keçirilib.

Əvvəlcə Dövlət himni səsləndirilib, sonra şəhidlərimizin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükütlə yad edilib.

Tədbiri giriş sözü ilə açan Ekologiya və torpaqsünsənət fakültəsi dekanı Nəzakət Kərimova, Adil İbrahimlinin həyat yoldaşı Nargül İbrahimli və tələbələr işbirliklə iştirak ediblər.

Əvvəlcə Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda həlak olan şəhidlərin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükütlə yad edilib.

Fakültə dekanı Rövşən Cavadov bildirib ki, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə şəhərə ordumuz 44 günlük Vətən müharibəsində Azərbaycan tarixinin on parlaq şəhifələrində birini yazıb. Bu zəfəri xalqımıza yaşıdan qəhrəmanlar daim hörmət və sevgi ilə anılsın, şəhidlərimizin ailə üzvləri

fakültəsinin dekanı Akif Ağbabalı 44 günlük Vətən müharibəsinin tariximizin on şəhəri olduğunu və yaddaşlardan heç vaxt silinməye cəyini qeyd edib. Bildirib ki, şəhərə Zəfər Müzəffər Ali Baş Komandan, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Ordumuzun şücaeti, xalqımızın birliyi nəticəsində qazanılıb. Zəfər Günü hər bir azərbaycanlı üçün qürur və iftخار günüdür. Bu şəhərə tarixinin yazılışında Ekologiya və torpaqsünsənət fakültəsinin tələbə və məzunlarının da payı olub.

Sonra fakültənin tələbə və məzunlarının Vətən müharibəsində iştirakını öks etdirən fotolarından ibarət slayd təqdim edilib.

Fakültənin əməkdaşları İsmayıllı Əliyev, Şövqi Göycəyli, Qismət Xanbabayev və Tahir İbrahimov çıxışlarında Vətən müharibəsinin tarixi əhəmiyyəti, regionda yaranan reallıqlar, gənc nəslin qarşısında duran mühüm məsələlər barədə danışıb, yeniyetmə və gənclərin vətənpərvərlik ruhunda tərbiyəsinin Vətən müharibəsində qələbəmizi şərtləndirən əsas amillərdən biri olduğunu diqqətə çatdırıblar.

Ekologiya və torpaqsünsənət fakültəsinin Vətən müharibəsində iştirak etmiş tələbə və məzunlarından Sübhən Əliyev, Rüfət Bəndəliyev, Elsəs Hüseynov, Nağı Tagiyev, İlkin Məmmədzadə (onlayn) çıxış edərək döyüş xatirələrini bölüşüblər.

***

Noyabrın 2-də Bakı Dövlət Universitetində Azərbaycan Respublikasının Gənclər Fondundan dəstəyi, Azərbaycan Tələbə Gənclər Təşkilatları İttifaqı (ATGTİ) və "Böyük Qayıdış" Gənclər Təşkilatının birgə təşkilatlığı ilə "44 günlük dastan" layihəsi çərçivəsində tələbələrlə görüş keçirilib.

Tədbirdə BDU-nun Humanitar məsələlər və gənclər siyaseti şöbəsinin müdürü Ramin Səmədov, "Böyük Qayıdış" Gənclər Təşkilatının icraçı direktoru Nail Şükürov və Universitetin Tələbə Gənclər Təşkilatının sədri Ələkbər Həsənov çıxış ediblər. Çıxışlarda 44 günlük Vətən müharibəsində qazanılan parlaq Zəfərdə gənclərimizin rolundan bəhs edilib, şəhid ailələrinin və Vətən müharibəsi iştirakçılarının daim diqqət və qayğı ilə əhatə olunduğu ifa-

de olunub.

Qəhrəman döyüşçülərimizin tanıdılması məqsədilə keçirilən görüşdə ölkəmizin ərazi bütövlüyü uğrunda canlarımları fəda etmiş qəhrəman əsgər və zabitlərimizin xatirəsi ehtiramla anılıb.

Daha sonra tədbirin qonağı olan Vətən müharibəsi iştirakçıları Tural Abdullayev, Coşqun Şəfiyev, Vətən Süleymanov və Xəyyam Fərzəliyev keçidkərli döyüş yolu barədə xatirələrini, Vətən müharibəsi dövründə yaşadıqları hadisələri gənclərlə bölüşübələr.

44 günün qəhrəmanları tələbələrin suallarını ətraflı cavablandırıblar.

***

Noyabrın 11-də Biologiya fakültəsində Vətən müharibəsi iştirakçıları ilə görüş keçirilib.

Tədbirdə Dövlət himni səsləndirilib, ölkəmizin ərazi bütövlüyü uğrunda həlak olan şəhidlərimizin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükütlə yad edilib.

Biologiya fakültəsinin dekanı, professor Afət Məmmədova Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Ordumuzun 44 günlük Vətən müharibəsində əldə etdiyi tarixi Zəfərdən, şəhərə tarix yanan hərbçilərimizin misilsiz rəsadəti və əzmkarlılıqdan, xalqımızın mübarizliyindən bəhs edib. Əldə olunan Qələbəni Prezident-Xalq-Ordu birliliyinin şərtləndirdiyini vurgulayıb. Afət Məmmədova gəncləri Vətəni şəhid və qazılər qədər sevməyə, faydalı işlər görəməyə səsləyib.

Professor Nuru Məmmədov ermənilərin tarixən davam edən işgalçılıq siyaseti, Azərbaycanın apardığı haqq savaşını, Vətən müharibəsinin tarixi əhəmiyyəti və yaratdığı reallıqlar barədə gəncləri məlumatlandırb.

Tədbirdə Vətən müharibəsi iştirakçıları Tərlan Babashov, Fərahim Əmirli, Lətif Əliyev, Savalan Maqsudov, Elgün Əsgərov öz döyüş xatirələrini danışıblar.

Tədbirin sonunda tələbələr tərəfindən qəhrəmanlıq ruhlu şerlər, mahnilər ifa olunub, videoçarxlardan nümayiş etdirilib.

elmlər və psixologiya fakültəsinin Psixologiya ixtisası üzrə II kurs tələbəsidir.

Nargül İbrahimli həyat yoldaşının anım günü münasibəti ilə təşkil edilmiş tədbirə görə fakültə rəhbərliyinə öz minnətdarlığını bildirib.

Tədbirdə fakültənin IV kurs tələbəsi Səbinə Mirzəməmmədovanın bəstələdiyi "Ağlama, anacan" musiqisi səsləndirilib. II kurs tələbələri Samir Hacıyev və Sevil Nəsimovanın birgə hazırladıqları "Salam, şəhid anası" adlı videoçarx nümayiş etdirilib.

Sonda Sosial məsələlər üzrə dekan müavini Nəzakət Kərimovanın qəhrəman şəhidimiz Adil İbrahimli və onun həyat yoldaşı Nargül İbrahimlinin ailə tarixçəsinə həsr olunmuş videoçarxi tədbir iştirakçılarının diqqətinə çatdırılıb.

Vətən Müharibəsi Qəhrəmanı Adil İbrahimlinin anım günü qeyd olunub

və övladlarına diqqət və qayğı göstərilir. Daha sonra Rövşən Cavadov Adil İbrahimlinin döyüş yolu haqqında tələbələrə məlumat verib. Qeyd edib ki, Adil İbrahimli bütün döyüş əməliyyatlarda xüsusi şücaət göstərib, Şuşanın azad edilməsi uğrunda gələn döyüslərdə isə qəhrəmanca-

sına həlak olub. Noyabrın 20-də Bakıda II Şəhidlər Xiyabanında torpağa tapşırılıb. Adil İbrahimli ölümündən sonra "Vətən Müharibəsi Qəhrəmanı" adına layiq görüllər. O, həmçinin "Vətən uğrunda", "Kəlbəcərin azad olunmasına görə", "Xocavəndin azad olunmasına görə", "Şuşanın

9 Noyabr Azərbaycan Respublikasının Dövlət Bayrağı Günüdür. Xalqımızın azadlıq mücadiləsinin, milli kimliyinin və özünütəsdiqinin rəmzi olan ay-ulduzlu, üçrəngli bayraqımız milli qürurumuz, güvəncə yerimizdir. Vətənimizin azadlığı uğrunda şəhid olan minlərlə soydaşımızın qanına boyanan, tarixin keşmə-keşli yollarından keçib gələn bayraqımız bütün dünya azərbaycanlıları üçün müqəddəsdir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 2009-cu il noyabrın 17-də imzaladığı Sərəncama əsasən, hər il ölkəmizdə 9 noyabr Dövlət Bayrağı Günü kimi qeyd edilir.

Milli varlığımızın rəmzi olan bayraqımız ilk dəfə 1918-ci il noyabrın 9-da Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti hökumətinin qərarı ilə qəbul edilib. Üçrəngli bayraqımız ikinci dəfə müstəqilliyimizin atributu kimi yüksəlməsi isə Ümummülli lider Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. 1990-ci il noyabrın 17-də Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin sədri, Ulu öndər Heydər Əliyevin təşəbbüsü və rəhbərliyi ilə keçirilən sessiyada üçrəngli, ay-ulduzlu bayraqımız Muxtar Respublikanın

9 Noyabr - Dövlət Bayrağı Günüdür

dövlət bayrağı kimi qəbul edildi. Bu, olduqca casarətli və uzaqqorun bir addım idi, eyni zamanda müstəqilliyimizə gedən yolda ciddi dönüş nöqtəsi idi. Sessiyada Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Azərbaycan SSR Ali Soveti qarşısında üçrəngli bayraqımızın Azərbaycanın rəsmi dövlət rəmzi kimi tanınması haqqında vəsatət qaldırdı.

Nəticədə 1991-ci il fevralın 5-də bayraq Azərbaycan Respublikasının Ali Soveti tərəfindən ikinci dəfə dövlət rəmzi kimi təsdiq edildi.

1991-ci il oktyabrın 18-də dövlət müstəqiliyimizi bərpa etdikdən sonra "Azərbaycan Res-

publikasının dövlət müstəqilliyi haqqında" Konstitusiya Akti ilə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin varisi kimi onun dövlət rəmzləri, o cümlədən üçrəngli bayraqımız da bərpa edildi. "Türkləşmək, müasirləşmək, islamlaşmaq" ideyasını rənglərinə əbədiləşdirən bayraqımız müasir Azərbaycanın tarixi dövlətçilik ənənələrinə sadıqlılığını bir daha nümayiş etdirir, bu ənənələri inamla yaşadır.

Azərbaycan Respublikasının dövlət bayrağından istifadə Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 23-cü və 75-ci maddələri, "Azərbaycan Respublikasının Dövlət bayrağı haqqında" Azər-

baycan Respublikasının Qanunu, eləcə də həmin Qanunla təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının Dövlət bayrağı haqqında Əsasnamə" əsasında tənzimlənir. Azərbaycan Respublikasının Dövlət bayraqının rəngli və sxematik təsviri adı çəkilən Qanun və Əsasnamə ilə təsdiq edilib.

Bütün tarixi, əlamətdar günlərdə, dövlət başçılarının resmi sefərlərində, beynəlxalq tədbirlərdə, idman yarışlarında, olimpiadalarda Azərbaycanın adını yüksəldiyi ucalıqlardan dünyaya çatdırı da varlığımızı təsdiqləyən bayraqımızdır. Azərbaycan bayrağı bütün dövlət təşkilatlarının, respublikamızdan kənardə diplomatik korpuslarından, nümayəndəliklərimiz binaları üzərində müstəqilliyimizin rəmzi kimi dalğalanır. Beynəlxalq tədbirlərdə dünya dövlətlərinin bayraqları arasında Azərbaycanın simvolu kimi dayanır.

İki il önce müzəffər Azərbaycan Ordusu otuz ilə yaxın düşmən işğalında qalan əzəli torpaqlarımızı xilas etdi. O günlərdə bütün Azərbaycan xalqını ən çox

qururlandıran anlardan biri də döyüşçülərimizin Ermənistan silahlı qüvvələrini məğlubiyətə uğradaraq, azad etdikləri hər bir şəhərdə dövlət bayraqımızı ucaltmalarını və bu barədə Ali Baş Komandan İlham Əliyevə məlumat vermələrini eks etdirən videogörüntülər idi. Ermənistan öz layqli cavabını döyüş meydandasında aldı. Düşmənin silahlı qüvvələri qəhrəman Azərbaycan ordusuna tərəfindən darmadağın edildi.

İkinci Qarabağ müharibəsində bütün Azərbaycan xalqı öz Prezidentinin, ordusunun yanında bir yumruq kimi birləşərək Vətən üçün can verməyə hazır, qan tökməyə qadir olduğunu bir daha göstərdi.

Dostlarımı sevindirən, düşmənimizi xar edən üçrəngli bayraqımız dövlətimizin əzəmetini və gücünü bütün dünyaya təsdiqləyir. Doğma Qarabağımızda, Şərqi Zəngəzurumuzda qururla dalğalanır - bu torpaqların əbədi sahibinin kim olduğunu bir daha bəyan edir!

Dövlətimizin, xalqımızın gücünü gücüne qatan bayraqımız da im zirvələrdə dalğalansın!

12 noyabr - Azərbaycan Respublikasının Konstitusiya Günüdür

sələrindən biri olmaqla yanaşı, Ulu öndər Heydər Əliyevin Azərbaycan dövlətçiliyi qarşısındaki böyük xidmətlərindən biridir. Bu Konstitusiya müstəqil dövlət quruculuğu prosesini tənzimləyən, demokratik inkişafə təminat yaranan, cəmiyyətin siyasi, sosial, mədəni, iqtisadi sferalarında köklü dəyişiklikləri özündə ehtiva edən, qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsində hüquqi baza rolunu oynayan mükəmməl və müterəqqi bir sənəddir. Konstitusiya insan və vətəndaş hüquq və azadlıqlarının təmin olunmasını dövlətin ali məqsədi kimi bəyan edir. Hakimiyət bölgüsünün əsas prinsiplərini müəyyənləşdirir. İnsan və vətəndaş hüquqlarının, azadlıqlarının müdafiəsini qanunvericilik, icra və məhkəmə hakimiyəti orqanları

üzərinə ümdə vəzifə olaraq qoyur. Ümummülli lider Heydər Əliyev deyirdi: "Bu Konstitusiya Azərbaycan xalqının keçdiyi tarixi inkişaf yolunun məntiqi nəticəsidir. Konstitusiya ölkəmizdə vətəndaşların hüquq və azadlıqlarının təmin edilməsi, müstəqil dövlətçiliyimizin qorunub saxlanması, məhkəmləndirilməsi və demokratik dəyişikliklərin həyata keçirilməsi üçün hərtərəfli zəmin və şərait yaradır. Azərbaycanın tarixi keçmişini, bugünkü realillərini və gələcək inkişaf perspektivlərini eks etdirməsi, ümumbəşəri və mili dəyərlərə söyklənməsi Konstitusiyamızı səciyyələndirən əsas cəhətlərdir".

Müstəqil Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası ölkəmizdə demokratik, hüquqi, dünyəvi döv-

lət quruculuğu prosesinə hüquqi baza yaradıb və onun inkişafına güclü təkan verib. Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası qəbul edilərkən hüquqi dövlət quruculuğunun müasir meyllərinə istinad olunub, ölkəmizin hüquq sistemi üçün yeni bir təsisatın - konstitusiya ədalət mühakiməsi orqanının yaradılması nəzərdə tutulub, bu müddəaya əsasən Azərbaycan Respublikasının Konstitusiya Məhkəməsi yaradılıb. Hazırda bu qurum qanunların Konstitusiyaya uyğunluğunu yoxlamaqla, qanunlara şərh verməklə, prezident və parlament seçkilərinin nəticələrini təsdiqləməklə, hətta vətəndaşların birbaşa müraciəti əsasında müvafiq qərarlar qəbul etməklə bütövlükdə, Konstitusiyamızın alılıyini qoruyur.

Ötən 27 ildə ölkəmizin sürətli inkişafı nəticəsində yeni dövrün tələblərinin yaradığı zərurətlə əlaqədar 2002-ci il avqustun 24-də, 2009-cu il martın 18-də və 2016-ci il sentyabrın 26-da referendum yolu ilə Azərbaycan Konstitusiyasına bir sıra əhəmiyyətli dəyişikliklər və əlavələr edilib. Konstitusiyaya edilən bu əlavə və dəyişikliklər nəticəsində əsas Qanunumuz daha da təkmilləşdirilərək yeni dövrün tələblərinə uyğunlaşdırılıb.

Prezidentimiz İlham Əliyevin də vurğuladığı kimi, "Universal dəyərlərə əsaslanan Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası bu gün də böyük hüquqi, siyasi və ideoloji potensiala malikdir və Azərbaycan xalqının firavanhıqına xidmət edir".

17 Noyabr - Milli Dirçəliş Günüdür

mış oldu. Ulu öndərin sədrliyi ilə keçirilən həmin tarixi sessiyada Muxtar Respublikanın dövlət rəmzləri haqqında məsələ müzakirə edildi. Üçrəngli bayraqın dövlət rəmzi kimi qəbulu ilə əlaqədar teklif irəli sürüldü. Sessiya Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin üçrəngli bayraqının bərpa olunması barədə qərar çıxararaq onun dövlət bayraqı kimi qəbul edilməsi ilə bağlı Azərbaycanın Ali Soveti qarşısında vəsatət qaldırdı. Beləliklə, milli dirçəlişdən milli tərəqqiyə doğru uzanan tarixi yolu başlangıcı qoyuldu.

Ümummülli lider Heydər Əliyevin hakimiyətə gəlişi xalqa ümid oldu. Bütün sahələrdə inkişaf müşahidə olunmağa başladı, xalqımızın milli dirçəlişi və mənəvi dəyərlərinin yüksək tutulması, adət və ənənələrimizin qorunub saxlanılması reallığa çevrildi.

Bu gün Ulu öndər Heydər Əliyevin siyasi kursunu davam etdirən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev dövlətçiliyin möhkəmləndirilməsinə, iqtisadiyyatın inkişafına və milli-mənəvi dəyərlərin qorunub saxlanmasına xüsusi diqqət yeti-

rir, ölkəmiz dünyada söz və nüfuz sahibi kimi tanınaraq müdafiə qüdərəti daha da artırır.

Artıq iki ildir ki, Milli Dirçəliş Günü Azərbaycanın ərazi bütövlüyü şəraitində qeyd olunur. Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə 2020-ci il sentyabrın 27-dən başlayaraq Azərbaycan Ordusunun həyata keçirdiyi eks-hücum əməliyyatları nəticəsində uzun illər düşmən tapdağı altında olan torpaqlarımız azad edildi. 44 gün davam edən Vətən müharibəsi dövründə hər gün yaşayış məntəqələri işğaldan

azad olunurdu və həmin torpaqlarda Azərbaycanın şanlı bayraqı ucaldıldı. Hazırda azad edilmiş bütün torpaqlarımızda bayraqımız əzəmetlə dalğalansın.

Artıq iki ildir ki, azad olunmuş bütün ərazilərimizdir dirçələr, Qarabağ və Şərqi Zəngəzurə həyat qayıdır. Rəhbər-dövlət-ordu-xalq birliyi ilə qazanılan Qələbəmizi gələcəyə sarsılmaz inam və quruduyğuları daha da möhkəmləndirir. Xalqımızın həmrəyliyi və dövlət müstəqiliyimiz əbədi olsun! Milli Dirçəliş Günüüz mübarək!

Noyabrın 10-da Bakı Dövlət Universitetində görkəmli hüquqsünas-alim, hüquq elmləri doktoru, professor Məmməd Xələfovun anadan olmasının 100 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbir keçirilib.

Tədbirdə çıxış edən BDU-nun rektoru Elçin Babayev Hüquq fakültəsinin inkişafında mərhum alimin əvəzsiz xidmətlərini vurgulayıb. O, BDU-da fakültənin köklü ənənələrindən istifadə etməklə müasir hüquq məktəbinin yaradılmasının nəzərdə tutulduğunu bildirib. Rektor Universitetin Məmməd Xələfovun heyati və fəaliyyəti haqqında kitabın nəşrini üzərinə götürməyə hazır olduğunu bildirib: "BDU-da Məmməd Xələfov adına auditoriyanın təsis edilməsini də artıq vaxtı çatıb. Bu auditoriya BDU-nun ən nümunəvi auditoriyalarından biri olacaq və orada Məmməd Xələfovun ruhuna, əməllərinə layiq dərslər keçiriləcək".

Daha sonra çıxış edən BDU-nun Elm və innovasiyalar üzrə

BDU-da görkəmli hüquqsünas-alim Məmməd Xələfovun 100 illik yubileyi qeyd olunub

prorektoru Hüseyin Məmmədov ölkəmizdə hüquq elminin inkişafında və hüquqsünləşmiş ixtisası üzrə kadər hazırlığında professor Məmməd Xələfovun xidmətlərini xatırladıb. Prorektor bildirib ki, Məmməd Xələfov 18 il Hüquq fakültəsinə rəhbərlik edib. Bu müddədə fakültədə 6 yeni kafedra açılıb, ölkədə hüquq təhsili keyfiyyətə yeni mərhələyə qədəm qoyub, elmi ixtisaslaşma də-

rinləşib. Məmməd Xələfov yerli və xarici elmi nəşrlərdə dərc edilmiş 150-dən çox elmi əsərin müəllifi olub. Onun rəhbərliyi altında 10-dan çox elmlər namizədi hazırlanıb.

Əmək və ekologiya hüquq kafedrasının müdürü, professor Aliş Qasımov "Professor Məmməd Xələfovun həyat və yaradıcılığı haqqında", Mülki hüquq kafedrasının müdürü Məhəbbət

Dəmirçiyeva "Azərbaycan Respublikasında mülki hüquq elminin inkişafında professor Məmməd Xələfovun rolu" mövzularında məruzələr ediblər.

Daha sonra qocaman ədliyyə işçisi İkram Kərimov, hüquq üzrə fəlsəfə doktorları Səfa Mirzəyev, Yusif İldirizməzadə, İsaqan Vəliyev, Konstitusiya Məhkəməsinin hakimi İsa Nəcəfov, millət vəkili Qüdrət Həsənquliyev, Qaf-

qaz Müsəlmanları İdarəsinin aparat rəhbəri Simran Həsənov, baş ədliyyə müşaviri Adil Əsgərov, mühərribə veteranı Şəmsəddin Əliyev, mərhum alimin qardaşı oğlu, Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin hakimi İlqar Xələfov professor Məmməd Xələfovla bağlı xatirələrini bölüşüb'lər.

Akademik Vasim Məmmədəliyevin anadan olmasının 80 illik yubileyinə həsr olunmuş Respublika elmi konfransı keçirilib

Noyabrın 15-da Bakı Dövlət Universitetində görkəmli şərqşünas-alim, əməkdar elm xadimi, akademik Vasim Məmmədəliyevin anadan olmasının 80 illik yubileyinə həsr olunmuş "Şərqşünaslıq: yeni istiqamətlər" mövzusunda Respublika elmi konfransı keçirilib.

Konfransın açılış mərasimində çıxış edən BDU-nun rektoru Elçin Babayev akademik Vasim Məmmədəliyevin Azərbaycanda şərqşünaslıq və ilahiyyat elmlərinin, təhsilin inkişafında misilsiz rola malik olduğunu xatırladıb, onun işqli xatirəsinin daim davamçılarının, tələbələrinin və bütün Azərbaycan xalqının qəlbində yaşayacağını bildirib. Rektor görkəmli alimin elmin və dinin kütləvişməsi istiqamətində mühüm fəaliyyətini də diqqətə çatdırıb, Şərqşünaslıq fakültəsinin inkişafında oynadığı xidmət-

ləri xatırladıb.

BDU-nun Tədrisin təşkili və təlim texnologiyaları üzrə prorektoru Fərda İmanov konfrans iştirakçılarını akademik Vasim Məmmədəliyevin həyatı və zəngin, çoxşaxəli fəaliyyəti ilə tanış edib. Bildirib ki, fəaliyyət göstərdiyi illər ərzində böyük uğurlara imza atan Vasim Məmmədəliyev 10 il Şərqşünaslıq, 25 il İlahiyyat fakültələrinin dekanı olub, habelə Universitetin Humanitar

fakültələr üzrə prorektoru, 30 ilə yaxın Ərəb filologiyası kafedrasının müdürü vəzifəsində çalışıb. Vasim Məmmədəliyev ərəb diliinin mahir bilicisi kimi şərqşünaslıq elminin müasir səviyyəyə yüksəlməsində, müstəqilliyimin ilk illərində xalqımızın İsləm dininin əsasları ilə yenidən tanışlığında, ölkədə tolerant mühitin formalasdırılmasında əvəzedilməz xidmətlər göstərib. Alimin on böyük xidmətlərindən biri isə

müqəddəs "Qurani-Kərim"in tərcüməsidir. Akademik Ziya Bünyadov ilə birgə hazırlanmış tərcümə çox uğurlu alınıb, xalqımızı müqəddəs kitabla yaxından tanış edib.

Daha sonra Vasim Məmmədəliyevin həyatı və fəaliyyəti ilə bağlı video izlənilib.

İlahiyyat İnstitutunun rektoru Aqil Şirinov, Əməkdar elm xadimi, professor Qəzənfər Paşayev, Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutunun direktoru, akademik Teymur Kərimli görkəmli alimlə bağlı xatirələrini bölüşüb'lər.

Şərqşünaslıq fakültəsinin dekanı Aydan Xəndan "Əsl ziyanı timsali Vasim müəllim", Milli Məclisin üzvü, akademik Rəfael Hüseynov "Azərbaycan şərqşünaslığının həmişə qayıdlacaq səhifəsi", Milli Məclisin üzvü, professor Jalə Əliyeva "Vasim Məmmədəliyev - elmin

müdrik ziysi", Ərəb filologiyası kafedrasının professoru Elxan Əzizov "Azərbaycan şərqşünaslığının inkişafında akademik Vasim Məmmədəliyevin rolu" mövzularında məruzələr ediblər.

Konfransda Azərbaycanın Səudiyyə Ərəbistanı Krallığında, Əlcəzairdə, Müqəddəs Taxt-Tacda (Vatikan) fəvqəladə və səlahiyyətli səfirləri Şahin Abdullayev, Tural Rzayev, İlqar Muxtarov, Türk Dövlətləri Təşkilatının Baş katibinin müavini Qismət Gözəlovun konfrans iştirakçılarına təbrik məktubları səsləndirilib.

Görkəmli akademikin oğlu Ayaz Məmmədəliyev atasının xatirəsinə göstərilən ehtiram üçün BDU rəhbərliyinə təşəkkürünü bildirib.

Öz işini plenar iclaslarla davam etdirən konfrans noyabrın 16-da yekunlaşıb.

Akademik İbrahim İbrahimovun 110 illik yubileyi qeyd olunub

Noyabrın 28-da Bakı Dövlət Universitetində akademik İbrahim İbrahimovun anadan olmasının 110 illik yubileyinə həsr olunmuş "Funksiyalar nəzəriyyəsi, funksional analiz və onların tətbiqləri" mövzusunda Respublika elmi konfransı keçirilib.

Konfransın açılışında çıxış edən BDU-nun Mexanika-riaziyyat fakültəsinin dekanı Ziyat-xan Əliyev görkəmli akademikin Azərbaycanda funksiyalar nəzəriyyəsi elmi məktəbini yaratdığını qeyd edib. Bildirib ki, onun akademik Mstislav Keldišla birlikdə "Nyutonun interpolasiya sırasının bütün tam funksiyalar sinfində yiğilması üçün dəqiq əlamət"i tapması, akademik

Aleksandr Gelfondla birgə interpolasiya nəzəriyyəsinin üsulları vasitəsilə "İki nöqtə haqqında problem" adlanan məsoləni həll etməsi funksiyalar nəzəriyyəsinin böyük elmi nailiyyəti və bir sıra elmi-tədqiqatların çıxış nöqtəsi olub. İbrahim İbrahimovun Azərbaycanda ali riaziyyatın tədrisi və təşkili sahəsində böyük xidmətləri var. O, 200-dən çox elmi əsərin, bir sıra monoqrafiya və dərsliklərin müəllifidir. 60-dan çox fəlsəfə doktoru və 10 elmlər doktoru hazırlayıb. İbra-

him İbrahimov "Əməkdar elm xadimi" fəxri adına, Azərbaycan Respublikasının Dövlət mükafatına layiq görülüb, "Xalqlar dostluğu" ordeni ilə təltif edilib.

BDU-nun Ali riaziyyat kafedrasının müdürü Misir Mərdənov "Riyaziyyata həsr olunmuş alim ömrü" adlı məruzəsində akademik İbrahim İbrahimovun riaziyyat elminin inkişafındakı əvəzsiz xidmətlərindən danışıb. Bildirib ki, İbrahim İbrahimov riaziyyat sahəsində elmlər namizədi elmi dərəcəsini almış ilk

azərbaycanlı alimdir. Alim analitik funksiya vasitəsilə düzələbəzi sistemlərin tamlığını tədqiq edərək riyazi analiz sahəsində klassik nəticələrə nail olub. O, İbrahim İbrahimovun təvazökar, sadə insan, principial, öz haqlı mövqeyindən dönməyən şəxsiyyət kimi onu tanıyanların qəlbində hər zaman yaşayacağını qeyd edib.

BDU-nun Tətbiqi riaziyyat və kibernetika fakültəsinin Riyazi fizika tənlikləri kafedrasının müdürü, akademik Yusif Məmmə-

dov, Funksiyalar nəzəriyyəsi və funksional analiz kafedrasının professoru Camali Məmmədxanov çıxışlarında alimin Azərbaycanın ali məktəblərində riaziyyatın tədrisi və təşkili sahəsində böyük xidmətləri barədə məlumat veriblər. Çıxışlarda İbrahim İbrahimovun yetirmələrinin onun yolunu uğurla davam etdiridi, riaziyyat elminin nəzəri və praktiki məsələlərinin tədqiqi ilə məşğul olduqları vurgulanıb.

Sonda alimin qızı, professor Səidə İbrahimova atasının xatirəsinə göstərilən yüksək ehtirama görə tədbirin təşkilatçılara və iştirakçılarına minnətdarlığını bildirib. Bölmə iclasları ilə davam edən konfrans öz işini noyabrın 29-da yekunlaşdırıb.

AzTV-nin sədr müavini Rafiq Həşimov Jurnalistika fakültəsinin qonağı olub

Noyabrın 24-də Azərbaycan Televiziya və Radio Verilişləri Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin (AzTV) sədr müavini, aparıcı, ssenarist, rejissor Rafiq Həşimov Jurnalistika fakültəsinin qonağı olub.

Jurnalistin nitq mədəniyyəti dərsi çərçivəsində təşkil olunmuş görüşdə fənn müəllimi Xatırə Hüseynova tələbələrə Rafiq Həşimovun yaradıcılığı barədə məlumat verib, onun müəllifi olduğu filmlərdən, tərcümələrdən, televiziya və radiodakı fəaliyyətindən danışıb.

Dəvətə görə təşəkkürünü bildirən Rafiq Həşimov məzunu olduğu Jurnalistika fakültəsinin tələbələri ilə ünsiyətdən məmənunluğunu diqqətə çatdırıb. O, televiziya aparıcısının iş xüsusiyətləri, jurnalistin nitq mədəniyyətinin təməl prinsipləri,

müasir jurnalistikən yeni yaradıcılıq trendləri barədə tələbələrə ətraflı məlumat verib. Tələbələr Rafiq Həşimovun radioda səsləndirdiyi məraqlı nümunələri dinleyiblər.

Görüşdə iştirak edən dekan müavini Samir Mirzəyev, Beynəlxalq Jurnalistika və informasiya siyaseti ka-

fedrasının müdürü Aynur Nəsirova belə tədbirlərin gənclərin təhsili və dünyagörüşünün inkişafında səmərəsindən bəhs ediblər.

Görüş səmimi interaktiv mühitdə davam edib. Rafiq Həşimov tələbələri maraqlandıran çoxsaylı sualları cavablandırıb.

Tələbələr AMEA Mərkəzi Elmi Kitabxanasının iş təcrübəsi ilə tanış olublar

Noyabrın 30-da Kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsinin III kurs tələbələri Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının (AMEA) Mərkəzi Elmi Kitabxanasının (MEK) iş təcrübəsi ilə tanış olublar.

Kitabxananın direktoru, professor Məmməd Əliyev MEK-in tarixi, strukturu, müasir dövrdəki fəaliyyəti, sənəd dövriyyəsi, kitab fondu və eləcə də prioritetləri barədə tələbələrə ətraflı məlumat verib. O vurğulayıb ki, kitabxananın yeni binası Azərbaycan Respublikasının Prezident İlham Əliyevin 2011-ci il 29 aprel tarixli Sərəncamına əsasən tikilib. Kitabxana ən müasir avadanlıqlarla təchiz olunub, ötən dövr ərzində qurumun kadr potensialı inkişaf etdirilib. Tələbələr təcrübə zamanı kitabxananın şöbələri, həmcinin ənənəvi və elektron kataloqu ilə tanış olublar, burada həyata keçirilən rəqəmsallaş-

dırma prosesləri barədə informasiyalar onların diqqətinə çatdırılıb. Kitabxanada yeni yaradılmış Qarabağ Qəhrəmanları Fondu ilə tanışlıq təcrübə iştirakçılarında böyük təəssürat yaradıb.

Görüş zamanı tələbələrin sualları MEK-in mütexəssisləri tərəfindən

cavablandırılıb, qarşılıqlı fikir mübadiləsi aparılıb. BDU-nun Kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsinin dosenti, təcrübə rəhbəri Rəşad Qardaşov kitabxananın rəhbərliyinə yaradılmış şəraite, tələbələrə göstərilən xüsusi diqqət və qayğıya görə təşəkkürünü bildirib.

"İtaliyada türkoloji araşdırırmalar" mövzusunda elmi seminar keçirilib

Noyabrın 29-da Filologiya fakültəsinin Türkologiya kafedrasının nəzdində "Türkoloji araşdırırmalar" elmi-tədqiqat laboratoriyanın təşkilatçılığı ilə "İtaliyada türkoloji araşdırırmalar" mövzusunda elmi seminar keçirilib. "Kitabi-Dədə Qorqud" dastanının ikinci əlyazmasının (Vatikan nüsxəsi) italyanlar tərəfindən aşkar edilməsinin 70 illiyinə həsr olunmuş seminarda Azərbaycan dilçiliyi kafedrasının professoru Zemfira Şahbazova, Türkologiya kafedrasının dosenti İslam Vəliyev, Azərbaycan dilli və ədəbiyyatının tədrisi metodikası kafedrasının dosenti Rəhilə Quliyeva və fakültənin magistrantları iştirak ediblər.

Seminari giriş sözü ilə açan laboratoriyanın elmi işçisi, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru Ramil Bayramov türkologianın inkişafında Avropadakı

əsas türkoloji mərkəzlərin, o cümlədən italyan türkoloqlarının fəaliyyətinin əhəmiyyətli rol oynadığını vurgulayıb. Bildirib ki, italyan türkoloqu Ettoe Rossinin 1952-ci ildə "Kitabi-Dədə Qorqud" dastanının Vatikan nüsxəsini üzə çıxarması türkoloji aləmdə böyük hadisə kimi yadda qalıb.

Mövzu ilə bağlı məruzə edən laboratoriyanın elmi işçisi Pərvin Eyvazov italyan türkologiyasının tarixi haqqında ətraflı məlumat verib. Qeyd edib ki, XV əsrdən başlayaraq Avropada şərqi dillərini öyrənmək və öyrətmək məqsədi ilə məktəb və institutlar açılıb, universitetlərdə kafedralar təşkil olunub, qrammatika kitabları və lüğətlər hazırlanıb. Tarixi və iqtisadi-siyasi münasibətlər zəminində meydana gələn türk-italyan əlaqələri nəticəsində İtaliyada türk dünyasına maraq artıb və bu istiqamətdə türk xalqlarının dilinə,

tarihinə və ədəbiyyatına dair çox sayıda əsərlər yazılıb. İtalyanların türkologiya sahəsindəki fəaliyyətləri Avropa-da mühüm əhəmiyyət daşıdığı kimi, türk dünyasında da xüsusi diqqət çəkir.

Məruzənin "Türk-italyan münasibətlərinin tarixinə qısa nəzər" adlı bəhsində hər iki xalq arasında yaranmış tarixi əlaqələrin səbəblərindən, italyan şəhər dövlətlərinin Şərqdə, xüsusi türk coğrafiyasındaki iqtisadi-siyasi və diplomatik fəaliyyətdən geniş söz açılıb. "Klassik italyan türkologiyası: İtaliyada ilk türkoloji araşdırırmalar" və "İtaliyada müasir türkologiya" adlı bəhslərdə isə italyanların türklər haqqında qələmə aldıqları ilk əsərlər və müasir mərhələdə italyan türkologiyasının əsas istiqamətləri haqqında geniş məlumat verilib.

Hər şeydən üstün - Vətən!

Bir dəqiqəlik gözlərimi yumub şəhərin səsini dinləyirəm. Şəhər sanki dil açıb mənimlə danışır. Səssizliyi unudub balaca uşaq kimi yeni sözlər öyrənir. Lügətində isə ancaq sevinc sözlərini yazır. Bu səhnəyə şahid olaraq təcəccübənlənirəm. Mənim əlimdən tutur. Sonra bir fırça verir. Deyir ki, gözəl şəkil çək! O şəkildə çoxlu insanlar olsun. Fərqi yoxdur qoca, cavan, uşaq... Əsas odur ki, Vətəninə bağlı insanlar çəkəsən. Mən o əsərə baxanda millətin gücünü hiss edim. Yaratdığı tablonu seyr edərək keçmişini gələcəyin uğuruna çevirən birləşməm. Bu birliliyin səsi dünyanın bütün yerlərində eşidilsin. Yad ediləndə yaddaşlarda fəxrlə bir ad səslənsin - Azərbaycan!

Bu vaxt sanki gözümə qoca tarixin baxışı tuşlanır. Mənə baxış söyleyir ki, bu hissə yaşamaq lazımdır. Görmək ilə kifayətlənən, mənasız olar. Onun dediklərinə əməl edirəm. Ayaq saxlayıb Vətənimə musiqi kimi qulaq asıram. Sətirləri o qədər mənalıdır ki, insanın ruhunu sakitləşdirir. Musiqinin nəqəratı isə "Qarabağ Azərbaycandır" kimi səslənir. Elə bu vaxt 44 günlük Vətən mühərabəsini xatırlayıram. Ağlıma isə tək bir kəlmə gəlir. Qələbə! Bu söz çox cümlənin səbəbi, eyni zamanda başlangıcidır. Çünkü Biz Vətəni hər bir şeydən üstün bildik. Bunu sözə deyil, əməldə etdik. Biz ölkəmizi yaşatmaq üçün canımızdan, qanımızdan keçdik. Gözümüzün yaşını silib Zəfəri yaşatdıq. Dünyaya xalqımızın gücünü göstərdik. Kim olduğumuzu bildirdik. Özümüzü sübut etdik. Və Qalibiyətin ayaq səslərini eşitdik!

İndi sizə kimlərdən deyim? İki oğlunu vətənə qurban vermiş atadan, yoxsa ümidiyi şəhid oğluna bağlamış anadan? İstəsəm də deyə bilmərem. Bu ağrı nə söz, nə də cümə ilə ifadə olunur. Səbəbi isə bəzi yaraların dilsiz olmasına. Biz şəhid kəlməsini eşidəndə qəlbimiz sizləsə belə, ölkəmizi öz canımızdan üstün tutan millətik. Rütbəmizdən asılı olmayaraq mənliyimizi, kimliyimizi daim zirvələrə yüksəldirik. General-major Polad Həşimov kimi... O, əsgərlərlə birlikdə düşmənə elə bir dağ çəkdi ki, o yaranın izi bir də sağalmaz. Sağalsa belə, qabıq bağlamağa gücü çatmaz. Çünkü türklər bir dəfə şəhid olur, min dəfə dirilirlər. Eynən Cəbrayıl Dövlətzadə kimi... O, Polad Həşimovun qisasını aldı. Yaşının kiçik olmasına baxmayaraq, güclü Vətən oğlu olduğunu sübut etdi. Və Vəton torpağına döndü. Bütün şəhidlərimiz kimi...

Arxa cəbhəmiz də ön cəbhəmizlə birlikdə savaşıdı. Ali Baş Komandanımız, Xalqımız, Dövlətimiz, Ordumuz bir səsle "Qarabağ Azərbaycandır!" dedi. Bu söz bizə güc verdi - "Demir Yumruq" olduq! Xalq olaraq bu Qələbəni, Sevinci birlikdə qazandıq.

İndi bütün bunlara nəzər yetirib, göydə hökmranlığını yaşayan bayraqımıza baxıram. Bayraqın ətrafinı quşlar bürüyüb. Onlara baxanda səməda bizi izləyən şəhidlərimizi xəyal edirəm. Bu zaman Çingiz Mustafayev gözümüzün önünde canlanır. Çiynində kamerası ile Polad Həşimovun başlıq etdiyi Qələbə paradını çəkir. Uzaqdan Xudayın "Vətən yaxşıdır!" ifası səslənir. Bu səfər Çingiz Mustafayev insanların kədərini deyil, sevincini kameralaya çəkir...

Nəzrin Gəncəliyeva
BDU-nun "Zəfər dastanı" esse müsabiqəsində III yərin qalibi, Jurnalistika fakültəsinin III kurs tələbəsi

Türk və ispan dillərindəki frazeoloji birləşmələrin xüsusiyyətləri müqayisəli təhlil olunub

Noyabrın 1-də Şərqşünaslıq fakültəsinin Türk filologiyası kafedrasında "Müasir türk və ispan dillərindəki frazeoloji birləşmələrin qrammatik və leksik-semantik xüsusiyyətləri" adlı elmi seminar keçirilib. Seminarda kafedranın baş müəllimi Nəriman Məmmədova eyniadlı məruzə ilə çıxış edib.

Mühazirəçi müqayisəli frazeologiyadan müasir dilçilikdə ən aktual məsələlərdən biri olduğunu vurgulayıb. Qeyd edib ki, ispan və türk dilləri kimi həm tipoloji, həm də genealoji baxımdan bir-birindən fərqli feillərin frazeoloji sistemlərinin müqayisəli təhlili böyük maraq doğurur. Nəriman Məmmədova

daha sonra müasir türk və ispan dillərinin frazeoloji birləşmələrinin iki və ya daha çox sözün birləşməsi əsasında təşəkkül tapdığını nümunələrlə izah edib.

Sonda mühazirəçi seminar iştirakçılarının mövzu ilə bağlı suallarını cavablandırıb.

Nanoaraşdırırmalar elmi-tədqiqat laboratoriyasının seminarı keçirilib

Noyabrın 1-də Bakı Dövlət Universitetinin Tədqiqat, İnkışaf və İnnovasiyalar üzrə Mükəmməllik Mərkəzinin Nanoaraşdırırmalar elmi-tədqiqat laboratoriyasının elmi seminarı keçirilib. Seminarda laboratoriyanın elmi işçisi Almara Rəhimli "TSD metodу vasitosilə PVX/TiO₂ əsaslı nanokompozitlərin yüksək halının təsviri" mövzusunda məruzə ilə çıxış edib. Məruzəçi Termostimullaşdırılmış depolyarizasiya metodu və həmin metoddan istifadə etməklə PVX/TiO₂ əsaslı nanokompozitlərin yüksək halının tədqiqinə nəticələri haqqında məlumat verib. O, həmçinin elektrotermopolyarlaşmanın (ETP) PVX/TiO₂ əsaslı nanokompozitlərin aktiv xassələrinə təsirindən danışır və qeyd edib ki, ETP prosesinin təsiri altında PVX/TiO₂ əsaslı nanokompozitlərin fazalararası sərhədində sərhədyanı yüksəkliklər toplanır. Bu yüksək intensivlikli daxili lokal sahə yaradır, onun təsiri altında TiO₂ nanohissəciklərinin əlavə lüminessensiya mərkəzləri aktivləşir, nəticədə lüminessensiya intensivliyi artır.

Məruzə üzrə məlumatlar slaydlar vasitəsi ilə təqdim edilib.

Seminarın sonunda məruzəçi iştirakçıların mövzu ilə bağlı suallarını cavablandırıb.

Kimya fakültəsində "Qarabağın təbii sərvətləri və mədəni irsi" adlı tədbir

Noyabrın 1-də Bakı Dövlət Universitetinin Kimya fakültəsinin Tələbə Elmi Cəmiyyətin təşəbbüsü ilə "Şuşa ilə" nə həsr olunmuş "Qarabağın təbii sərvətləri və mədəni irsi" adlı tədbir keçirilib.

Əvvəlcə Dövlət himni səsləndirilib, torpaqlarımızın azadlığı uğrunda həlak olan şəhidlərimizin əziz xatirəsi bir dəqiqlik sükutla yad edilib.

Kimya fakültəsinin dekanı Fuad Kərimli bildirib ki, işgal olunmuş ərazilərde ermənistən tərəfindən otuz ilə yaxın müddətdə vandalizm siyasəti həyata keçirilib, təbii sərvətlər, infrakstruktur vəhşicəsinə talan edilib, tarixi abidələrimiz dağıdılib. Müzəffər Ali Baş Komanandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə doğma torpaqlarımız işgaləndən azad edildikdən sonra bütün dünya ermənilərin tərətdiyi ekoloji, mədəni soyqırımın şahidi olur. Fuad Kərimli gəncləri erməni yalanlarını ifşa etmək üçün bütün istiqamətlərdə davamlı fəaliyyət göstərməyə çağırıb.

Kimya fakültəsinin dekan müavini Taleh Qəhrəmanov isə

qeyd edib ki, ermənilər tərəfindən bu cür vandalizm aktları təkcə azərbaycanlılara qarşı tərədiləyib. O, erməni millətçilərinin terrorçu mahiyyəti, insanlığa qarşı törətdikləri cinayətlər barədə tələbələrə məlumat verib. Bildirib ki, hazırda Azərbaycan dünyada multikultural dəyərlərin inkişaf etdiyi ölkə kimi tanınır. Xalqımız haqqı olaraq beynəlxalq təşkilatlar dan ermənilərin tərətdikləri vandalizm aktlarına qarşı ədalətli münasibət göstərilməsini tələb edir.

nin II kurs tələbəsi Aytac Vəliyeva "İşğal faktının mədəni irsimizə təsiri", IV kurs tələbəsi Hüseyin Quluzadə "İşğaldan azad edilmiş ərazilərimizin təbii sərvətləri və erməni vandalizmi", IV kurs tələbəsi Daşqın Abdulla isə "Azərbaycan təbiətinə qarşı ekoloji terror" mövzularında çıxışlarını təqdim ediblər.

Tədbirin sonunda fakültə Tələbə Elmi Cəmiyyətinin sədri İsa İsayevin rəhbərliyi ilə həzirlanmış videoçarx təqdim olunub.

Tədbirdə Kimya fakültəsi-

BDU-da təlimatçı fəaliyyətinin psixoloji aspektləri müzakirə olunub

Noyabrın 1-də Bakı Dövlət Universitetinin Elmi fəaliyyətin təşkili və innovasiyalar Mərkəzinin Magistratura və doktorantura şöbəsinin təşkilatçılığı ilə "Təlimatçı fəaliyyətinin psixoloji aspektləri" ("Train the trainers" programı) mövzusunda seminar keçirilib.

Seminarda Biologiya, Ekologiya və torpaqşünaslıq, Jurnalistik, Filologiya, Beynəlxalq münasibətlər və iqtisadiyyat fakültələrinin doktorantları (dissertantları) iştirak ediblər.

Sosial elmlər və psixologiya fakültəsinin Sosial və pedaqoji psixologiya kafedrasının fəlsəfə doktoru programı üzrə dissertanti Səbinə Estrova eyniadlı məruzəsində təhsilənlərinin və gələcək təlimçilərin

pedaqoji fəaliyyətinin psixoloji aspektləri barədə məlumat verib. Bu fəaliyyətin dinləyiciləre şəxsiyyətin mənəvi, əqli keyfiyyətlərinin formalşdırılması, inkişaf etdirilməsi və təkmilləşdirilməsi üsullarını öyrətməkdən ibarət olmasını vurgulayıb.

Seminarda təlimatçı fəaliyyətinin psixoloji aspektləri üzrə faktorlar və xüsusiyyətlər araşdırılıb. Daha sonra Magistratura və doktorantura şöbəsinin müdürü Mirnamik Bəşirov seminarın aktuallığı, pedaqoji və psixoloji aspektlərin araşdırılmasının bütün sahələr üçün önemli olduğunu vurgulayıb, müasir səviyyədə təqdimat üçün məruzoçiyə təşəkkür edib. Seminarın sonunda iştirakçılar sertifikatlar təqdim edilib.

BDU-nun İsrailin Holon Texnologiya İnstitutu ilə ikili diplom programı davam edir

Bakı Dövlət Universitetinin İsrailin Holon Texnologiya İnstitutu ilə ikili diplom programı uğurla davam edir.

Holon Texnologiya İnstitutu ilə BDU-nun Tətbiqi riyaziyyat və kibernetika fakültəsinin Kompyuter elmləri ixtisası üzrə bakalavr pilləsində ikili diplom programının icrasına 2020-2021-ci tədris ilinin yaz semestrində başlanılıb.

2021/2022-ci tədris ilində daha 5 tələbənin proqrama cəlb edilməsi ilə sözügedən ikili diplom programında təhsil alan tələbələrin sayı 10-a çatdırılıb. Proqrama əsasən, tələbələr 5 semestr BDU-da, 3 se-

mestr isə Holon Texnologiya İnstitutunda təhsil alırlar. Programda tədris ingiliscə dilində aparılır və tələbələrə 3 semestr ərzində 9 fənn Holon Texnologiya İnstitutunun müəllimləri tərəfindən tədris olunur. Bu ilin oktyabr ayında programda təhsil alan tələbələrdən 5-i məzun olub, digər 5 tələbə isə təhsillərini davam etdirmək üçün İsrailə yola düşüb.

Programın əsas məqsədi kompyuter elmləri sahəsində effektiv alqoritmərin qurulması və təhliliinin müasir metodlarını, texnologiyalarını real sənaye məsələlərinin həllində tətbiq etmək bacarığına malik mütəxəssislər hazırlamaqdır.

"Gənc tədqiqatçılara dəstək" layihəsinin icrasına başlanılıb

Noyabrın 17-də Bakı Dövlət Universitetinin Elmi fəaliyyətin təşkili və innovasiyalar Mərkəzinin Doktorantura və magistratura şöbəsinin təşkilatçılığı ilə "Gənc tədqiqatçılara dəstək" layihəsinin icrasına başlanılıb.

Bununla əlaqədar keçirilən tədbirdə Elmi fəaliyyətin təşkili və innovasiyalar Mərkəzinin direktoru Mais Süleymanov layihənin əhəmiyyətini vurgulayıb. Qeyd edib ki, layihənin əsas məqsədi magistratura və doktorantura səviyyəsində təhsil alan tələbələri, eləcə də gənc tədqiqatçı müəllimləri elmi-tədqiqat işinin təşkili və aparılması sahəsində zəruri məlumatlarla tanış etmək, müvafiq bacarıqlar

əşiləməqdır.

Magistratura və doktorantura şöbəsinin müdürü Mirnamik Bəşirov layihə haqqında geniş məlumat verib. Sosial elmlər və psixologiya fakültəsinin dosenti Kəmale Qəhrəmanova layihənin əhəmiyyətindən bahs edib, praktik xarakter daşıdığını vurgulayıb.

İSSN Beynəlxalq Agentliyinin Azərbaycan üzrə əlaqələndiricisi Xəyalə Məmmədova iştirakçılarla beynəlxalq elmi jurnalara müraciət və nəşr qaydaları ilə bağlı geniş məruzə edib.

Tədbirin sonunda məruzəçi vəriliş sualları cavablandırıb.

Noyabrın 14-da Bakı Dövlət Universitetində Kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsinin təşkilatçılığı ilə "Məzunlarla görüş" layihəsi çərçivəsində Azərbaycan Yaziçılar Birliyinin (AYB) katibi, şair, tərcüməçi, esseist Səlim Babullaoğlu ilə görüş keçirilib. Kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsinin dekanı Ələmdar Cabbarlı fakültənin yaranmasının 60 illiyi əraflasında həyata keçirilən layihə barədə məlumat verib, bu cür görüşlərin tələbələrin mütləq mədəniyyətinin, estetik zövqünün formallaşmasında və eləcə də onların sosial fəallıqlarının artmasında mühüm rol oynadığını bildirib.

Tədbirdə çıxış edən Azərbaycan Yaziçılar Birliyinin birinci katibi, Xalq yaziçisi Çingiz Abdullayev Səlim Babullaoğlunun çağdaş ədəbiyyatımızın inkişafindakı rolundan bəhs edib. Bildirib ki, Səlim Babulloğlu ədəbiyyat-

mızda istedadlı şair, tərcüməçi və esseist kimi imzasını təsdiqləyib: "Səlim Babullaoğlu eyni zamanda Azərbaycan Yaziçılar Birliyinin beynəlxalq əlaqələr və tərcümə məsələləri üzrə katibi kimi Azərbaycan ədəbiyyatının, Qarabağ həqiqətlərinin xaricdə təbliği ilə

bağlı mühüm layihələr həyata keçirir, nəşr etdirdiyi kitablarla beynəlxalq kitab sərgilərində ölkəmizi layiqincə təmsil edir".

Görüşdə "Azərbaycan Televiziya və Radio Verilişləri" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin sədr müəvini, Əməkdar artist Rafiq Həsi-

mov, AYB-nin katibi İlqar Fəhmi Səlim Babullaoğlunun çoxşaxəli yaradıcılığı haqqında söz açıb, ədibin ölkəmizdə və xaricdə çap olunan kitablarından, baş redaktorluğu ilə nəşr olunan "Dünya ədəbiyyatı" və "Kitabçı" dərgilərinin əhəmiyyətindən bəhs ediblər. Onun rəhbərliyi ilə 2022-ci ildə gerçəkləşdirilən "Sözün də su kimi lətfəti var" I Bakı Beynəlxalq Poeziya Festivalının və Azərbaycan da daxil olmaqla, dünənin 30 ölkəsindən 44 şairin iştirak etdiyi "Şuşaya salam" layihəsinin böyük rəğbətlə qarşılardığı bildirilər.

BDU-nun Humanitar məsələlər və gənclər siyaseti şöbəsinin müdürü Ramin Səmədov, Ki-

tabşunaslıq və nəşriyyat işi kafedrasının müdürü Knyaz Aslan, Bibliografiyasıunaslıq kafedrasının müdürü Nadir İsmayılov, Kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsinin dekan müavini Zahidə Rzayeva çıxışlarında istedadlı şairin əsərlərinin möziyyətlərindən danışıblar.

Səlim Babullaoğlu onunla görüşə şərait yaratdıqlarına görə BDU rəhbərliyinə təşəkkürünü bildirib, görüş iştirakçıları üçün seirlərini səsləndirib.

Diskussiya şəraitində davam edən görüş tələbələrin böyük mərəqəsindən səbəb olub, Səlim Babullaoğlu imzalı kitablarını tələbələrə hədiyyə edib.

Xalq yaziçisi Süleyman Rəhimova həsr olunmuş elmi seminar keçirilib

ki, Süleyman Rəhimov ötən əsrin 30-40-ci illərindən etibarən müxtəlif mətbuat orqanlarında Azərbaycanda kitabxana işinin təşkili, əhalinin maarifləndirilməsi, oxucu zövqünün və mütləq mədəniyyətinin formallaşması kimi aktual məsələlərə dair çoxsaylı məqalələr dərc etdirib. Həmin

məqalələrdə sahə ilə bağlı problemlər, onların həlli yolları göstərilib, eyni zamanda ölkəmizdə kitabxanaşunaslıqla bağlı ilk elmi fikirlər irəli sürürlüb.

1945-1953-cü illərdə Azərbaycan Nazirlər Soveti yanında Mədəni-maarif Müəssisələri Komitəsinin sədri olarkən Süleyman

Rəhimov bu sahəye bilavasitə rəhbərlik edib. Bu dövrdə məhz onun səyləri ilə kitabxana işinin inkişafı ilə bağlı bir sıra mühüm qərarlar qəbul olunub. Bölgələrdə kitabxanaların açılması, kitabxana fondlarının zənginləşdirilməsi ilə bağlı tədbirlər həyata keçirilib, bu sahəyə əsaslı maliyyənin ayrılmamasına nail olunub. Qeyd olunub ki, Süleyman Rəhimovun bu sahədə ən böyük xidmətlərindən biri də Mirzə Fətəli Axundov adına Milli Kitabxananın inдиki binasının milli ornamentlər əsasında layihəsinin hazırlanması, təsdiqi və həyata keçirilməsinə bilavasitə rəhbərlik etməsi hesab olunur.

Məruzədə vurğulanıb ki, Süleyman Rəhimov kitabxana fəaliyyəti üzrə ixtisaslı kadrların

hazırlanmasını vacib hesab edib, bu prosesin institusional formada həyata keçirilməsi üçün əməli addımlar atıb. O, 1947-ci ildə BDU-nun Filologiya fakültəsinin nəzdində kitabxanaçılıq ixtisasının açılmasında, Kitabxanaşunaslıq və bibliografiya kafedrasının yaranmasında, kafedra üçün müəllim kadrların seçilməsində mühüm rol oynayıb, bu ixtisas üzrə təhsil alan tələbələrə Kitab tarixi fənnindən ilk mühazirəni də məhz özü oxuyub.

Kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsinin yaranmasının 60 illiyinə həsr olunmuş elmi seminar iştirakçılarının marağına səbəb olub, məruzə etrafında müzakirələr aparılıb.

BDU-nun Qazax filialında "Şuşa - dünən, bu gün, sabah" mövzusunda Respublika elmi konfransı

Noyabrın 28-də Bakı Dövlət Universitetinin Qazax filialının və Qazax Rayon İcra Hakimiyyətinin birgə təşkilatçılığı ilə "Şuşa - dünən, bu gün, sabah" mövzusunda Respublika elmi konfransı keçirilib.

Konfrans öz işinə torpaqlarıımızın azadlığı uğrunda hələk olan şəhidlərimizin əziz xatirəsinin bir dəqiqəliklə sükütlə yad edilməsi ilə başlayıb. Sonra Şuşanın 270 illiyinə həsr olunmuş videoçarx təqdim olunub.

BDU-nun Qazax filialının direktoru Arif Rüstəmov konfransda 13 müxtəlif elmi-tədqiqat mərkəzi və ali təhsil müəssisəsindən 133 elmi məqalə təqdim olunduğu bildirib. Təqdim olunmuş elmi işlərin gələcəkdə kitab şəkillərdə çap ediləcəyini qeyd edən natiq həmin toplunun gənc tədqiqi-

qatçıları, tələbə və magistrantlara töhfə olacağını söyləyib.

Qazax Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Rəcəb Babaşov 44 günlük Vətən müharibəsində Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə qəhrəman Ordumuzun tarixi Qəlebə qazandığını, 30 ilə yaxın düşmən əsarətində olan torpaqlarımızda üçrəngli bayraqımızı ucałdıığını qeyd edib. O, ölkə başçısının imzaladığı "Şuşa şəhərinin Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı elan edilməsi haqqında" 7 may 2021-ci il tarixli, "Azərbaycan Respublikasında 2022-ci ilin "Şuşa İli" elan edilməsi haqqında" 5 yanvar 2022-ci il tarixli sərəncamlarının əhəmiyyətindən söz açıb.

Plenar iclasda BDU-nun Qazax filialının dosenti İmşa-

Hacıyev, baş müəllimi Ülvüyyə Bayramova, AMEA Gəncə bölməsinin böyük elmi işçisi Əlimuxtar Muxtarov, Gəncə Dövlət Universitetinin dosenti Cavid Bağırzadə, Azərbaycan Aqrar Universitetinin dosenti Elvin Abbasov, Qazax Dövlət Sosial-İqtisadi Kolecin müəllimi Elvira Əfəndiyeva müxtəlif mövzularda çıxış ediblər.

Plenar iclas başa çatdıqdan sonra konfrans öz işini 4 bölmədə davam etdirib. Bölmə iclasları "Şuşa: 270 ilə tarixi ekskursiya. Azərbaycanın ictimai-siyasi həyatında Şuşanın rolü", "Şuşanın təhsil və maarifçilik ənənələri", "Şuşanın Azərbaycanın ədəbi ərəbərliyi", "Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı Şuşa multikultural dəyərlərin daşıyıcısı kimi" mövzularına həsr olunub.

"Paşa Həyat Sığorta"nın BDU tələbələri üçün təlimi: "Sığorta, aktuar, risk"

Noyabrın 24-də Bakı Dövlət Universiteti və "Paşa Həyat Sığorta" ASC arasında imzalanmış əməkdaşlıq haqqında memoranduma uyğun olaraq tələbələr üçün "Sığorta, aktuar, risk" mövzusunda təlim sessiyası keçirilib.

BDU-nun Karyera və məzunlarla əlaqə sektorunun baş mütəxəssisi İlkin Şərifov tələbələri əmək bazarının tələbələri və sektorun əsas fəaliyyət istiqamətləri ilə tanış edib. Həmçinin biznes fəaliyyətində sığorta risklərinin müəyyən edilməsinin və aktuar hesablamaların

önəmini vurgulayıb.

"Paşa Həyat Sığorta"nın əməkdaşı Nərimən Salmanova şirkətin fəaliyyəti, strategiyası və mövcud vakansiylar haqqında tələbələri məlumatlandırib.

Daha sonra şirkətin Sığorta riskləri şöbəsinin müdürü, BDU məzunu Cəlal Quliyev mövzunu ilə bağlı geniş məlumat verib.

Təlimin sonunda iştirakçıların mövzu etrafında çoxsaylı sualları cavablandırılıb və işə qəbul olunmaq istəyən namizədlərlə qısa müsahibələr təşkil edilib.

Noyabrın 11-də Bakı Dövlət Universitetində Sumqayıt Dövlət Universitetinin 60 illik yubileyinə həsr olunmuş dəyirmi masa keçirilib.

Tədbirdə çıxış edən BDU-nun rektoru Elçin Babayev qeyd edib ki, Ulu öndər Heydər Əliyevin əsasını qoymuş elm və təhsil siyaseti, zəngin məarifçilik ənənələri Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva tərəfindən uğurla həyata keçirilir. Ölkədə təhsilin milli və böşəri ənənələr üzərində inkişafında ali məktəblərin üzərinə şərəfli və məsuliyyətli vəzifelər düşür. Bu vəzifelərin həyata keçirilməsində SDU-nun da özünməxsus yeri var. 1962-ci ildən Azərbaycan Neft və Kimya İnstitutunun tədris bazası kimi fəaliyyətə başlamış SDU 1992-ci ildə müstəqil Azərbaycan Sənaye İnstitutuna çevrilib. Bu təhsil müəssisəsinin yaradılması Sumqayıtin iqtisadiyyatı və sənayesinin inkişafına kömək edən texniki sahələr üzərə kadrların hazırlanması prosesinə, ekoloji problemləri olan şəhərin sağlam zonaya çevrilmesinə, elm, təhsil və mədəniyyətin inkişafına təkan verib. Ümummilli lider Heydər Əliyevin 13 iyun 2000-ci il tarixində "Azərbaycan Respublikasında

BDU-da Sumqayıt Dövlət Universitetinin 60 illik yubileyinə həsr olunmuş dəyirmi masa

təhsil sisteminin təkmilləşdirilməsi haqqında" Fərmanı ile Azərbaycan Sənaye Universitetinin bazasında Sumqayıt Dövlət Universitetinin yaradılması mühüm hadisəyə çevrilib. Hazırda SDU beynəlxalq standartlara cavab verən, yüksəkxitəslər kadrularla malik universitetə çevrilmək istiqamətində uğurlu tədbirlər həyata keçirir. İdarəetmə sistemində yeni yanaşmalar təhsilin, elmin inkişafına, müasir texnologiyaların tətbiqinə zəmin yaradır.

Rektor qeyd edib ki, ölkəmizin elm və təhsil siyasetinin inkişafına öz töhfələrini verən BDU ilə Sumqayıt Dövlət Universiteti

sitetdir. Universitetdə 7 fakültə, 29 kafedra, 6 elmi-tədqiqat laboratoriyası, Tədris-Metodik Mərkəz, Doktorantura və Magistratura şöbələri fəaliyyət göstərir. Universitetdə fəlsəfə və elmlər doktoru proqramları üzrə müətəxəssis hazırlığı aparılır.

BDU-nun Elm və innovasiyalar üzrə prorektoru Hüseyin Məmmədov vurğulayıb ki, paytaxta ən yaxın, sənaye müəssisələrinin mərkəzində yerləşən, regionda yeganə ali təhsil ocağı olan SDU həm humanitar, həm də tətbiqi ixtisaslar üzrə müətəxəssis hazırlayır. Hüseyin Məmmədov diqqət çatdırıb ki, beynəlxalq layihələrin hazırlanmasında əsas meyarlardan biri "Industry application" - sənayedə tətbiq meyarıdır. Bu mənənədə da SDU-nun üstünlüyü böyükdir. Belə ki, SDU-nun Sumqayıtda yerləşən sənaye müəssisələri ilə olan əlaqələrin dən və BDU-nun elmi potensialından istifadə etməklə böyük həcmli birgə qrant layihələri hazırlanmaq, gənc tədqiqatçıları layihələrə cəlb etmək olar. Bu cür əlaqələr BDU və SDU məzunla-

rının yüksək ixtisaslı kadrlar kimi hazırlanmasına, ölkə və beynəlxalq səviyyədə elm və təhsil fəaliyyəti sahəsində universitetin mövqeyinin möhkəmlənməsinə, nüfuzunun artmasına xidmət edəcək, gənc tədqiqatçıların yaradıcılıq potensialını inkişaf etdirocək, elmi əlaqələri genişləndirəcək. Hazırda SDU-nun 26-dan çox məzunu BDU-da həm inzibati-idarəetmədə, həm də müxtəlif fakültələrdə elmi-pedaqoji fəaliyyətlə məşğuldur. Hazırda BDU-da fəlsəfə doktoru proqramı üzrə təhsil alan 7 doktorantın elmi rəhbəri SDU-nun professorudur.

Daha sonra akademik Vasif Babazadə, SDU-nun Tarix və coğrafiya fakültəsinin dekanı Adil Baxşəliyev, BDU-nun Tarix fakültəsinin dekanı İbrahim Zeynalov, SDU-nun müəllimləri Osman Hacıyev və Sona Məhərrəmova çıxış edərək Sumqayıt Dövlət Universitetinin ölkənin ali təhsil sistemində oynadığı roldan, fəaliyyətindən, iki ali təhsil ocağı arasında əlaqələrin perspektivlərində danışıblar.

İrəvan Müəllimlər Seminariyasının 140 illiyinə həsr olunmuş Respublika elmi konfransı keçirilib

Noyabrın 28-də Sosial elmlər və psixologiya fakültəsinin Pedagoqika kafedrası tərəfindən İrəvan Müəllimlər Seminariyasının 140 illiyinə həsr olunmuş "İrəvan Müəllimlər Seminariyası: Tarixilik və müasirlik" mövzusunda Respublika elmi konfransı keçirilib.

Əvvəlcə İrəvan Müəllimlər Seminariyasının tarixi ilə bağlı videoçarx nümayiş etdirilib.

BDU-nun Sosial elmlər və psixologiya fakültəsinin dekanı Rövşən Cavadov İrəvan Müəllimlər Seminariyasının tərəfindən keçirilib.

İlimlər Seminariyasının Azərbaycanın təhsil tarixində rolü, konfransın əhəmiyyəti barədə məlumat verib. Bildirib ki, İrəvan şəhəri tarixən azərbaycanlıların köklü yaşadığı böyük elm, maarif və mədəniyyət mərkəzlərindən biri olub. Şəhərdə Azərbaycan xalqına məxsus son derəcə zəngin ədəbi-mədəni mühit formalaşıb. İrəvan xanlığı çar Rusiyasının tərkibinə qatıldıqdan sonra burada dünyəvi təhsilə xüsusi diqqət yetirilməsində həmin mühitin əhəmiyyətli rolü olub.

XIX əsrin ikinci yarısından etibarən Cənubi Qafqazda maarifçilik hərəkatı geniş vüsət alıb. Regionda dünyəvi təhsil verən yeni tıplı məktəbin - İrəvan Müəllimlər Seminariyasının açılması da məhz bu vaxtlara təsadüf edir.

Pedaqoji elmlər doktoru, Əməkdar elm xadimi, professor Fərrux Rüstəmov isə bildirib ki, 1881-ci ilin noyabr ayında fəaliyyətə başlayan İrəvan Müəllimlər Seminariyası çar hakimiyyətinin bölgədəki maraqları naminə yaradılmasına baxmayaraq, 40 ilə

yaxın müddətdə hazırladığı müəsir dönyögörüşünə və düşüncə tərzinə malik yüksəkxitəslər milli müəllim kadrları ilə azərbaycanlıların üstünlük təşkil etdiyi İrəvan mahalında ədəbi-ictimai, elmi-mədəni həyatın ənənəvi dolğunluğunun və canlılığının qorunub saxlanılmasında təqdirəlayiq xidmətlər göstərib, pedaqoji fikir salnaməmizə yaddaşalan səhifələr yazıb.

BDU-nun professoru Hikmət Əlizadə, professor əvəzi Məcid İsmixanov, Azərbaycan Dövlət

Pedaqoji Universitetinin profesorları Rüfat Hüseynzadə, Həsən Bayramov, İramın İsayev çıxışlarında İrəvan Müəllimlər Seminariyasının Azərbaycanın maarifçilik tarixində xüsusi əhəmiyyətini qeyd ediblər. Vurğulanıb ki, görkəmli maarifpərvər Firdun bəy Köçərli seminariyanın ilk müəllimlərindən olub. Seminariyanın məzunları sırasında xalqımızın bir çox tanınmış şəxsiyyətləri və dövrünün görkəmli ziyanlıları var.

Konfrans 5 bölmə üzrə işini davam etdirib.

ADNSU-da BDU-nun Kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsinin 60 illik yubileyi qeyd olunub

Noyabrın 24-də Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitetində (ADNSU) Bakı Dövlət Universitetinin Kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsinin 60 illik yubileyinə həsr olunmuş "Müasir gənclik və rəqəmsal kitabxana" mövzusunda tədbir keçirilib.

ADNSU-nun Elmi işlər üzrə prorektoru, professor Lətəfət Qardaşova tədbir iştirakçılardan salamlayıb, fakültənin kollektivini, tələbə və məzunlarını 60 illik yubiley münasibətilə təbrik edib. Tədbirin moderatoru - Azİİ e-Kitab Evinin direktori, Kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsinin

məzunu Səlahət Mahmudova müasir cəmiyyətdə kitabxanaçılıq və informasiya fəaliyyətinin əhəmiyyətindən danışıb. Bildirib ki, bu sahədə kadr hazırlığında

BDU-nun Kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsi xüsusi mövqeyə malikdir: "Fakültə sahə üzrə elmi mərkəz kimi də nüfuz qazanıb. Bu günə qədər fakültəni 6000-

dən çox məzun bitirib, onlar ölkənin bütün kitabxana-informasiya strukturlarında səmərəli fəaliyyət göstərir". Səlahət Mahmudova vurğulayıb ki, rəhbərlik etdiyi kurumun əməkdaşlarının əksəriyyəti məhz bu fakültənin məzunlarıdır.

Tədbirdə Kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsinin dekanı Ələmdar Cabbarlı, dekan müavini Zahidə Rzayeva, kafedra müdürü Nadir İsmayılov, Knyaz Aslan, Sevda Xələfova, Bibliografiyaşunaslıq kafedrasının magistranti Lamiyə Əliyeva çıxış edərək fakültənin tarixi, bu

günü, gələcəyi və qarşıda duran vəzifələri barədə məlumat veriblər. Çıxış edənlər fakültənin 60 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbirin keçirilməsinə görə ADNSU-nun rəhbərliyinə minnətdarlıq ediblər.

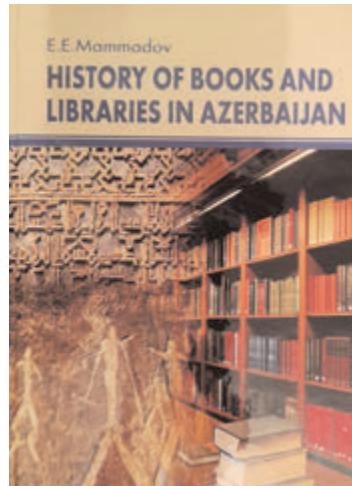
Tədbirdə Azİİ e-Kitab Evi ilə tənşiqlənən davam edib, iştirakçılarla Azİİ e-Kitab Evinin program və sistem təminatı, eləcə də 24/7 fəaliyyəti barədə məlumat verilib.

Sonda BDU-nun Kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsinin 60 illiyinə həsr olunmuş videoçarx nümayiş olunub.

Kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsinin əməkdaşının ingilis dilində dərs vəsaiti nəşr olunub

Kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsinin Kitabxanaşunaslıq kafedrasının müəllimi, tarix üzrə fəlsəfə doktoru Eldəniz Məmmədovun ingilis dilində yeni dərs vəsaiti nəşr olunub.

"Azərbaycanda kitab ve kitabxana tarixi" ("History of books and libraries in Azerbaijan") adlı kitabın elmi redaktörleri kitabxanaşunaslıq və informasiya elmləri üzrə alim, professor Cəfor Mehrad və ADA Universiteti Kitabxanasının direktoru, texnika üzrə fəlsəfə doktoru Elçin Məmmədovdur. Əsərin rəyçiləri BDU-nun Kitabxanaşunaslıq kafedrasının müdürü, dosent Elçin Əhmədov, Kitabşunaslıq və nəşriyyat işi kafedrasının müdürü, dosent Knyaz Aslan və Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin Kitabxana-İformasiya Mərkəzinin direktoru, tarix üzrə fəlsəfə doktoru Adilə Abdullayevadır.

İlk dəfə ingilis dilində hazırlanmış dərs vəsaitində qədim zamanlardan XXI əsrin əvvələrinədək Azərbaycanda kitab və kitabxana mədəniyyətinin formalşması və inkişafının tarixi nəzəriyyəsi eks olunur. Ölkəmizdə kitab mədəniyyətinin inkişafının tarixi xronologiya əsasında tədqiq edildiyi dərs vəsaitində hazırda bu sahədə olan

problemlər, onların həlli yolları, qarşıda duran hədəflər şərh olunur. Kitabın müasir dövrümüzü əhatə edən son bölməsində Ulu öndər Heydər Əliyevin və onun bütün sahələrdə olduğu kimi, mədəniyyət sahəsində də siyasetini uğurla davam etdirən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin kitabxana işinə qayğılarından bəhs olunur. Vurğulanır ki, hazırda ölkə əhalisinin informasiya tominatının ödənilməsində mühüm rol oynayan kitabxana şəbəkələri hərətəfli inkişaf etdirilir.

BDU-nun Kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsinin yaranmasının 60 illiyinə həsr olunmuş dərs vəsaiti kitabxanaşunaslıq və informasiya elmləri üzrə təhsil alan tələbələr, həmçinin yerli və əcnəbi kitabxana-informasiya mütəxəssisləri, o cümlədən mədəniyyət tarixi tədqiqatçıları üçün nəzərdə tutulub.

Ərəb Media Forumunun prezidentinin Jurnalistika fakültəsinin tələbələri ilə onlayn görüşü

Noyabrın 15-də Küveytdə fəaliyyət göstərən Ərəb Media Forumunun prezidenti Madi Əl Xamis Jurnalistika fakültəsinin tələbələri ilə onlayn formatda görüşüb.

Görüşdə ərəb ölkələrində medianın tarixi inkişaf yolu və hazırkı vəziyyəti, Azərbaycan və ərəb ölkələri mediası arasındakı əlaqələr, jurnalistikannın nəzəri əsasları, müasir meylləri, həmçinin Madi Əl Xamisin müəllifi olduğu "Jurnalistikannın on qızıl qaydası" kitabı ilə bağlı müzakirələr aparılıb.

Görüşün əvvəlində qonağa Jurnalistika fakültəsində həyata keçirilən təlim-tədris prosesi haqqında qısa məlumat verilib. O da vurğulanır ki, 2022-ci il Azərbaycanda "Şuşa ili" elan

edilib və il ərzində ölkədə, eləcə də BDU-da müxtəlif tədbirlər təşkil olunub.

Beynəlxalq jurnalistika və informasiya siyasəti kafedrasının təşkilatçılığı ilə baş tutan görüşə BDU-nun rəhbərliyi,

fakültə dekanlığı və Azərbaycanın Küveytdəki səfirliyi təşkilatı dəstək verib.

Qeyd edək ki, Ərəb Media Forumunun prezidenti Madi Əl Xamis 2021-ci ilin noyabrında Bakıda səfərdə olub.

BDU-nun Elmi Kitabxanasında "Necə nəşr etməli?" mövzusunda sonuncu vebinar keçirilib

Bakı Dövlət Universitetinin Elmi Kitabxanasının təşkilatçığı ilə noyabrın 16-da Azərbaycan Kitabxana İnformasiya Konsorsiumu çərçivəsində "Məqalənin təbliğ edilməsi və istinadların artırılması" ("How to promote your article and increase citations") mövzusunda növbəti vebinar keçiriləcək.

Vebinarda "Sage" nəşriyyatının əməkdaşları - nüfuzlu tədqiqatçı redaktorlar Cessika Lipovski, Kristian Vakkari və Sin skaribrik iştirak edib. Vebinar ingilis dilində sual-cavab sessiyası ilə keçirilib.

Beynəlxalq nəşriyyatlarda məqalə nəşrinin müxtəlif as-

pektlərinə həsr olunan silsilə vebinarların budəfəki buraxılışında araşdırmanın hədəf (düzgün) auditoriyaya çatmasına təmin etmək, məqaləni yaymaq, ona edilən istinadların sayını artırmaq və akademik məqaləni təbliğ etməklə bağlı praktik məsləhətlər verilib.

"Müasir dövrdə Türkiyənin xarici siyasetində əsas trendlər" mövzusunda elmi seminar keçirilib

Noyabrın 14-də Tarix fakültəsində elmi seminar keçirilib.

Fakültənin elmi işlər üzrə dekan müavini Kəmalə Nəcəfovən moderatorluğu ilə keçən seminarda Asiya və Afrika ölkələri tarixi kafedrasının baş müəllimi, tarix üzrə fəlsəfə doktoru Günel Əliyeva-Məmmədova "Müasir dövrdə Türkiyənin xarici siyasetində əsas trendlər" mövzusunda məruzə ilə çıxış edib.

Məruzəçi Türkiyənin xarici siyasetinin bütün əsas konsepsiyalarını slaydlarla nümayiş etdirib.

Türkiyənin xarici siyasetində Azərbaycanla qırılmaz dostluq, qardaşlıq münasibətlərinin qızımıx xətlə keçdiyini vurgulayıb.

Seminarnın mövzusunun metodoloji və nəzəri əsasını müasir mərhələdə Türkiyənin xarici siyaset aspektlərinə həsr olunan elmi məqalələr, internet resursları, həmçinin müəllifin ideyasına əsaslanır.

Elmi seminar maraqlı müzakirələrlə yadda qalıb.

"Valideyn-övlad münasibətləri" mövzusunda təlim

Noyabrın 15-də Bakı Dövlət Universitetinin Psixoloji yardım sektoru tələbələr üçün "Valideyn-övlad münasibətləri" mövzusunda təlim təşkil edib.

Təlimdə valideyn-övlad ünsiyyəti, münasibətlərdə yaranan çətinliklər və onların aradan qaldırılma yolları müzakirə olunub.

Təlimdə tələbələrə valideyn-övlad münasibətlərdə yaranan çə-

tinliklərin aradan qaldırılmasına kömək edən məlumatlar verilib. Ətrafa, cəmiyyətə qarşı münasibətlə valideynlərin rolu təhlil edilib. Valideynlərlə ünsiyyətin şəxsin xarakterinin formalşamasına təsiri haqqında müzakirə aparılıb.

Təlimin sonunda valideynlərlə münasibətlərdə çətinliklərlə üzləşən tələbələrə mütəxəssisler tərəfindən həll yolları göstərilib.

BDU-nun basketbol komandası I Tələbə Basketbol Liqasına vəsiqə qazanıb

Noyabrın 30-da Elm və Təhsil Nazirliyinin və Azərbaycan Basketbol Federasiyasının təşkilatçığı ilə ali təhsil müəssisələri arasında I Tələbə Basketbol Liqasının seçmə mərhələsi keçirilib.

Seçmə mərhələnin qrup mərhələsində Bakı Dövlət Universitetinin basketbol komandası ilə yanaşı, Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti, Azə-

baycan Memarlıq və İnşaat Universiteti, Dövlət Sərhəd Xidmətinin Akademiyası və Azərbaycan Dövlət Aqrar Universitetinin tələbələrdən ibaret komandaları iştirak ediblər.

Qrup mərhələsini birinci yerlə tamamlayan BDU-nun basketbol komandası Liqaya birbaşa vəsiqə qazanıb.

Əməkdar jurnalist Elşad Eyvazlı "Elektron media" mövzusunda mühazirə deyib

Noyabrin 5-də Əməkdar jurnalist, "Modern.az" İnformasiya Agentliyinin baş direktoru, Mətbuat Şurasının idarə Heytinin üzvü Elşad Eyvazlı Kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsinin tələbələri üçün Elektron nəşrlər fənnindən "Elektron media" mövzusunda mühazirə deyib.

Elşad Eyvazlı mühazirəsində əvvəlcə ənənəvi media ilə elektron media arasında müqayiseli təhlillər aparıb, onların fərqli və üstün tərəfləri barədə principial məsələləri şərh edib. Natiq ötən əsrin sonlarından başlayaraq dünyada yeni media növünün - elektron medianın meydana gəldiyini və onun tez bir zamanda müxtəlif parametrlər üzrə ənənəvi mətbuati üstələdiyini diqqətə çatdırıb. Elektron medianın informasiyanın həm məzmun, həm forma baxımından təqdim olunmasına və xüsusiilə operativliyinə görə geniş imkanlara malik olduğunu bildirib. Mühazirədə elektron media resursla-

rında multimedia komponentlərinin yer alınmasının mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyi vurgulanıb, müasir dünyada informasiyanın məzmunu ilə yanaşı, onun təqdim olunma formasının vacibliyi qeyd olunub.

Ölkəmizdə elektron medianın sürətlə inkişaf etdiyini bildirən məruzəçi yeni media növünün müxtəlif seqmentləri ilə bağlı detallı informasiyaları tələbələrin nəzərinə çatdırıb. Elşad Eyvazlı eyni zamanda bu sahədə olan problemlərdən də bəhs edib. Xüsusiilə elektron me-

diada bir çox hallarda dəqiqləşdirilməmiş informasiyaların yer alması, ənənəvi mediadan fərqli olaraq burada dezinformasiyanı yayanların adətən məsuliyyətdən kənardə qaldıqları bildirilib.

Dərs zamanı həmçinin tələbələrə mövzu ilə bağlı praktiki tapşırıqlar verilib və onların nəticələri müzakirə olunub.

Elşad Eyvazlinin mühazirəsi geniş diskussiyaya səbəb olub. Əməkdar jurnalist tələbələrin mövzu ilə bağlı çoxsaylı suallarını cavablandırıb.

"Zəfərin izi ilə" mövzusunda tədbir

Noyabrin 22-də Jurnalistika və Tarix fakültələrinin könüllülərinin birgə təşkilatçılığı ilə "Zəfərin izi ilə" adlı tədbir keçirilib.

Əvvəlcə Dövlət himni səsləndirilib, torpaqlarımızın azadlığı uğrunda həlak olan şəhidlərimizin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükütlə yad edilib.

Jurnalistika fakültəsinin dekan müavini Samir Mirzəyev və Tarix fakültəsinin Azərbaycan tarixi (humanitar fakültələr üzrə) kafedrasının dosenti Xumar Səfərova Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə 44 günlük Vətən məharibəsində qazanılan şanlı Zəfərdə gənclərin rolundan bəhs edib.

BDU-da bu istiqamətdə həyata keçirilən tədbirlərin əhəmiyyətini qeyd ediblər. Bildirilib ki, Vətən məharibəsində qələbəni qanı ilə yanan müqəddəs şəhidlərimizin arasında 20 BDU məzunu da var. Onların xatirəsi daim əziz tutulur, ehtiramla yad edilir.

Daha sonra tələbələr tərəfindən vətənpərvərlik mövzusunda mahni və şeirlər səsləndirilib.

Tədbirin sonunda tələbələr "Mən Azərbaycanlıyam" musiqisinin sədaları altında Azərbaycan və Türkiyə bayraqlarını dalgalandırıblar.

Tarix fakültəsində elmi seminar

Noyabrin 30-də Tarix fakültəsində "II Qarabağ məharibəsi və Fransanın mövqeyi" mövzusunda elmi seminar keçirilib. Tarix fakültəsinin elmi işlər üzrə dekan müavini Kəmalə Nəcəfovənən modera-

torluğu ilə keçirilən seminarda Avropa və Amerika ölkələrinin yeni və müasir tarixi kafedrasının dosenti Məmmədəğa Baxışov mövzu ilə bağlı məruzə edib. 30 ildən artıq davam etmiş və artıq tarixin arxivinə atılan Ermənistən-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqışının 44 gün davam etmiş Vətən məharibə-

sində tarixi ədalətin bərpə olunmasından danışan məruzəçi Azərbaycan dövlətinin şanlı qələbəni təmin etmək üçün müdrik iqtisadi, siyasi-diplomatik və hərbi quruculuq siyaseti barədə məlumat verib.

Məruzədə 30 ilə yaxın bir müddətdə BMT-nin qəbul etdiyi, lakin kağız üzərində qalan qətnamələr və münaqışının tənzimləmək üçün yaradılmış ATƏT- in Minsk qrupunun bu sahədə fəaliyyətsizliyi təhlil edilib, həmsədrlerdən biri kimi Fransanın münaqışının ilə bağlı düzürt olmayan vasitəci möv-

"Məişət zoraklığının qarşısının alınması və onunla mübarizə" adlı tədbir keçirilib

Noyabrin 21-də Bakı Dövlət Universitetində Hüquq, Sosial elmlər və psixologiya fakültələrinin Tələbə-Gənclər təşkilatlarının (TGT) birgə təşkilatçılığı ilə "Məişət zoraklığının qarşısının alınması və onunla mübarizə" mövzusunda tədbir keçirilib.

Tədbirdə çıxış edən fakültə TGT sədrəri Nihad Rəhimli və Səbinə Mustafayeva ali təhsil məşsəsələrində müxtəlif sosial problemlər üzrə maarifləndirmə işlərinin aparılmasının önəmini qeyd ediblər. Daha sonra məişət zoraklığının başvermə səbəbləri, hüquqi

və kliniki tərəfləri izah olunub. Məişət zoraklığına qarşı mübarizə istiqamətində bir sıra praktiki tekli-flər irəli sürülbə. Qeyd olunub ki, məişət zoraklığının qarşısının alınması məqsədilə müntəzəm maarifləndirmə tədbirlərinin həyata keçirilməsi əhalinin hüquqi biliklərinin və dövlət qurumlarının işinin səmərəliliyinin artırılmasına müsbət töhfə verir.

Sonda tədbir iştirakçıları tərəfindən geniş müzakirələr aparılıb və təqdim edilən coxsayılı suallar cavablandırılıb.

"Paşa Bank"ın BDU tələbələri üçün təlim

Noyabrin 25-də Bakı Dövlət Universitetinin Karyera və məzunlularla əlaqə sektorunun təşkilatçılığı ilə "Paşa Bank" ASC tərəfindən tələbələr üçün "Məhsul idarəedilməsi" mövzusunda təlim keçirilib.

Sektorun baş mütəxəssisi İlkin Şərifov iştirakçılara mövzu ilə bağlı məlumat verib, keyfiyyətli məhsul idarəetməsinin əmək bazarında önemini vurgulayıb.

"Paşa Bank"ın əməkdaşı Təhminə Misirli ise tələbələrə məhsul meneceri, məhsulların effektiv idarəolunması barədə danışıb. Uğurlu məhsul meneceri üçün tələb olunan bacarıq və öhdəlikləri izah edib. Bildirilib ki, məhsul me-

neceri şirkətdə yeni mehsulun yaradılması və satışa çıxarılmasından məsul olan, ideyalar və inkişaf strategiyasını yaranan, komanda top-layan, planlaşdırma aparan və qarşıya qoyulan öhdəliklərin icrasına nəzarət edən şəxsdir. Hər bir məhsulun əsas məqsədi müştərilər üçün fayda yaratmaqdır, məhz buna görə menecer auditoriyani, bazar şərtlərini və rəqabəti dərindən təhlil etməlidir.

Təlim tələbələr tərəfindən məraqla qarşılılanıb.

Sonda mövzunu məniməsəyən iştirakçıları şirkət tərəfindən sertifikat və həvəsləndirici hədiyyələr təqdim edilib.

Tələbələr üçün "Gənc Torpaqşunaslar Klubu" layihəsinə start verilir

"Aqrar İnkışaf Könüllüləri" təşkilatı və BDU-nun Ekologiya və torpaqşunaslıq fakültəsinin birgə təşkilatçılığı ilə "Gənc Torpaqşunaslar Klubu" layihəsinə start verilir.

Layihənin məqsədi Torpaqşunaslıq və aqrakimya, Yer quruluşu və daşınmaz əmlakın kadas-trı və sair ixtisaslar üzrə təhsil alan gənclərin aqrar sahədə bilik və praktiki bacarıqlarını artırmaqdır.

Layihə həm də aqrar sahədəki problemlərin araşdırılması və həll olunmasına yardım məqsədi daşıyır.

Layihə çərçivəsində tələbələrin Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin tabeliyində olan elmi-tədqiqat institutlarına ekskursiyaları, həmçinin Abşeron yarımadası ərazisində torpaqların monitorinqinin həyata keçirilməsi, təlim və görüşlərin təşkili planlaşdırılır.

"İngilis dilini öyrən - sıfırdan sonsuzadək" mövzusunda təlim

Noyabrin 24-də Bakı Dövlət Universitetinin SABAH Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə "İngilis dilini öyrən - sıfırdan sonsuzadək" mövzunda təlim keçirilib.

İngilis dilinin öyrənilməsi üçün ən effektiv metodlar, düzgün yanaşma, öyrənmə strategiyası və müxtəlif faydalı məlumat bazaları haqqında ətraflı məlumat verilib.

Məruzəçi xarici dil öyrənməklə bağlı öz şəxsi təcrübələrini və nəzəri məlumatları bölüşüb.

İnteraktiv şəraitdə keçən təlimin sonunda tələbələrin sualları cavablandırılıb.

Noyabrın 14-də Bakı Dövlət Universitetinin tələbələri ilə "Qarabağın dirçəlisində həmrəyliyin rolu" mövzusunda görüş keçirilib.

Görüşdə BDU-nun rektoru Elçin Babayev, Qarabağ Dirçəliş Fondunun İdarə Heyetinin sədri Rəhman Hacıyev, Cənubi Qafqaz Tədqiqatlar Mərkəzinin rəhbəri Fərhad Məmmədov, eləcə də Universitetin professor-müəllim heyəti və 500-ə yaxın tələbəsi iştirak edib.

BDU-nun rektoru Elçin Babayev bildirib ki, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə rəşadətli Ordumuz 44 günlük Vətən müharibəsi nəticəsində xalqımızı 30 ilə yaxın həsrətlə gözlədiyi Qarabağ torpaqlarına qovuşdurdu, orası bütövlüyüümüzü bərpa etdi: "Azərbaycan müharibə bitəndən cəmi bir neçə gün sonra dərhal azad edilmiş torpaqlarda fantastik bir templə quruculuq-yenidən-qurma işlərinə başlıdı. Təsadüfi deyil ki, Azərbaycanın postmühəribə dövründə inkişafla bağlı təcrübəsi bir çox dünya dövlətləri tərəfindən öyrənilir".

Rektor Qarabağ Dirçəliş Fon- dunun azad edilən torpaqlarımı- zın bərpası ilə bağlı mühüm vəzi- fələr yerinə yetirdiyini və bu pro- sesin əsas hərəkətverici qüvvəsinin gənclər olduğunu deyib: "Azərbaycan bu işləri yeni kon- sepsiya ilə həyata keçirir. Azad edilmiş ərazilərimizdə yeni mas- sivlər salınırlar, kəndlər, şəhərlər ti- kilir, yaşı enerjiyə üstünlük veri- lir, tarixi-mədəni abidələrimiz bərpa olunur, infrastruktur yenidən qurulur. Qarabağımız çox qı- sa bir müddətdə Azərbaycanın ən güclü iqtisadi zonalarından birinə əvəriləcək. Bakı Dövlət Universiteti də azad edilmiş əraziləri-

mizdə elm və təhsilin inkişafı ilə bağlı bir neçə layihə təklif edib. Ümid edirəm ki, biz bu layihələri həyata keçirəcəyik".

Sonra Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın ideya müəllifi olduğu "Karabakh.Center" internet-resursunun (<https://karabakh.center/az>) materialları əsasında hazırlanınan "Qarabağda urbisd" videoçarxı nümayiş etdirilib.

Qarabağ Dirçəliş Fon- dunun İdarə Heyetinin sədri Rəhman Hacıyev təqdimatla çıxış edərək görüş iştirakçılarına Prezident İlham Əliyevin 4 yanvar 2021-ci il tarixli Fərmanı əsasında yaradılan QDF-in fəaliyyət istiqamətləri, görülən işlər və nəzərdə tutulan layihələr barədə ətraflı məlumat verib.

Rəhman Hacıyev işğaldan azad edilən ərazilərdə ermənilərin törətdikləri dağıntıların, ölkəmizə vurulan zərərin miqyasının həddindən artıq böyük olduğunu diqqətə çatdırıb. Dəyən zərərin

nəticələrini tez bir zamanda aradan qaldırmaq və Qarabağı yüksək rifahlı regiona çevirmək üçün həmrəylik nümayiş etdirmək mütləqdir: "Birgə atacağımız addımlar həm dövlətin yükünü azalda, həm də bərpa və yenidənqurma istiqamətində görülən işləri sürətləndirə bilər. Dövlət başçısının təpsiriqlərinə uyğun olaraq hazırlıda həmin ərazilərdə ciddi bərpa-quruculuq işləri aparılır, yeni yollar, hava limanları tikilir, infrastruktur bərpa olunur. Lakin nəzərə alınmalıdır ki, dağıntıların aradan qaldırılması, yaşayış məntəqələrinin, infrastrukturun bərpası böyük vəsait və müəyyən vaxt tələb edən bir prosesdir. Tarixə nəzər salındıqda görərək ki, insanların həmrəy olması, səylərin birləşdirilməsi qısa bir zaman kəsiyində qarşıya qoyulan məqsədlərə çatmağa imkan verir. Məsələn, Birinci və İkinci Dünya müharibələri zamanı Avropa şəhərlərinin bir çoxu ciddi dağıntılara məruz qalmış, bəziləri demək olar ki, yer

üzündən silinmişdi. Buna baxmayaraq, insanlar birləşərək qısa bir zamanda həmin şəhərləri yenidən bərpa etdilər. Onlar bunu həm də ABŞ-in köməyi ilə etdilər. Azərbaycan isə bütün bu işləri öz gücү, öz imkanları hesabına görür. Buna görə də hər birimiz dövləti dəstəkləməli, həmrəylik nümayiş etdirərək Qarabağın bərpasında yaxından iştirak etməliyik".

Rəhman Hacıyev işğaldan azad olunan ərazilərdə Fon- dun dəstəyi ilə həyata keçirilən layihələr barədə də ətraflı məlumat verib.

Qarşıya qoyulan məqsədlərə çatmaq, Qarabağı daha tez bərpa etmək üçün ianəciliyin təbliğinin vacibliyini qeyd edən İdarə Heyetinin sədri bərpa prosesində tələbələrin, gənclərin rolundan da danışır: "Bu günün tələbələri sabahın mütoxəssisləri, iş adamları, investorlarıdır. Onlar mühüm vəzifələr tutmaqla ölkənin sosial-iqtisadi həyatında aktiv iştirak edəcək və azad olunan ərazilərin, tədbirlərin təşkil olunması planlaşdırılır".

Daha sonra çıxış edən Cənubi Qafqaz Tədqiqatlar Mərkəzinin rəhbəri Fərhad Məmmədov gənclərə analoji görüşlərin silsilə şəkildə keçirilməsinin vacibliyini qeyd edib, onların Qarabağın bərpasına öz töhfələrini verəcəklərinin əminliyini bildirib.

Çıxışlardan sonra 2 saatdan artıq davam edən görüş müzakirələr və sual-cavab sessiyası ilə davam etdirilib. Tədbir iştirakçıları tələbələrin ünvanlaşdırıcıları çoxsaylı sualları cavablandırıblar.

Qeyd edək ki, yarandığı gündən indiyədək bir çox təhsil müəssisəsi Qarabağın bərpasına dəstək göstərmək məqsədilə Qarabağ Dirçəliş Fon- duna ianə edib. Bu təhsil müəssisələrindən biri də BDU-dur. Fon- la Universitet arasında əməkdaşlığın davam etdirilməsi və birgə layihələrin, tədbirlərin təşkil olunması planlaşdırılır.

Daşkənd Dövlət Özbək Dili və Ədəbiyyatı Universitetinin professoru BDU-da mühazirə deyib

Noyabrın 28-də Özbəkistanın Əlişir Nəvai adına Daşkənd Dövlət Özbək Dili və Ədəbiyyatı Universitetinin professoru Nurbay Cabbarov Bakı Dövlət Universitetinin (BDU) Kitabxana-çılq-information fakültəsinin professor-müəllim heyəti, gənc tədqiqatçıları və tələbələri üçün "Türk dövlətlərinin ədəbi-mədəni və elmi əlaqələrinin formallaşmasında kitabxanaların rolu" mövzusunda mühazirə deyib.

Professor Nurbay Cabbarov əvvəlcə ölkənin ən nüfuzlu ali təhsil müəssisəsi olan BDU-da olmayıñan məmənnunluğunu ifadə etdirib. Eyni soya, ortaq tarixə və mədəniyyətə malik xalqlarımızın dostluq və qardaşlıq münasibətlərindən dərinib. Özbəklərin hər zaman Azərbaycan ədəbiyyatına, mədəniyyətinə və elminə böyük maraqlı göstərdiyini vurgulayıb. Ölkələrimiz arasında əlaqələrin tarixində bəhs edən natiq bu gün Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və Özbəkistan Prezidenti Şavkat Mirziyoyevin səyləri ilə münasibətlərimizin ən yüksək səviyyəyə çatdığını bildirib. Son illər Azərbaycanla Özbəkistan arasında elmi əlaqələrin gücləndiyini, xüsusilə BDU ilə Özbəkistan universitetləri arasında əməkdaşlıq haqqında müqavilələrin imzalandığını diqqətə çatdırıb.

Alimin mühazirəsində türk dövlətlərinin ədəbi-mədəni və elmi əlaqələrinin formallaşmasında, türk xalqlarının milli irlisinin mühabizəsində kitabxanaların müstəsna rolundan bəhs olunub. Bildirilib ki, kitab və kitabxana mədəniyyəti sahəsində dünya mədəni irlisinə mühüm töhfələr vermiş türk xalqları bu gün də həmin missiyani uğurla davam etdirirlər. XX əsrin sonlarında müstəqilliklərini bərpa etdikdən sonra türk dövlətlərinin əlaqəleri-

nin daha da inkişaf etdiyini qeyd edən natiq bu sahədə türk mədəniyyəti və incəsənətinin inkişafı üzrə beynəlxalq təşkilat olan TÜRKSOY-un fəaliyyətini yüksək dəyərləndirib. Bu platforma çərçivəsində türk dövlətlərinin milli kitabxanalarının əlaqələrini xüsusi vurğulayıb. Alim qeyd edib ki, çağdaş dövrdə cəmiyyətin həyatında kitabxanaların rolü sürətlə artır, kitabxanalar artıq sadəcə kitab saxlayıcısi kimi deyil, sosial institut və mədəniyyət mərkəzləri funksiyasını da yerinə yetirirlər. Professor Nurbay Cabbarov müasir kommunikasiya sistemləri, onların gətirdikləri yeniliklər barədə dilləyicilərə ətraflı məlumat verib, ənənəvi kitabxanalarla elektron kitabxanaların müqayisəli təhlilini aparıb, elektron informasiya resurslarının türk xalqlarının integrasiyasındaki mühüm rolundan bəhs edib. Mühazirədə həmcinin Özbəkistanda fəaliyyət göstərən kitabxanalar, onların tarixi, müasir iş metodları, fondları barədə ətraflı məlumatlar təqdim olunub.

Professor Nurbay Cabbarovun mühazirəsi auditoriya tərəfindən maraqla dinlənilib, alim iştirakçıların çoxsaylı suallarını cavablandırıb.

BDU-da "Zəkanın gücü" adlı intellektual yarış keçirilib

Noyabrın 15-də Bakı Dövlət Universitetinin Ekologiya və torpaqşuraslıq fakültəsində "BDU könüllüləri" və "Ecolight" klubunun birgə təşkilatçılığı ilə "Zəkanın gücü" adlı intellektual yarış keçirilib.

Yarışda 13 fakültənin komandası iştirak etdirib. Tarix fakültəsinin "Qayıdış" komandası I yerə, Ekologiya və torpaqşuraslıq fakültəsinin "Ecosfer" komandası II yerə, Beynəlxalq münasibətlər və iqtisadiyyat fakültəsinin "Persona Qrat" komandası III yerə layiq görürlər.

I yerin qaliblərinə hədiyyə və sertifikat, II və III yerin qaliblərinə sertifikatlar təqdim edilib.

Hüquq fakültəsində ELSA Azərbaycan-ın təqdimat mərasimi keçirilib

Noyabrın 25-də Hüquq fakültəsinin Avropa Hüquqsunas Tələbələr Assosiasiyanının Azərbaycan nümayəndəliyinin (ELSA Azərbaycan) təqdimat mərasimi keçirilib.

Təqdimat mərasimində əvvəl Milli Məclisin deputati Kamal Cəfərov, Hüquq fakültəsinin dekanı Zaur Əliyev və ELSA Azərbaycan təşkilatının Milli İdara Heyətinin iştirakı ilə görüş keçirilib. İclasda Hüquq fakültəsi ilə ELSA Azərbaycan arasında mövcud olan əlaqələr, gələcək əməkdaşlıq perspektivləri müzakirə edilib.

Təqdimat mərasimində Kamal Cəfərov və Zaur Əliyev çıxış edərək ELSA Azərbaycan təşkilatının fəaliyyəti haqqında fikirlərini bildiriblər.

Qeyd olunub ki, hazırda Azərbaycanın müasir, müstəqil düşüncəli, dövlət siyasetinə sadıq, peşəkar, gənc hüquqsuna slara, kadrlara ehtiyacı var. Avropanın 44 ölkəsindən 350-dən çox

şəhər və universiteti, həmçinin 60 mindən çox gənci sıralarında birləşdirən ELSA dünya üzrə hüquq təhsili alan gənclərin və tələbələrinənən böyük təşkilatıdır. Bu təşkilatın əsası 1981-ci ildə qoyulub. Azərbaycan nümayən-

dəliyi isə 2010-cu ildə təsis olunub. Daha sonra isə ELSA Azərbaycanın 8 nəfərdən ibarət Milli İdarə Heyəti tərəfindən təşkilat və onun həyatına keçirdiyi layihələr barədə tələbələrə ətraflı məlumat verilib.

Fizika dərslərində saxlanma qanunlarının metodikasına dair elmi seminar

Noyabrın 25-də Fizika fakültəsinin "Fizika dərslərində saxlanma qanunları və simmetriya haqqında təsəvvürlərin formalasdırılması" mövzusunda elmi seminar keçirilib.

Seminarda Ümumi fizika və fizikanın tədrisi metodikası kafedrasının müdürü Rəhim Rəhimov mövzu ilə bağlı məruzə edib. O bildirib ki, şagirdlərdə dönyanın fiziki mənzərəsi haqqında tam təsəvvürlərin formalasdırılması üçün simmetriya pirinsiplərinə uyğun olaraq saxlanma qanunlarının çıxarılmasının mümkünüyünü izah etmək lazımdır. Məruzəçi Fizika dərslərində simmetriya anlayışının tətbiqini öyrənərkən riayət edilməli olan metodiki qaydaları sadalayıb. Qeyd edib ki, fizika qanunlarına münasibət də simmetriya həmin qanunların bu və ya digər əvərək məzliyi ifadə edir. Simmetriya fiziki obyekti və hadisələrin quruluşunda qarlaşma, nizamlılıq, tamlıq, gözəllik və məqsədə uyğunluq deməkdir. Simmetriya və asimetriya bir yerdə vəh-

dət təşkil edir, dialektik qarşılıqlı təsirdə olur. Fiziki hadisələrin gözəlliyi və harmoniyası həmişə simmetriya ilə deyil, daha çox simmetriya və asimetriyanın dialektik birləşməsi ilə müyyəyen olunur.

Seminarda nəzərə çatdırılıb ki, orta məktəblərdə simmetriya prinsiplərinin şagirdlər tərəfindən öyrənilməsi onla-

ra fiziki biliyin formalasmasında mövcud olan ardıcılığın mənasını və incəliyini başa düşməyə imkan verir. Bu isə öz növbəsində şagirdlərin şüurunda dönyanın fiziki mənzərəsinin formalasmasına kömək edir.

Seminarın sonunda mövzu ilə bağlı məruzəciyə suallar ünvanlanıb

Kolmoqorov tənliklərinin Maple program paketində araşdırılmasına dair elmi seminar

Noyabrın 28-də Tətbiqi riyaziyyat və kibernetika fakültəsinin Əməliyyatlar tədqiqi və ehtimal nəzəriyyəsi kafedrasında "Kəsilməz Markov proseslərinə aid Kolmoqorov tənliklərinin Maple program paketində araşdırılması" mövzusunda elmi seminar keçirilib.

Seminarda Əməliyyatlar tədqiqi və ehtimal nəzəriyyəsi kafedrasının dosenti Qurban Qasımov mövzu ilə bağlı məruzə edib.

Məruzəçi bildirib ki, diffuziya tipli Markov proseslərinə aid şərti keçid ehtimal sıxlığı üçün Fokker-Plank-Kolmoqorov tənlikləri Maple

program mühitində araşdırılıb. Bu tənliklərə daxil olan, təsadüfi prosesin ordinatının və onun dispersiyasının deyişmə sürətlərini xarakterizə edən funksiyaların müxtəlif şəkillərinə (xətti, kvadratik və s.) uyğun halar öyrənilib.

Birbaşa Furye, Mellini integral çevirmərinin tətbiqi, xarakteristik funksiyaya kecid və deyişənlərin əvəzolunma üsullarını tətbiq etməklə, Fokker-Plank-Kolmoqorov tənliklərinin çoxtərəfli araşdırılması üçün Maple program hazırlanıb. Program paketlərində bu tip məsələlərin araşdırılması çoxsaylı problemləri də ortaya çıxarıb və onların həll olunmasında ümumi alqoritm vermiş olur.

Sonda məruzəçi iştirakçıların suallarını cavablandırıb.

İşləmənin həllin koreiasiyası araşdırılıb. Bəzi xüsusi funksiyalarından (Kummer, Bessel funksiyaları kimi) istifadə edərək, prosesin qamma və beta paylanması əlaqəsi əsaslandırılıb. Fokker-Plank-Kolmoqorov tənliklərinin çoxtərəfli araşdırılması üçün Maple program hazırlanıb. Program paketlərində bu tip məsələlərin araşdırılması çoxsaylı problemləri də ortaya çıxarıb və onların həll olunmasında ümumi alqoritm vermiş olur.

Sonda məruzəçi iştirakçıların suallarını cavablandırıb.

Bu il BDU-nun Elmi Kitabxanası 55000-dən çox oxucuya xidmət göstərib

Bakı Dövlət Universitetinin Elmi Kitabxanası bu il 55000-dən çox oxucuya xidmət göstərib. Kitabxananın 50252-si tələbə və magistr, 4748-i professor-müəllim heyətindən ibarət olan oxucuları müxtəlif dillərdə çap və elektron resurslardan istifadə ediblər. Elmi Kitabxananın beynəlxalq nəşriyyatlarla əməkdaşlığı sayəsində istifadəçilər üçün 13000-dən çox elektron jurnal, 8000-ə yaxın elektron kitab və müxtəlif məzmunlu məlumat bazalarından istifadə imkanı yaradılıb. Kitabxanadan ən çox humanitar yönümlü fakültələrin tələbələri istifadə edib.

BDU-nun Elmi Kitabxanası həm nəzdində fəaliyyət göstərən Azərbaycan Kitabxana İformasiya Konsorsiumu (Az.KİK) çərçivəsində, həm də respublika ali məktəb kitabxanalarının metodik mərkəzi kimi mütəmadi olaraq digər ali məktəb kitabxanalarında innovativ informasiya xidmətləri, beynəlxalq elektron resurslara çıxış, elmi araşdırırmalar zamanı elektron resurslarda təmmənli məqalələrdən istifadə imkanları, beynəlxalq nəşriyyatların əməkdaşlarının iştirakı ilə məlumatlandırma-maariifləndirici xarakterli təqdimatlar, təlim-treninqlər keçirir.

2022-ci ildə Elmi Kitabxana Mübadilə-ehtiyat fondundan BDU-nun nəzdində İqtisadiyyat və Humanitar Kollecin kitabxanasına 153 adda (561 nüsxə), ADA Universitetine 32 adda (140 nüsxə), Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin Kitabxana-informasiya Mərkəzinə 17 adda (50 nüsxə), Sumqayıt Dövlət Universitetinin Elmi Kitabxanasına 6 adda (140 nüsxə) kitab hədiyyə edib.

Qeyd edək ki, BDU-nun Elmi Kitabxanası respublika ali məktəb kitabxanaları arasında ən zəngin fonda, oxucu kontingentinə, qiymətli əlyazma və nadir nüsxələrə malikdir.

Fe nanonaqillərinin sintezinə dair elmi seminar

Noyabrın 21-də Bakı Dövlət Universitetinin Tədqiqat, İnkışaf və İnnovasiyalar üzrə Mükəmməllik Mərkəzinin Nanoaraşdırımlar elmi-tədqiqat laboratoriyasında "Fe nanonaqillərinin sintezi və xassələrinin tədqiqi (icmal)" mövzusunda elmi seminar keçirilib.

Seminarda məruzə ilə çıxış edən kiçik elmi işçi Sevinc Məmmədyarovə bildirib ki, 1D nanomateriallar elektronikada, maqnit qurğularında, optika və kataliz sahəsində geniş tətbiq sahəsinə malikdir. Bunların içərisində Fe nanonaqilleri mühüm əhəmiyyət kəsb edir. O, Fe nanonaqillərinin müxtəlif metodlarla (kimyəvi reduksiya, hidrotermik və elektrokimyəvi çökdürmə) sintezi və xassələri haqqında məlumat verib. Maqnit sahəsinin intensivliyi, reduksiyaedicinin qatılığı, reaksiya müddəti və reaksiya temperaturu kimi müxtəlif parametrlərin Fe nanostrukturların morfolojiyasına təsirindən danışış və nanonaqillərin sintezi üçün optimal reaksiya şəraiti barədə iştirakçıları məlumatlaşdırıb.

Seminarda Fe nanonaqillərin müxtəlif mühitlərdə stabilliyi və baş verən dəyişikliklərin müşahidəsi üçün rentgen difraksiya (XRD) və diferensial skan edən kalorimetri (DSC) nəticələri haqqında da danışılıb. Məruzə üzrə məlumatlar slaydlar vasitəsi ilə təqdim edilib. Seminarın sonunda məruzəçi iştirakçıların mövzu ilə bağlı suallarını cavablandırıb.

BDU-da X Azərbaycan-Koreya dili nitq müsabiqəsi keçirilib

Noyabrın 28-də Bakı Dövlət Universiteti, Koreya Respublikasının Azərbaycandakı səfirliyi, Koreya Fondu və Azərbaycan Koreya dili Müəllimləri Assosiasiyasının təşkilatçılığı ilə X Azərbaycan-Koreya dili nitq müsabiqəsi keçirilib.

Müsabiqədə Bakı Dövlət Universiteti, Bakı Mühəndislik Universiteti, Azərbaycan Diller Universiteti, Naxçıvan Dövlət Universiteti və Gəncə Texnologiya Universitetinin ümumilikdə 11 tələbəsi iştirak edib.

Tədbirdə çıxış edən BDU-nun Şərqsünnəsi fakültəsinin dekanı Aydan Xəndan müsabiqə istirakçılarını töbrik edib. Bildirib ki, bu il Azərbaycan ilə Koreya arasındaki diplomatik əlaqələrin qurulmasının 30 il-lik qeyd olunur. Koreyaşunaslıq üzrə mədəniyyət tədbirinin keçirilməsi iki ölkə arasında münasibətlərin inkişafına töhfə sayıyla bilər.

Sonra Koreya Respublikasının Azərbaycandakı səfirliyinin III katibi Vu Ci Youn çıxış edərək, müsabiqənin təşkilinə görə BDU rəhbərliyinə, Koreya Fondu na və Azərbaycan Koreya dili Müəllimləri Assosiasiyasına təşəkkür edib. O, mütəmadi ke-

çırılın müsabiqənin tələbələrin Koreya dilini mənimsemələrinə müsbət təsir etdiyini vurgulayıb.

Koreya Fonduun rəsmi nümayəndəsi, Fondu Müstəqil Dövlətlər Birliyi (MDB) üzrə direktoru Lim Cheol-woo müsabiqənin əhəmiyyətindən danışıb. Koreya İncəsənət və Hanqıl Mərkəzinin direktoru O Su Min "Koreyanın ruhu, Arianqın müxtəlifliyi" mövzusunda Koreya musiqi alətinin müşayiəti ilə maraqlı mühazirə oxuyub.

Sonra tədbir iştirakçıları arasında uduşlu lotereya oynanılib. BDU-nun Uzaq Şərqi dilləri və ədəbiyyatı kafedrasının müdürü Oqtay Cəlilbəyli müsa-

biqənin tələbələr arasında dil marağı artırıdığını, dilin mənimseməlməsi üçün əsl bılık mühiti yaratdığını diqqətə çatdırıb. Bu isə beynəlxalq standartlara cavab verən mütəxəssislərin hazırlanması işinə böyük dəstəkdir.

Müsabiqənin nəticələrinə əsasən, BDU-nun tələbələri Nigar Əmrəzadə I, Lalə Məmmədova II, Mədinə Tapdıqlı III yerləri tutublar. III yerin daha bir qalibi isə Bakı Mühəndislik Universitetinin tələbəsi Nigar Qurbanova olub.

Müsabiqə qaliblərinə hədiyyə və sertifikatlar təqdim edilib.

BDU "ANKOSlink 2022" beynəlxalq konfransında təmsil olunub

Noyabrın 29-da Bakı Dövlət Universitetinin Elmi Kitabxanasının direktoru Nigar İsləmovaya və kitabxananın Metodiki iş və əməkdaşlıq şöbəsinin müdürü Cəmilə Yusifova Anadolu Universitet Kitabxanaları Konsorsiumu (ANKOS) tərəfindən Türkiyənin Antalya şəhərində "İnformasiyanın əldə edilməsində bərabərsizlik və davamlılıq" mövzusunda keçirilən beynəlxalq konfransda iştirak ediblər. Konfransda yerli kitabxanalar BDU-da fəaliyyət göstərən Azərbaycan Kitabxana İformasiya Konsorsiumu (Az.KİK) ilə təmsil olunub.

Dünyanın müxtəlif ölkəsindən 200-ə yaxın universitet və 60-dan çox şirkətin, 500-dən çox kitabxana və konsorsium rəhbərinin, kitabxana-informa-

siya mütəxəssislərinin qatıldığı konfransda elektron xidmətlər, açıq məlumat bazaları, informasiya əldə etməkdə davamlılıq, davamlı rəqəmsal mühafizə, elm və təhsil resursları, verilənlər bazasının idarəedilməsi, sənəi intellektin kitabxana işinə tətbiqi, beynəlxalq nəşriyyatlar abunəlik və s. kimi məsələlər müzakirə olunub.

Konfransda Az.KİK-ə üzv olan 10 kitabxananın rəhbər və əməkdaşlarından ibarət 15 nəfərlik nümayəndə heyəti ilə ANKOSlink-in təşkilatçıları, məşhur nəşriyyatların Türkiyə üzrə nümayəndələri arasında görüşlər keçirilib. Müxtəlif panellərdə EBSCO, İEEE, "Sage" və bir çox beynəlxalq nəşriyyatların elektron resurslarından istifadə, ölkədə xalq dilində akademik kitabxanalar üçün vebinarların təşkili haqqında məlumat verilib.

Sonda məruzəçilər konfransın təşkilatçıları tərəfində plaketlə təltif olunublar.

"Kəlağayı tariximiz, mədəniyyətimiz, yaraşığımızdır!" adlı tədbir keçirilib

Noyabrın 28-də Bakı Dövlət Universitetinin Biologiya fakültəsində "Kəlağayı tariximiz, mədəniyyətimiz, yaraşığımızdır!" mövzusunda tədbir keçirilib.

Biologiya fakültəsinin dekanı Afət Məmmədova qeyd edib ki, milli dəyərlərimizdən olan kəlağayı gözellilik, ismət, ləyaqət, ehtiram, sədاقət rəmzi olmaqla yanaşı, özündə odalar yurdudur Azərbaycanın qədim tarixini, mədəniyyətini, adət-ənənələrini yaşadır. Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fonduun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın söyləri nöticəsində kəlağayı sənətinin Azərbaycan xalqının milli-mənəvi dəyərlər sisteminde və adət-ənənələrimizdə ən mühüm mədəniyyət nümunələrinə dən olduğu beynəlxalq səviyyədə təsdiq edilib. Belə ki, UNESCO-nun Qeyri-Maddi Mədəni İrs üzrə Hökmətlərarası Komitəsinin 2014-cü il noyabrın 26-da keçirilən iclasında Azərbaycan kəlağayı sənəti "Kə-

lağayı simvolizmi və ənənəvi sənəti" adı ilə UNESCO-nun Qeyri-Maddi Mədəni İrs üzrə Repräsentativ Siyahısına daxil edilib.

Botanika və bitki fiziologiyası kafedrasının dosenti Sevda Tahirli "Azərbaycan xanımının bəzəyi - kəlağayı" adlı çıxışında kəlağayıların yaranması, ornamentləri, müxtəlif dövrlərdə istifadə qaydası, ipəkçiliyin tarixi, inkişafı və s. ilə bağlı tədbir iştirakçılarına məlumat verib.

BDU-nun Azərbaycan şifahi xalq ədəbiyyatı kafedrasının doktorantı Aynurə Qurban, Botanika və bitki fiziologiyası kafedrasının müəllimi Nigar Aliyeva isə çıxışlarında xalq yaradıcılığında kəlağayıının tərənnümü barədə danışıb, bu kimi tədbirlərin tələbələrin milli ruhunun yüksəldilməsində böyük rolunu qeyd ediblər.

Tədbirin sonunda tələbələr Kəmaləddin Hüseynov və Ayxan Məmmədov kəlağayı haqqında müxtəlif şeir və mahnilər ifa ediblər.

Göbələk xəstəliklərinə dair elmi seminar

Noyabrın 29-da Biologiya fakültəsində "Göbələklər və onların canlı orqanizmlərdə tərətdiyi xəstəliklər" mövzusunda elmi seminar keçirilib.

Botanika və bitki fiziologiyası kafedrasının dosenti Lale Mehdiyeva mövzu ilə bağlı məruzə edib. Məruzəçi göbələklərin insan, heyvan, quş, bitki və həşəratlarda yaradığı xəstəliklər barədə məlumat verib. Bildirib ki, Plazmodiophora brassica kələmdə kila, Oomycota göbələkləri kartofda fitoftofra (Phytophthora infestans), üzümde mildium (Plasmopara viticola),

Chytridiomycota kələmdə qara ayaq, kartofda xərcəng (Olpidium brassica, Synchytrium endobioticum), Zygomycota göbələkləri (Mucor və Rizopus) insanlarda dermatomikoz xəstəliklərini əmələ getirir.

Seminar iştirakçıları ali göbələklərin taxıl bitkiləri, meşə ağacları, meyvə və tərəvəzlərdə tərətdikləri xəstəliklər barədə də ətraflı məlumatlandırılb.

Göbələklərin faydalı xüsusiyyətlərinin də olduğunu qeyd edən məruzəçi bildirib ki, Mucor göbələklərindən keyfiyyətli içkilərin alınmasında istifadə olunur. Quzuqarnı (Morchella esculenta), Quzu göbələyi (Gyromitra esculenta), rus, fransız və Qafqaz donbalan göbələkləri insanların qidası üçün əhəmiyyətlidir.

Şampinyonlar (Agaricales) da qida kimi istifadə olunur və zülal tərkibinə görə birinci yerdədir.

Seminarda göbələklərin müxtəlif növlərinin spesifikasiyi və orqanizmlərdə yaradığı dönməz problemlər müzakirə edilib, məruzəçiye müxtəlif suallar ünvanlanıb.

BDU-da ilk dərs günündən 103 il keçir

1919-cu il sentyabrın 1-də gərgin müzakirələrdən sonra Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin parlamenti ictimai fikir tariximizdə, elmin, maarifin inkişafında əvəzedilməz xidmətlər göstərəcək ilk universitetin açılması haqqında qanun qəbul edib. Bakı Dövlət Universitetinin idarə olunması və onun tədris-elmi fəaliyyətinin tənzimlənməsi qaydalarını müəyyən edən nizamnamə 1919-cu il sentyabrın 29-da, parlamentin 79-cu iclasında qəbul olunub.

Universitet Şurası 1919-cu il noyabrin 10-da olan ilk iclasında professorların və digər akademik heyətin tərkibini təsdiq edib. 1919-cu il noyabrin 15-də şənbə günü universitetdə birinci dərs günü elan edilib. Universitetin ilk rektoru Kazan Universitetinin professoru, məşhur cərrah Vasili İvanoviç Razumovski olub.

1969-cu ildən - ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin ölkəyə rəhbərlik etməsindən sonra BDU-nun həyatında yeni mərhələ başladı. Bu tarixdən sonra BDU Azərbaycan elminin və təhsilinin flaqmanı kimi ölkədə və ittifaq respublikalarının təhsil və elm ocaqları arasında böyük nüfuz qazandı. Universitetin 50 illik yubiley tədbirlərinə Ulu öndər Heydər Əliyevin şəxson rəhbərlik etməsi, dövlət başçısı kimi bu ali təhsil müəssisəsinə hərtərəfli qayğısı BDU-nun şöhrətini daha da artırdı. 50 illik yubiley tədbirində Ümummilli lider Heydər Əliyevin böyük cəsarət nümayiş etdirərək ana dilimizdə çıxış etməsi bu gün da qədir bilən xalqımız tərəfində ehtiram, hörmət və izzətlə yad edilir. Ulu öndərimiz özü də həmin tarixi hadisəni dəfələrlə yada salmışdı: "Xatirimdədir, universitetin 50 illik yubileyində çıxış edərkən, şübhəsiz ki, öz ana dilimdə, Azərbaycan dilində danışdım. Bu, böyük bir sensasiya kimi qəbul olundu - no cür olur ki, respublikanın rəhbəri Azərbaycan dilində çıxış edir. Bəziləri məni bu hadisə münasibətilə təbrik edirdilər, minnətdarlıqlarını bildirirdilər. Dilini sevən, milli ruhla yaşayan insanlar, doğrudan da, bunu böyük bir hadisə kimi qəbul etdilər". Bu tarixi hadisənin, həmin dövrdə müdrik rəhbərin ali təhsil ocağına xüsusi diqqət və qayğısının sayəsində universitet yenidən milli oyanışın mərkəzinə, müstəqilliyimizə gedən yoluñ carşısına çevrildi.

BDU Azərbaycan dövlət müstəqilliyini bərpa etdiğdən sonrakı dövrədə Ulu öndər Heydər Əliyevin sayəsində inkişafının yeni və daha inamlı mərhələsinə qədəm qoydu. Müstəqilliyin ilk illərindən ölkədə olan problemlərə, çətinliklərə rəğmən Ümummilli liderimiz universitetin elmi potensialı və maddi-texniki bazasının inkişafi üçün mühüm tədbirlər həyata keçirdi. Bu gün qururla söyləyirik ki, ulu öndər Heydər Əliyev BDU-nun dünya şöhrəti

məzunu olmaqla yanaşı, hər zaman bu ali təhsil müəssisəsinin həmisi olub.

Doğma universitetimiz son 19 ildə Prezident İlham Əliyevin də diqqət və qayğısı ilə əhatə olunub. Prezidentin müvafiq Sərəncamı ilə 2019-cu ildə BDU-nun 100 illik yubileyi təntənəli şəkildə ölkədə və xaricdə qeyd olunub, əməkdaşlarımız ali dövlət mükafatları ilə təltif edilib. Dövlətimizin başçısının universitetin 100 illik yubiley mərasimindəki program xarakterli çıxışı bu gün hər birimiz üçün yol xəritəsidir. BDU kollektivi həmişə olduğu kimi bu gün də Ulu Öndərin siyasetini, Prezident İlham Əliyevin müəyyənləşdirici prioritetləri rəhbər tutaraq öz fəaliyyətini davam etdirir və ölkəmizin inkişafi naminə əzmlər çalışır. Xüsusilə, tarixi Zəfərlə bitən 44 günlük Vətən müharibəsindən ötən 2 il ərzində kollektivimiz və tələbələrimiz əldə etdiyimiz şanlı qələbədən güclərənək Azərbaycanda elmə, təhsilə, vətəndaş cəmiyyəti quruculuğuna daha böyük töhfələr verir. Kollektivimiz, tələbələrimiz respublikamızda dövlətçiliyin da-ha da möhkəmləndirilməsi, ulu öndər Heydər Əliyevin inkişaf doktrinasının parlaq şəkildə həyata keçirilməsi yolunda öz missiyasını yerinə yetirir, Prezident İlham Əliyevin və birinci xanım Mehriban Əliyevanın diqqət və qayğısı ilə əhatə olunaraq elmimizə və təhsilimizə xidmət göstərməkdən şərəf duyur.

103 il əvvəl 2 fakültə, 44 nəfər professor-müəllim heyəti və 1094 tələbə ilə fəaliyyətə başlayan universitetdə hazırda 16 fakültə, 120 kafedra, 2 elmi-tədqiqat institutu, Tədqiqat, İnkişaf və İnnovasiyalar üzrə Mükəmməllik Mərkəzi, elmi-tədqiqat laboratoriyaları, 2 milyondan çox kitab fondu olan Elmi Kitabxana, 5 muzey, 5 beynəlxalq institut və mərkəz, 1 filial, 1 kollec və 1 lisey fəaliyyət göstərir. Universitetdə ali təhsilin bütün səviyyələrində 24 mindən çox tələbə təhsil alır, 3 mindən çox əməkdaş, o cümlədən 1500 nəfərə qədər professor-müəllim heyəti və elmi işçi çalışır. Onlardan 250-dən çoxu elmlər doktoru, professor, 1000 nəfərə yaxın əməkdaş isə fəlsəfe doktoru, dosentdir.

Hazırda universitetdə tədris tarixi ənənələrin və innovativ dünya təcrübəsinin vəhdəti şəklində həyata keçirilir, elmi-tədqiqat işlə-

rinin məzmunu yenilənir, beynəlxalq akademik əlaqələr, eyni zamanda ölkədaxili əməkdaşlıq inkişaf etdirilir.

Universitetdə elmi fəaliyyətin səmərəli təşkili məqsədilə müəyyənləşdirilən strateji xətt sayəsində son dövrlər aparılan elmi-tədqiqat işlərinin məzmunu yenilənib, səviyyəsi artırıb, alınan nəticələrin bilavasitə tətbiq sahələrinə yönəldilməsi istiqamətində əvvəlki illərlə müqayisədə daha müsbət nəticələr əldə edilib. BDU-da 2021-ci ildə ilk dəfə olaraq yaradılmış Tədqiqat, İnkişaf və İnnovasiyalar üzrə Mükəmməllik Mərkəzi (Center of Excellence) təhsil-elm-istehsalat əlaqəsinin tətbiqi və elmi nəticələrin kommersiyalaşdırılması prinsiplərini əsas götürərək sənaye və istehsalat ilə əlaqələri genişləndirib. Mükəmməllik Mərkəzinin nəzdində Sənaye kimyası, Biomühəndislik, Mikrobiologiya və virusologiya, Astrokosmik və atmosfer tədqiqatları və Rəqəmsal araşdırımlar kimi yeni sənayeyönümlü elmi-tədqiqat laboratoriyalarının yaradılması qurumun fəaliyyətini daha da gücləndirir.

BDU Avropa və dünya tendensiyalarına uyğun qabaqcıl texnologiya və nailiyyətlər səviyyəsində peşəkar sahələrin yaradılması və inkişafını təmin edə bilən mütəxəssislər, elmi və elmi-pedaqoji, mühəndis-texniki kadrlar hazırlanıb, sənaye müəssisələri ilə olan mövcud əlaqələri inkişaf etdirək, elmi nəticələri kommerssiyalasdırın struktura və bazaya malikdir. "Clarivate Analytics" Beynəlxalq İnformasiya Agentliyinin rəsmi məlumatına əsasən, BDU-nun Hirş indeksi (h-indeksi) artaraq hazırda 54-ə yüksəlib. Müqayisə üçün qeyd edək ki, bu göstərici 2018-ci ildə 35-ə, ötən il 47-ə bərabər idi.

Son illər BDU-da dünyanın nüfuzlu universitetləri ilə əməkdaşlıq çərçivəsində bir neçə ikili diplom programı həyata keçirilir. BDU "Times Higher Education" beynəlxalq reytinginə Azərbaycan üzrə daxil olan yeganə, "QS World University Rankings" beynəlxalq reytingində isə ölkəmizi təmsil edən iki universitetdən biridir. Azərbaycan üzrə "Web of Science" bazasında indekslənən jurnalarda dərc olunmuş məqalələrin 25 faizi BDU-nun alımlarına məxsusdur.

Son illər universitetin beynəlxalq əlaqələri də ən müxtəlif platformlarda genişlənməkdə və inkişaf etməkdədir. Son dövrlər BDU ilə Türkiyənin Bilkənt, Ankara, İstanbul, Kafkas və digər universitetləri, İzmir Yüksək Texnoloji İnstiutu, Fransanın Lion-2 Universiteti, Almanianın Martin Lüter adına Halle-Vittenberq Universiteti, Berlin Texniki Universiteti, Çinin Anhui Universiteti, Çex Respublikasının Cənubi Bohemia Universiteti, Özbəkistanın Daşkənd Dövlət Hüquq Universiteti, Daşkənd Dövlət Şərqşünaslıq Universiteti, Q.V.Plexanov adına Rusiya İqtisad Universiteti, Cənubi Koreyanın Kyunqvoon Universiteti, Qazax Milli Universiteti, Atırau Dövlət Universiteti, Pakistanın Lahore Universiteti, İsrailin Holon Texnoloji İnstiutu, ABŞ-in Lincoln Universiteti, Portuqaliyanın Tomar Politexnik Universiteti, İsvəçrənin Biznes və Beynəlxalq Tədqiqatlar Universiteti və digər universitetlər arasında əməkdaşlıq sazişləri, bakalavriat, magistratura və doktorantura səviyyələri üzrə ikili diplom programına dair müqavilələr imzalanıb. 2022-ci ildə həmçinin BDU Almanianın Berlin Humboldt, Çexiyanın Karlova, Ruminiyanın Babes-Bolyai Universitetləri ilə Erasmus mübadilə protokolu imzalayıb. Bütün bunlar BDU-nun dünyadan qabaqcıl elm və təhsil məkanına in-teqrasiyasını şərtləndirir və bu prosesə daha da süretləndirir.

BDU nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlarla da əməkdaşlığı özüntün prioritətlərindən hesab edir və bu istiqamətdə səyərini günbəgün gücləndirir. Bu il BDU daha bir beynəlxalq quruma - ICESCO-nun nəzdində fəaliyyət göstərən İslam Dünyası Universitetləri Federasiyasına (FUIW) üzv qəbul edildi. FUIW-ə üzvlük BDU-nun akademik və inzibati imkanlarının genişlənməsinə, elmi tədqiqatların inkişafına və təcrübə mübadiləsinin reallaşmasına şərait yaradacaq. 1987-ci ildə Mərakeşin Rabat şəhərində əsası qoymulmuş İslam Dünyası Universitetləri Federasiyasının əsas məqsədi bütün sahələrdə elmi tədqiqatların səviyyəsini yüksəltmək, təhsil, elm, mədəniyyət və texnologiya sahələrində təcrübə mübadiləsini artırmaq, islam ölkələrində elmi və texnoloji inkişafdan faydalanaşma üçün ali təhsilin təkmilləşdirilməsi və inkişafına yardım etməkdir.

2022-ci ildən Universitetdə ICESCO-nun Biotibbi materiallara kafedrasının fəaliyyətə başlaması da xüsusi qeyd edilməlidir. Həmçinin vurğulamaq lazımdır ki, kafedra ICESCO-nun Azərbaycanda ilk ixtisaslaşdırılmış kafedrasıdır. Biotibbi materiallara kafedrasının yaradılması məqsəd sənaye və akademik ictimaiyyət arasında əlaqələri, təhsil-elm-sənaye üçlüyüntün qarşılıqlı in-teqrasiyasını inkişaf et-

dirmək, tələbə və gənc alımları biotibbi materialların tətbiqi ilə bağlı tədqiqatlara cəlb etmək, həmçinin bu sahədə beynəlxalq əməkdaşlığı genişləndirməkdir. Kafedrada akademik heyətə sənayedən olan mütəxəssislərin birgə əməkdaşlığı tibbin müxtəlif sahələri üçün perspektiv sayılan nanomodifikasiya olunmuş materialların laboratoriyanın istehsalata kliniki transferinin məqsədönlü şəkildə asan həyata keçirilməsinə şərait yaradılacaq. Beynəlxalq fənlərarası şəbəkənin yaradılması yolu ilə nanosistemlərin ilkin dizaynın hazırlanması, effektivliyinin klinikadan əvvəlki sınaqlarının aparılması, farmakokinetika və toksikliyinin müəyyən edilməsinə nail olunacaq. Kafedra biotibbi materiallar üzrə tədqiqat işlərinin aparılması, ICESCO-ya üzv dövlətlərden olan tələbə və gənc alımların bu araşdırılara cəlb edilməsinə və müxtəlif ölkələrlə bu sahədə əməkdaşlığın qurulmasına yardım göstərəcək.

BDU ölkəmizdə "2019-2023-cü illər üçün Azərbaycan Respublikasında ali təhsil sisteminin beynəlxalq rəqabətliliyinin artırılması üzrə ikili diplom programına dair müqavilələr imzalanıb. 2022-ci ildə həmçinin BDU Almanianın Berlin Humboldt, Çexiyanın Karlova, Ruminiyanın Babes-Bolyai Universitetləri ilə Erasmus mübadilə protokolu imzalayıb. Bütün bunlar BDU-nun dünyadan qabaqcıl elm və təlim-tədris nailiyyətlərindən istifadə etməklə əmək bazarının tələblərinə uyğun mütəxəssislərin hazırlanması istiqamətində ABŞ, Almaniya, Fransa, İsrail, İsvəç, Qazaxistan və s. kimi ölkələrin qabaqcıl 8 universitet və institut ilə bakalavriat, magistratura, doktorantura pilləsi üzrə beynəlxalq ikili diplom proqramlarını tətbiq edir. BDU beynəlxalq reytinglərdə mövqeyini möhkəmləndirir. Ötən il BDU Azərbaycandan yeganə universitet olaraq Times Higher Education beynəlxalq reytinginə daxil edilib.

BDU-da beynəlxalq əlaqələrlə yanaşı, ölkədaxili əməkdaşlığı da xüsusi önəm verilir. Bu əlaqələr dövlət qurumları və özəl şirkətlərle yaradılır, bilavasitə tədris prosesinin, elmi tədqiqat fəaliyyətinin səmərəli təşkilinə, eləcə də məzunların işlə təmin olunmasına yönəldilir. Son dövrlər Qarabağ Dövlət Fondu, Baş Prokurorluq, Əqli Mülkiyyət Agentliyi, Vəkillər Kollegiyası, Əmlak Məsələləri Dövlət Xidməti, Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyi (KOBIA), DOST Agentliyi, AzerGold, PAŞA Bank, "PAŞA sigorta", "PAŞA Həyat Sigorta", Mediasiya Şurası, Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondu, "Xəzər TV" MMC, "ARB 24" telekanalı və digər qurumlarla müvafiq memorandumlar, müqavilələr imzalanıb. Təsadüfi deyil ki, BDU-nun əlaqələrinin inkişafı nəticəsində son 2 ilde 30-a yaxın milli və beynəlxalq qrant və müqavilə əsasında layihə həyata keçirilib, 80-dən çox tələbə, doktorant, gənc tədqiqatçı layihelərdə təmsil olunub.

2020-ci ilin sentyabr ayının 27-də mənfur düşmənin növbəti təxribatlarına cavab olaraq başlayan ve tarixi Zəfərlə başa çatan Vətən müharibəsində BDU kollektivi, tələbələrimiz və məzunlarımız həm ön, həm də arxa cəbhədə fədakarlıq göstərib. Universitetin çoxsaylı tələbə və məzunu könlüllü olaraq cəbhəyə yollanmış, onlardan 19 nəfəri müqəddəs şəhidlik zirvəsinə ucalıb. Universitet rəhbərliyi və kollektivi mütəmadi olaraq şəhid məzun və tələbələrin ailə üzvləri ilə əlaqə saxlayır, Vətən müharibəsindən qalib əsgər kimi qayıtmış və təhsilini davam etdirən tələbələrə xüsusi həssaslıqla yanaşır. Eyni zamanda, Vətən müharibəsi günlərində BDU kollektivi və tələbələri ön cəbhədə olduğu kimi, arxa cəbhədə də mübarizə aparıb, xüsusi şəhər informasiya savaşına özlərinin töhfələrini veriblər. Tarixi qələbədən keçən dövr ərzində də BDU kollektivi bu sahədə fəaliyyətinə davam etdirir, informasiya müharibəsində, müharibənin nəticələrinin araşdırılmasında mühüm rol oynayır.

Vətən müharibəsində müzəffər sərkərdəmiz, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə roşadəli orduımızın parlaq Qələbəsindən sonra BDU-da iki akademik layihəyə başlanılıb. BDU-nun nüfuzlu professor-müəllim heyətinin, ölkəmizin nüfuzlu alımlarının iştirak etdiyi hər iki layihə uğurla yerinə yetirilib. Bu layihələr dən birincisi - "Azərbaycan məcburi köçkünlərinin pozulmuş hüquqlarına dair kompleks beynəlxalq hesabat" Azərbaycan və ingilis dillərində neşr olunub və ictimaiyyətə təqdim edilib. Beynəlxalq hesabatda təqribən 30 ilə yaxın müddətə Ermənistan tərəfindən Azərbaycan Respublikası ərazilərinin işgali nəticəsində həmin ərazilərdən olan məcburi köçkünlərin pozulmuş hüquqlarının, dəymış ziyanın əhatə dairəsinin və istiqamətlərinin müəyyən edilməsi, beynəlxalq təcrübəni öyrənməklə pozulmuş hüquqların bərpası, nəhayət dəymış ziyanın Ermənistan tərəfindən ödənilməsi üçün beynəlxalq-hüquqi mexanizmlər təhlil edilib. Hesab edirik ki, hesabat olunduqca aktual bir məsələnin beynəlxalq-hüquqi müstəvilde həll olunmasına yönəlib və məsələnin gələcəkdə müsbət həll olunmasına da töhfə verəcək.

İkinci akademik layihə isə "Vətən müharibəsi dövründə yerli və xarici medianın fəaliyyətinin təhlili" layihəsidir. Biz ölkəmizin jurnalistikə elmi sahəsində ən böyük elmi potensialı olan ali məktəbi kimi, hesab etdik ki, Vətən müharibəsi dövründə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xarici KİV-ə müsahibələrinin Azərbaycanın haqq səsinin dünya ictimaiyyətinə əhatələndirilməsində, informasiya müharibəsində oynadığı əvəzsiz rolunu öyrənmək, müharibə dövründə yerli və xarici mediada dərc olunan məqalələri və müsahibələri araşdırmaq, beynəlxalq medianın baxışını və yerli medianın fəaliyyətini akademik səviyyədə qiymətləndirərək, bu materiallardan tədris prosesində istifadə etmək zəruridir. Ona görə də universitetin nüfuzlu alımları və ölkəmizin tanınmış jurnalistləri bu layihəyə cəlb edildi. Layihə uğurla başa çatdı və layihə çərçivəsində üç kitab nəşr olundu.

Birinci kitabda - "Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Vətən müharibəsi dövründə xarici kütləvi informasiya vasitələrinə müsahibələri" kitabında Vətən müharibəsinin getdiyi gərgin günlərdə dövlətimizin başçısının xarici media orqanlarının nümayəndələrinə verdiyi parlaq müsahibələri, bu müsahibələrin informasiya cəbhəsində, Qarabağ həqiqətlərinin, Azərbaycanın haqq mübarizəsinin dünya ictimaiyyətinə əhatələndirilməsində müstəsna rolü təhlil edilib. Kitabda Prezidentin həmin parlaq müsahibələri jurnalistikə aspektindən təhlil olunub, ölkə rəhbərinin müsahibələri və bu müsahibələrin təhlili BDU Elmi Şurasının qərarı ilə dərs vəsaiti kimi təsdiq edilib. İnanırıq ki, bu dərs vəsaiti tədris prosesində geniş istifadə olunacaq, jurnalistikə, tarix, beynəlxalq münasibətlər və digər əlaqəli ixtisaslar üzrə təhsil alan tələbələr üçün qıymətli mənbə olacaq.

"Vətən müharibəsi yerli və xarici mediada" adlı ikinci kitabda Vətən müharibəsi dövründə ölkə KİV-nin fəaliyyəti, xarici media orqanlarında, eləcə də Ermənistan mətbuatında dərc olunan məqalələr, müsahibələr, reportajlar, analitik yazılar və s. araşdırılıb, beynəlxalq medianın müharibəyə baxışına nəzər salınıb, fərqli yanaşmalar sistemləşdirilib, ümumiləşdirmələr aparılaraq təqdim olunub.

"Vətən müharibəsi dövründə Bakı Dövlət Universitetinin professor-müəllim heyəti və tələbələrinin ölkə mediasında çıxışları" adlı üçüncü kitabda isə 44 günlük Vətən müharibəsi dövründə BDU-nun professor-müəllim heyəti və tələbələrinin kütləvi informasiya vasitələrində çıxışları toplanıb.

Artıq ikinci ildir ki, doğma universitetimizin yaradılmasının növbəti il-döndürməni torpaqlarımızın azadlığı, ərazi bütövlüyüümüzün təmin olunması şəraitində qeyd edir. Məhkəmət məməlliyyəti ulu öndərimiz Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan müstəqil Azərbaycan Respublikası Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin sayısında dünyadan ən qüdrətli dövlətlərindən birinə çevrilib. Tarixi Zəfərimizlə başa çatan Vətən müharibəsindən keçən dövr ərzində ölkəmiz günbəgün daha da inkişaf edir. Düşmən tapağından azad edilmiş əzəli torpaqlarımızda müqayisəyəgəlməz sürətlə genişmiqyaslı quruculuq işləri aparılır, qəsəbələr salınır, hava limanları inşa edilir. Büyük Zəfər digər zəfərlərə yol açır. BDU-nun çoxxminli kollektivi və tələbələri də qalib ölkənin məqrur vətəndaşları kimi ölkəmizin bugünkü inkişafından, tərəqqisindən güclərənək gələcəyə dərhal inamlı addımlayır.

Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin dediyi kimi, Bakı Dövlət Universiteti Azərbaycan xalqının, Azərbaycan Respublikasının milli sərvətidir, milli iftخارıdır! Milli sərvətimizi qoruyaq və inkişaf etdirək!

BDU-da YAP-ın yaranmasının 30-cu ildönümü qeyd olunub

Noyabrın 18-də Bakı Dövlət Universitetində Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) Yasamal rayon təşkilatı, "Zahid Xəlilov 23" ərazi ilk partiya təşkilatının birgə təşkilatçılığı ilə partiyanın təsis edilməsinin 30-cu ildönümü qeyd olunub.

Tədbirdə Ümummilli lider Heydər Əliyevin və torpaqlarımızın azadlığı uğrunda həlak olan şəhidlərin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükütlə yad edilib, Ulu öndərə həsr olunmuş videoçarx nümayiş olunub.

Tədbirin moderatoru, professor Zahid Cəfərov Ümummilli lider Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə yaradılan YAP-ın keçidiyi şərəflə inkişaf yolundan bəhs edib. Qeyd olunub ki, YAP-ın yaradılması müstəqil Azərbaycan dövlətinin möhkəmləndirilməsində və inkişafında tarixi rol oynayıb. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin yaradıcısı olduğu YAP-ın inkişafının yeni mərhələsinə qədəm qoyub.

Daha sonra çıxış edən

AMEA-nın müxbir üzvü, BDU rektorunun elm və təhsil məsələləri üzrə müşaviri Aydin Kazımkəzadə Ulu öndər Heydər Əliyevin yaradıcısı olduğu YAP-ın dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə əhəmiyyətli uğurlara imza atlığı, sıralarını kəmiyyət və keyfiyyət baxımından daha da zənginləşdiriyini diqqətə çatdırıb. Çıxışda YAP-ın qarşıya qoyduğu vəzifələrin yerinə yetirilməsində rayon və ərazi partiyası təşkilatlarının rolunun, onların mütəşəkkil, aktiv fəaliyyətinin vacibliyi qeyd edilib.

YAP Veteranlar Şurasının üzvü, professor Şahlar Əsgərov,

YAP Yasamal rayon təşkilatının sədri Bəxtiyar Nəbiyev, AMEA-nın müxbir üzvü, professor Misir Mərdanov YAP-ın keçidiyi tarixi yol və Vətən müharibəsinin tariximizdəki roldan bəhs ediblər. Çıxışlarda dövlətimizin başçısının rəhbərlik etdiyi partiyanın cəmiyyətdə böyük inam və etimada sahib olduğu vurgulanıb, bildirilib ki, 44 günlük Vətən müharibəsində qazanılan Zəfər partiyanın nüfuzunu daha da yüksəldib.

Tədbirin sonunda YAP-ın və rayon təşkilatının ictimaiyyəsi həyatında fəal iştirakına görə bir qrup partiya üzvüne Fəxri fərman təqdim edilib.

Rektor Elçin Babayev BDU-da ilk dərsin başlamasının 103 illiyi münasibətilə tələbələrə xüsusi mühazirə deyib

Noyabrın 15-də Bakı Dövlət Universitetinin rektoru Elçin Babayev Universitetdə ilk dərsin başlamasının 103 illiyi münasibətilə Fizika fakültəsinin tələbələrinə mühazirə deyib.

Mühazirənin əvvəlində rektor tələbələrə BDU-nun keçidiyi şərəflə tarixi yol barədə məlumat verib. Qeyd edib ki, 103 il ərzində BDU Azərbaycan xalqının övladlarına ali təhsil vermək, Vətənimizin dünya elm və mədəniyyət məkanında layıqli yer tutmasını təmin etmək kimi ən uca missiyasını layiqincə yerinə yetirib. BDU-nun məzunu olan 200 mindən artıq yüksək kixitsəsi kadr ölkəmizi bütün sahələrdə ləyaqətlə təmsil edib və etməkdədir. BDU-nun ən böyük məzunu isə Ümummilli liderimiz Heydər Əliyevdir. O, BDU-nu "Azərbaycan xalqının, Azərbaycan Respublikasının milli sərvəti, milli iftخارı" adlandırdı.

ru Kazan Universitetinin profesorunu, məşhur cərrah Vasili İvanoviç Razumovski olub. BDU öz fəaliyyətinin bütün dövrlerində elm və təhsil məbədi olmaqla yanaşı, həm də Azərbaycan dilinin, milli şururun, vətənpərvərlik ruhunun inkişafında xidmətlər göstərmiş mərkəz rolunu oynayıb.

Daha sonra rektor tələbələrə Gündə fiziğin ilə bağlı mühazirə deyib.

Mühazirədə Gündə fiziğin üzrə əsas məlumatlara, Gündən global parametrlərinə, daxili quruluşuna, atmosferinin əsas xüsusiyyətlərinə və müşahidə olunan fəal tərəmələrinə geniş yer ayrıilib. Gündən nüvəsində

istilik-nüvo reaksiyaları hesabına enerjinin generasiya olunması, bu enerjinin sethinə ötürülmə mexanizmləri izah olunub. Tələbələrə son illər Gündən tədqiqi istiqamətində fəaliyyət göstərən müasir kosmik missiyalara dair biliklər çatdırılıb. Mühazirədə həmçinin bu istiqamətdə həllini gözləyən problemlərin nəzəri əsasları ilə yanaşı, müşahidə məlumatları, bu məlumatların analizi və mümkün modelləşdirilməsi barədə elmi biliklər təsvir edilib.

Mühazirənin sonunda rektor tələbələrin suallarını cavablandırıb.

"Puankare hipotezinin isbatı tarixçəsi" mövzusunda elmi seminar keçirilib

Noyabrın 16-da Tətbiqi riyaziyyat və kibernetika fakültəsinin Riyazi fizika tənlikləri kafedrasında növbəti elmi seminar keçirilib.

Seminarda kafedranın dosemi, fizika-riyaziyyat elmləri namizədi Nəzakət Məmmədova "Puankare hipotezinin isbatı tarixçəsi" mövzusunda məruzə edib.

Məruzəçi dahi fransız alimi Anri Puankare tərəfindən 1904-cü ildə verilmiş və "Minilliin məsələləri" siyahısında yer almış hipotez və onun isbatına dair çox maraqlı tarixi faktlarla

bağlı məlumatları diqqətə çatdırır. Həmçinin qoyulan məsələnin rus alimi Qriqori Perelmanla əlaqədar tədqiqatını da seminar iştirakçıları ilə

böülüşüb. Elmi seminar mövzu ətrafında magistrant və əməkdaşların suallarının cavablandırılması ilə öz işini yekunlaşdırıb.

"Necə nəşr etməli?" vebinarının sonuncu buraxılışı

Noyabrın 18-də Bakı Dövlət Universitetinin Elmi Kitabxanasının təşkilatçılığı ilə Azərbaycan Kitabxana İformasiya Konsorsiumu çərçivəsində "Necə nəşr etməli?" adlı səsli vebinarın "Məqalənin təbliğ edilməsi və istinadların artırılması" ("How to promote your article and increase citations") mövzusunda sonuncu buraxılışı keçirilib.

Vebinar "Sage" nəşriyyatının əməkdaşları - nüfuzlu tədqiqatçı redaktörler Cesika Lipovski, Kristian Vakkari və Sin Skarışbrikin

iştirakı ilə baş tutub.

Beynəlxalq nəşriyyatlarda məqalə nəşrinin müxtəlif aspektlərinə həsr olunan silsilə vebinarların noyabr ayı buraxılışında araşdırmanın hədəf (düzgün) auditoriyaya çatmasını təmin etmək, məqaləni yarmaq, ona edilən istinadların sayını artırmaq və akademik məqalənin təbliği ilə bağlı praktik məsləhətlər verilib.

Təqdimat xarakterli təlimin sonunda iştirakçıların sualları cavablandırılıb.

Bu ilin iyun ayından baş-

layaraq "Necə nəşr etməli?" adlı silsilə vebinarın əvvəlki buraxılışları da tədqiqatçılar tərəfindən maraqla qarşılanıb. "Jurnal necə seçməli?" ("How to select a Journal?"), "Məqaləni necə yazmali və düzəlişlərə dair məsləhətlər" ("How to write a journal article and advice on revisions"), "Ekspert rəyi" ("Peer Review"), "Açıq giriş və müəllif hüquqları" ("Open Access and autor rights") və s. kimi mövzular tədqiqatçılara məqalə yazılışı və nəşri istiqamətində yardımçı olub.

Ümumdünya Uşaq Hüquqları Gününe həsr edilmiş tədbir

Noyabrın 18-də Hüquq fakültəsində 20 noyabr - Ümumdünya Uşaq Hüquqları Gününe həsr edilmiş tədbir keçirilib.

Tədbirdə qonaq qismində Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin əməkdaşları, Komitənin Uşaq Səfirləri Məclisinin üzvləri, Bakı şəhəri Yasamal rayonu 53 nömrəli məktəbin şagird, müəllim və valideynləri iştirak ediblər.

Hüquq fakültəsinin dekanı Zaur Əliyev Azərbaycanda uşaq siyasetinin əsasının Ümummülli lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulduğunu, uşaqların yüksək mənəvi-əxlaqi mühitdə, milli dəyərlər əsasında tərbiyə alaraq layiqli şəxsiyyət kimi yetişməsinə xüsusi önəm verildiyini bildirib. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin uğurla davam etdiridi bu siyaset artıq milli strategiya kimi formalışdır. Zaur Əliyev Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın uşaq hüquqlarına olan diqqətinin bu sahəyə qayğının daha da artmasına so-

bəb olduğunu qeyd edib. Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə qəhrəman Azərbaycan ordusunun işğaldə olan torpaqlarımızı qısa müddətdə azad etməsindən, Qarabağda gedən böyük quruculuq işlərindən dənisan Zaur Əliyev uşaqların qalib dövletin xoşbəxt övladları oluqlarını vurgulayıb.

Hüquq fakültəsinin Mülki hüquq kafedrasının müdürü, professor Məhəbbət Dəmirçiyeva ailədə uşaqların tərbiyəsi, bu yöndə valideynlərin rolundan bəhs edib. Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət

Komitəsinin Hüquqi təminat şöbəsinin müdürü Taliyə İbrahimova dövlət uşaq siyaseti, uşaq hüquqlarının müdafiəsi sahəsində icra olunan fəaliyyət barədə məlumat verib. Komitənin uşaq səfirləri Məclisinin üzvü Ayan Əhmədova Məclis tərəfində həyata keçirilən layihələrdən bəhs edib.

53 nömrəli məktəbin şagirdləri seirlər səsləndirib, vətənpərvərlik mövsuzunda çıxışlar ediblər. Daha sonra uşaqlar fakültə ilə tanış olub, gələcəkdə Hüquq fakültəsinin tələbələri olmaq istədiklərini bildiriblər.

BDU-da neft tullantılarının təmizlənməsi üçün yeni metod hazırlanıb

Noyabrın 18-də Ekologiya və torpaqsünsələş fakültəsinin Ekoloji kimya kafedrasında "Neft sənayesində tullantı sularının ekoloji effektli təmizlənməsi metodunun işlənməsi" mövzusunda elmi seminar keçirilib.

Seminarda Ekoloji kimya kafedrasının doktorantı Nərimin Rəkido eyniadlı məruzə edib.

Neft sənayesində texnoloji proseslər nəticəsində formalanış istehsalat tullantı suları (ITS) mürəkkəb tərkiblidir. Dispersli sistemlər kolloid məhlula malik olduğundan həmin suların dərindən, 100%-ə qədər neft məhsulları tullantıları qarşılaşınan (NMTQ) təmizlənməsi bu vaxta qədər həll olunmamış əsas ekoloji problemlərdən biridir. İlk dəfə olaqə istehsalat tullantı sularının mexaniki təmizləyici qurğularda xüsusi müəyyənləşdirmiş miqdarda ekstragent kimi petrole efirdən,

koaqluyant kimi Al2(SO4)3 duzunun 5%-li məhlulundan, floqluyant (bəzi hallarda həmçinin pH 9-10 oludurda neytrallaşdırıcı) kimi 5%-li H2SO4 turşusundan, tələb olunan hallarda neytrallaşdırıcı kimi 5%-li NaHCO3-dan istifadə edilməklə NMTQ-dən və asılı maddələrdən 100%-ə qədər tam dərindən təmizlənməsi üzrə ekoloji effektli metodika hazırlanıb. Həmin metodikadan istifadə etməklə neft sənayesində formalanış istehsalat tullantı sularının digər mərhələlərdə fiziki-kimyəvi və bioloji təmizləyici metodlarla təmizlənməsinə ehtiyacın olmaması əsaslandırılıb. İslənilmiş yeni metodikanın ekoloji və iqtisadi cəhətdən çox böyük əhəmiyyəti var.

Elmi seminar mövzu ətrafında sualların cavablandırılması ilə yekunlaşdırıb.

Fizika fakültəsində ekonofizika elmi istiqaməti müzakirə olunub

Noyabrın 18-də Fizika fakültəsinin elmi seminarı keçirilib. Seminarın Yarımkeçiricilər fizikası kafedrasının professoru Maarif Cəfərov yeni elmi istiqamət kimi tənnan ekonofizika haqqında təqdimatla çıxış edib. Məruzəçi bildirib ki, ekonofizika termini ilk dəfə 1997-ci ildə statistik fizikanın əsərlərinin tətbiq olunduğu maliyyə məlumatlarının ümumi təhlilində işlənib. 1998-ci ildən etibarən Avropa və Şimali Amerikada mütəmadi olaraq ekonofizika üzrə konfranslar keçirilir. Həmin konfranslarda iqtisadi proseslərin idarə olunmasına fizikanın qanunlarının tətbiqinə dair elmi araşdırımların nəticələri təqdim olunub.

Maarif Cəfərov qeyd edib ki, həzirdə bir çox aparıcı universitetlərdə ekonofizika üzrə mütəxəssis hazırlığı aparılır və bu ixtisas gələcəyin ixtisası hesab olunur. O, həmin ali təhsil müəssisələrində ekonofizika üzrə tədris prosesinin xüsusiyyətləri barədə danışır. Xüsusən nəzəri fizikanın öyrənilməsinin zəruriliyini qeyd edib, bir sıra fiziki qanuna uyğunluqların və proseslərin iqtisadi-

yyatda tətbiq oluna biləcəyi sahələri nümunə kimi göstərib. Son zamanlar müxtəlif illərdə iqtisadiyyat sahəsində Nobel mükafatı almış 3 nəfərin baza təhsilinin fizika olması da fiziki biliklərin iqtisadiyyatın inkişafında nə qədər yararlı olduğunu göstərir. Bu sahənin mütəxəssislərinin fikrincə, iqtisadi hadisələrin öyrənilməsi üçün fizikanın metodologiyasından istifadə olunduğu tədqiqatları ekonofizika kimi təsnif etmek olar.

Məruzəçi Moskva Dövlət Universitetinin nümunəsində ekonofizika ixtisası üzrə mütəxəssis hazırlığına dair tədris prosesinin təşkili, tədris olunan fənlər və s. barədə məlumat verib. O, BDU-nun Fizika fakültəsinin magistraturasında bu ixtisas üzrə kadr hazırlığı üçün görülənən işlərdən danışır.

Fakültə dekanı Bəxtiyar Paşayev təqdim olunan məruzənin tamamilə yeni elm sahəsinə aid olduğunu və iqtisadiyyat üçün aktuallığını qeyd edib. Digər seminar iştirakçıları da bu sahədə tədris prosesinin təşkiliనin zəruriliyini vurgulayıblar.

BDU-nun alimi Azərbaycan Elm Fondunun qrant müsabiqəsinin qalibi olub

Ekologiya və torpaqsünsələş fakültəsinin Ekoloji kimya kafedrası Azərbaycan Elm Fondunun elan etdiyi "Qarabağ - Azərbaycan!" məqsədli qrant müsabiqəsinin qalibi olub. "Qarabağ" etabında çayaların çirkənlənmə səviyyəsinin tədqiqi və aradan qaldırılma yollarının işlə-

nilməsi" adlı layihəni Ekoloji kimya kafedrası Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi ilə birgə həyata keçirəcək.

Layihənin rəhbəri Ekoloji kimya kafedrasının müdürü, professor Sevinc Hacıyevadır. Layihə 2022-2024-cü illəri əhatə edəcək.

BMT/Azərbaycan beynəlxalq tədbirinin iştirakçıları "Azərkosmos"da

Noyabrın 2-də Birləşmiş Millətlər Təşkilatının (BMT) Xarici Kosmos Məsələləri üzrə Ofisi (UNOOSA) və Bakı Dövlət Universitetinin (BDU) təşkilatçılığı, Qlobal Naviqasiya Peyk Sistemləri (GNSS) üzrə Beynəlxalq Komitə (ICG) və Amerika Birləşmiş Ştatları Milli Aeronavika və Kosmos İdarəsinin (NASA) tərəfdaşlığı və dəstəyi ilə "Beynəlxalq Kosmik Hava Təşəbbüsü: Günəş, Kosmik Hava və Geosfer" BMT/Azərbaycan beynəlxalq tədbirinin iştirakçıları Azərbaycan Respublikasının Kosmik Agentliyinə (Azərkosmos) səfər ediblər.

Qonaqlara Azərbaycanın kosmik sahə üzrə layihələri və

Agentliyin fəaliyyəti haqqında ətraflı məlumat verilib. Daha sonra beynəlxalq tədbirin iştirakçıları "Azərspace-2" peyki-

nin idarəetmə sistemi ilə tanış olublar.

Görüşdə qonaqları maraqlandıran suallar cavablandırılıb.

BDU və BMT-nin Xarici Kosmos Məsələləri üzrə Ofisinin birgə beynəlxalq tədbiri keçirilib

Noyabrın 2-də Birləşmiş Millətlər Təşkilatının (BMT) Xarici Kosmos Məsələləri üzrə Ofisi (UNOOSA) və Bakı Dövlət Universitetinin (BDU) təşkilatçılığı, Qlobal Naviqasiya Peyk Sistemləri (GNSS) üzrə Beynəlxalq Komitə (ICG) və Amerika Birləşmiş Ştatları Milli Aeronavika və Kosmos İdarəsinin (NASA) tərəfdaşlığı və dəstəyi ilə "Beynəlxalq Kosmik Hava Təşəbbüsü: Günəş, Kosmik Hava və Geosfer" BMT/Azərbaycan beynəlxalq tədbiri ("United Nations/Azerbaijan Workshop on the International Space Weather Initiative: The Sun, Space Weather and Geosphere") öz işini davam etdirib.

Tədbirin ilk 3 gündündə Kosmik Hava üzrə dünyanın müxtəlif ölkələrində quraşdırılmış cihazlar və müvafiq məlumatlar bazası geniş təhlil olunub. Xüsusilə Kosmik Havanın modelləşdirilməsi üzrə aparılmış son elmi tədqiqatlara nəzər yetirilib. Müzikərlər zamanı Günəş atmosferindəki fəal təremlərlə bağlı geomaqnit varyasiyalarının Yerə təsirini qeydə alan cihazların iş prinsiplərinə və onların təkmilləşdirilməsi istiqamətində gələcək perspektivlərə geniş yer ayrılib.

Kosmik Havanın təzahür formalarından biri kimi geo-

maqnit və ionosfer fəallığı Günnəş külüyəi, Tac Kütlə Atılmaları və digər yüksək sürətli yüksək zərrəciklər axını ilə əlaqədar olduğundan Günəş atmosferində baş verən qeyri-stasionar proseslərin nəzəri modelləşdirilməsi xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Tədbir çərçivəsində son illər bu sahədə işlənib hazırlanan yeni modeller iştirakçıların diqqətinə çatdırılıb. Müzikərlər Günəş və Günəş-Yer əlaqələrinin fizikasında öyrənilən fiziki hadisələrlə yanaşı, ümumilikdə kosmik plazma ilə bağlı olan digər prosesləri de əhatə edib.

Tədbir öz işini milli və regional Kosmik Hava programları, həmçinin Kosmik Havanın tədris olunması istiqamətində görülmüş işlər üzrə müzikərlərə davam etdirib.

Qeyd edək ki, beynəlxalq tədbirin yekununda dinlənilən məruzələr əsasında Kosmik Hava məlumatlarının yüksək dəqiqliklə toplanması, mübadiləsi və çatdırılması, həmçinin qabaqcıl təcrübələrin təsviqi yolu ilə modelləşdirmə və proqnozlaşdırma metodlarının dəqiqliyinin və etibarlığının artırılması üçün tövsiyələr hazırlanacaq.

Tədbirdəki müzikərlər həmçinin "Dayanıqlı İnkışaf üzrə 2030 Gündəliyi" və onun Dayanıqlı İnkışaf Məqsədləri (SDG) üçün müəyyən edilmiş hədəfləri ilə əlaqələndiriləcək, əldə olunan nəticə və tövsiyələr isə Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Kosmosdan Dinc Məqsədle İstifadə Komitəsinin (COPUOS) hesabatı çərçivesində BMT-nin Baş Assambleyasına təqdim olunacaq.

Beynəlxalq tədbir noyabrın 5-dək davam edib.

Postbiotiklərin düz bağırsaq xərçənginin ilkin mərhələsinə təsirinə dair araşdırırmalar davam edir

Noyabrın 1-də Bakı Dövlət Universitetinin Tədqiqat, İnkışaf və İnnovasiyalar üzrə Mükəmməllik Mərkəzinin Mikrobiologiya və virusologiya elmi-tədqiqat laboratoriyasının müdürü, professor Xudaverdi Qənbərovun həmmüəllif olduğu "Postbiotiklərin düz bağırsaq xərçənginin ilkin mərhələsinə təsir versiyası ("Postbiotics versus probiotics in early-onset colorectal cancer") adlı məqalə "Web of Science" bazasına daxil olan IF: 11.208 və Q1 kvartıl "Critical Review in Food Science and Nutrition" (2022) jurnalında dərc olunub.

Təqdim olunmuş icmal məqalədə probiotiklər (canlı südürüsü

bakteriyaları) konsepsiyasına yenidən baxılıb, postbiotiklərlə (bakteriyaların sintez etdiyi metabolitlərlə) müqayisədə üstünlükərə və məhdudiyyətlərə malik olması göstərilib. Biotiklər (probiotiklər, prebiotiklər və postbiotiklər) insanın bağırsaq florasına təsir göstərməklə onun sağlamlığına böyük fayda verirlər.

Probiotiklərin xərçəng əleyhinə əsas təsir mexanizmləri immun sisteminin tənzimlənməsi, xərçəng hüceyrələrinin çoxalmasını ingibləşdirməsi, bağırsaqda disbakteriozu və baryer funksiyasını bərpa, bağırsağın xərçəng əleyhinə agentlərini biosintez etməsi və xərçəngin inkışafını törədən agentlərin azaldılması ilə bağlıdır.

BDU-da hibrid formalı enerji sistemlərinin yaradılması və tətbiqi müzakirə olunub

Noyabrın 3-də Bakı Dövlət Universitetinin Tədqiqat, İnkışaf və İnnovasiyalar üzrə Mükəmməllik Mərkəzinin Nanoaraşdırırmalar elmi-tədqiqat laboratoriyasında növbəti elmi seminar keçirilib. Elmi seminarda laboratoriyanın əməkdaşı, Fizika fakültəsinin II kurs doktorantı Orxan Güləhmədov "Tribo-elektrik nanogeneratorlardan istifadə etməklə hibrid formalı enerji sistemlərinin yaradılması və tətbiqləri" mövzusunda çıxış edib.

Məruzəçi bildirib ki, triboelektrik nanogeneratorlar (TENG) əsasında gündəlik həyatda müxtəlif alternativ enerji mənbələrindən (külök, günəş, su dalğaları, insanların hərəkəti ilə bağlı olan biomexaniqi enerji və s.) istifadə etməklə hibrid formalı enerji generasiya edən sistemlər yaratmaq olar. Bu da öz növbəsində enerji istehsalında daha yaxşı nəticələr əldə etməyə

possibilità verir. Bu istiqamətdə TENG-lərin istifadəsi olduqca aktual hesab olunur. Belə ki, onların tətbiqi ilə yeni növ enerji generasiya edən hibrid sistemlər və eyni zamanda gündəlik həyatda ətraf mühitin, insanların sağlamlığının monitorinqini aparmaq üçün sensorlar hazırlanmaq mümkündür.

Seminarın sonunda məruzəçi iştirakçılarının mövzuya ilə bağlı sualları cavablandırılıb.

BDU aliminin həmmüəllif olduğu məqalə impakt faktorlu jurnalda dərc olunub

Bakı Dövlət Universitetinin Biofizika və biokimya kafedrasının müdürü, professor Rövşən Xəlilovun həmmüəllif olduğu "1990-2019-cu illərdə 204 ölkə və ərazi üzrə ümumi və seçilmiş yaş qrupları üçün Səhiyyə Xidmətinə Əlçatanlıq və Keyfiyyət İndeksinin performansının qiymətləndirilməsi: Global Xəstəlik Yükü Araşdırması 2019-dan sistematiq təhlil" ("Assessing performance of the Healthcare Access and Quality Index, overall and by select age groups, for 204 countries and territories, 1990-2019: a systematic analysis from the Global Burden of Disease Study 2019") adlı elmi iş "Web of Science" elmmetrik bazasına daxil olan (IF: 38.927) "The Lancet Global Health" jurnalında çap olunub.

Məlumdur ki, həyat boyu sağlamlıq ehtiyacları dəyişir. Buna görə də Səhiyyə sistemlərinin bütün yaşlar üçün keyfiyyətli Səhiyyə xidmətinə çıxışı təmin edib-ətmədiyini qiymətləndirmək çox vacibdir. Məqalədə 2019-cu ildən global xəstəliklər, yaralanmalar və risk faktorları tədqiq olunub, 1990-2019-cu illər arasında 204 yerdə ümumi və seçilmiş yaş qrupları üçün Səhiyyə Xidmətinə Əlçatanlıq və Keyfiyyət (HAQ) İndeksi ölçülüb.

Tələbələr "Müsyö Jordan və dərviş Məstəli şah" tamaşasını izləyiblər

Noyabrın 1-də Bakı Dövlət Universitetinin Tələbə Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin "Mədəniyyət həftələri" layihəsi çərçivəsində Universitetin tələbələri Azərbaycan Dövlət Gənc Tamaşaçılar Teatrında "Müsyö Jordan və dərvış Məstəli şah" tamaşasını izləyiblər.

Tələbələrə görkəmli dramaturq Mirzə Fətəli Axundzadənin bu məşhur komedyası barədə təqdimat edilib, yaradıcı heyət barədə ətraflı məlumat verilib. Tamaşa tələbələr-

də böyük təəssürat yaradıb.

"Mədəniyyət həftələri" layihəsinin məqsədi tələbələ-

rin bədii zövqünün formalasdırılması, teatr və konsertlərə marağının artırılmasıdır.

BDU-nun Heydər Əliyev Muzeyini ziyarət

Noyabrın 3-də Bakı Dövlət Universitetinin Beynəlxalq münasibətlər və iqtisadiyyat fakültəsinin I kurs tələbələri Universitetin Heydər Əliyev Muzeyini ziyarət ediblər. Heydər Əliyev Muzeyinin direktoru Zəkiyyə Kərimova muzey haqqında tələbələrə məlumat verib.

Bildirib ki, BDU-nun Heydər Əliyev muzeyi 1997-ci ildə Ulu öndərin şəxsi razılığı ilə yaradılıb və fəaliyyətə başlayıb. Muzeydə BDU-nun dünya şöhərəti məzunu və fəxri doktoru olan böyük şəxsiyyətin həyatının müxtəlif dövrlərini eks etdi-

rən sənədlər nümayiş olunur.

Ümummilli lider Heydər Əliyevin gərgin fəaliyyəti ilə yanaşı, ömrünün ən incə məqamlarından bəhs edən sənəd-

lər, fotosəkillər, bu böyük şəxsiyyət haqqında Universitet alımlarının yazdığı kitablar tələbələrdə böyük təəssürat yaradıb.

Hüquq fakültəsinin tələbələri Penitensiar Xidmətin 4 sayılı cəzaçəkmə müəssisəsinin fəaliyyəti ilə tanış olublar

Noyabrın 4-də Hüquq fakültəsinin tələbələri Ədliyyə Nazirliyi Penitensiar Xidmətin 4 sayılı cəzaçəkmə müəssisəsinin fəaliyyəti ilə tanış olublar.

Səfər 22 noyabr - Ədliyyə iş-

çilərinin peşə bayramı günü münasibətilə ədliyyə orqanları və məhkəmələrlə tanışlıq aylığı çərçivəsində reallaşıb.

Tələbələr beynəlxalq standartlara uyğun inşa edilmiş cəza-

çəkmə müəssisəsinin fəaliyyəti, qadın məhkumların saxlanma şəraiti barədə müfəssəl məlumat alıblar. Məhkumların çalışdıqları istehsalat sahələri, onların asudə vaxtlarının səmərəli keçirilməsi üçün yaradılmış klub, kitabxana, ibadət otağı, peşə məktəbi, həbelə müasir avadanlıqla təchiz olunmuş tibb-sanitar hissəsi və yeməkxana tələbələrdə böyük maraq doğurub.

Tanışlıq zamanı həmcinin, qadın məhkumlardan ibarət öz-fəaliyyət dərnəyinin çıxışları izlənilib.

Tələbələrin Penitensiar Xidmətin fəaliyyəti, müvafiq hüquqi normativ sənədlərlə bağlı sualları cavablandırılıb.

Azərbaycan Gənclər Fondunun "İstedadlı tələbələrin təhsil qrantı" layihəsi ilə bağlı görüş

Noyabrın 1-də Bakı Dövlət Universitetində Azərbaycan Gənclər Fondunun "İstedadlı tələbələrin təhsil qrantı" layihəsi ilə bağlı görüş keçirilib.

Tədbirdə çıxış edən BDU-nun Humanitar məsələlər və gənclər siyasəti şöbəsinin müdürü Ramin Səmədov gənclərə diqqət və qayığının dövlət siyasətinin əsas prioritetlərində olduğunu bildirib və BDU-da həyata keçirilən sosial layihələrdən danışıb.

Daha sonra BDU-nun Tələbə Gənclər Təşkilatının sədri Ələkbər Həsənov Universitet tələbələrinin Gənclər Fondunun müxtəlif sosial layihələrində fəal iştirak etdiyini qeyd edərək, "İstedadlı tələbələrin təhsil qrantı" layihəsinə də marağın yüksək olduğunu diqqətə çatdırıb.

Azərbaycan Gənclər Fondunun

Gənclərlə iş şöbəsinin mütəxəssisi Ülvi Adıgözəlov müsabiqə haqqında tələbələrə geniş məlumat verib. O bildirib ki, Azərbaycan Gənclər Fondu sosial həssas əhali kateqoriyasına aid olan istedadlı gənclərin təhsil xörclərinin qarşılılanması üzrə növbəti müsabiqəni elan edib. Müsabiqənin əsas məqsədi təhsilin gənclər üçün daha da əlçatan edilməsi və insan kapitalının inkişafına dəstəyin göstərilməsidir.

Görüş zamanı tələbələrin diqqətinin çatdırılın ki, ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrinin tələbələrinin şamil edilecək müsabiqədən əyani və qiyabi təhsil alma formaları üzrə bakalavr və magistr təhsili alan tələbələr yararlana biləcəklər.

Sonda müsabiqə ilə bağlı tələbələrin sualları cavablandırılıb.

BDU könüllüləri Hərbi Qənimətlər Parkında

Noyabrın 2-də Bakı Dövlət Universitetinin könüllüləri Hərbi Qənimətlər Parkını ziyarət ediblər.

Ziyarətdə Şəqşünaslıq fakültəsinin sosial məsələlər üzrə dekan müavini Şahin Yusifli, fakültə könüllüləri və "Şərq ölkələri klubu"nun üzvləri iştirak ediblər.

Könüllülər 44 günlük Vətən müharibəsi zamanı düşməndən qənimət götürülən hərbi texnika, ermənilərin qoyub qaçırdığı atıcı silahlar, ağır texnikalar, raket kompleksləri, hərbi nəqliyyat və digər sursatlarla tanış olublar.

Qeyd edək ki, Hərbi Qənimətlər Parkında ümumilikdə 300-dən çox eksponat, o cümlədən 150-dək ağır texnika, tanklar, döyüş maşınları, artilleriya qurğuları, zenit-raket kompleksləri, atıcı silahlar, hərbi nəqliyyat sərgilənir. Təqdim edilən eksponatlar, 10 səddən ibarət müdafiə sistemi, sığınacaqlar, hərbi kazarmalar, Vətən müharibəsinin gedisatı barədə məlumatlar Azərbaycana Zəfər qazandıran döyüşləri bir daha göz öündə canlandırmağa geniş imkan yaradır.

"Layihələrin idarə olunmasında "Agile" yanaşması" mövzusunda təlim keçirilib

Noyabrın 15-də Bakı Dövlət Universiteti və "Paşa Sığorta" ASC arasında əməkdaşlıq memorandumuna uyğun olaraq tələbələr üçün "Layihələrin idarə olunmasında "Agile" yanaşması" mövzusunda təlim keçirilib.

BDU-nun Karyera və məzunlarla əlaqə sektorunun müdürü Vasif Həsənov "Agile" yanaşmasının dövrün daha çox tələb olunan layihə idarəetmə növbərində olduğunu bildirib və sektorun əmək bazarının yeni çağırışları istiqamətində apardığı fəaliyyətdən bəhs edib.

"Agile" Transformasiya Xidmətinin kouçu Elnur Məmmədli isə bu metodologiyanın yaranma tarixi, layihələrin idarə olunmasında tətbiqi haqqını-

da iştirakçıları məlumatlandırib. Qeyd edib ki, "Agile" bazarada baş verən bütün dəyişikliklərə, müştərilərin ehtiyaclarına, məhsullara olan tələblərə əlavə reaksiya verə bilmək üçün bir yanaşmadır. Əmək ba-

zarında bu sahəyə olan tələb hər keçən gün daha da artır.

Təlimin sonunda iştirakçıları şirkət tərəfindən sertifikat və həvəsləndirici hədiyyələr təqdim edilib.

Hüquq fakültəsinin tələbələri Probasiya Xidmətinin fəaliyyəti ilə tanış olublar

Noyabrın 18-də Hüquq fakültəsinin tələbələrinin 22 noyabr - Ədliyyə işçilərinin peşə bayramı günü münasibətilə ədliyyə orqanları və məhkəmələrlə tanışlıq aylığı çərçivəsində tədbirlər davam edir.

Tələbələr üçün Probasiya Xidmətinin fəaliyyəti ilə tanışlıq təşkil edilib. Onlar əvvəlcə probasiya institutunun məhiyyəti və əhəmiyyəti, bu sahədə görülən işlər, azadlıqdan məhrumetməyə alternativ cəzaların icrası mexanizmləri, probasiya əməkdaşlarının vəzifələri, peşə hazırlığı, xidmətin fo-

aliyyət istiqamətləri, ictimai işlər növündə cəzanın icrasının təşkili, bu sahədə yeniliklər və s. barədə məlumatlandırılırlar.

Tələbələr həmçinin Xidmətin Elektron Monitoring Mərkəz-

zi ilə tanış olublar. Onlara elektron nəzarət vasitələri əyani nümayiş etdirilib, onların təyinatından, tətbiqi təcrübəsindən danışılıb, maraq doğuran suallara aydınlıq gətirilib.

"Unibank" əməkdaşları karyera quruculuğuna dair ustad dərsləri keçiblər

Noyabrın 18-də Bakı Dövlət Universiteti əmək bazarının aparıcı şirkətləri ilə tələbələrin görüşlərini davam etdirir. Tələbələrin karyera quruculuğuna həsr olunan növbəti görüş "Unibank" əməkdaşları ilə keçirilib.

Tədbiri açıq elan edən BDU-nun Karyera və məzunlarla əlaqə sektorunun müdürü Vasif Həsənov Universitetlə "Unibank" arasında əməkdaşlıqdan danışıb, bankın gənclərin karyera quruculuğu istiqamətində atlığı addımları yüksək qiymətləndirib. Əmək bazarında baş verən sürətli dəyişikliklərin tələbələrə aşınanmasının vacibliyini qeyd edən Vasif Həsənov əmək bazarı ilə təhsil müəssisələrinin daha six əməkdaşlıq etməsinin zəruriliyini bildirib.

"Unibank"ın Təşkilati inki-

şaf şöbəsinin müdürü Viktoriya Hüseynova görüş üçün yaradılan şəraitə görə təşəkkürünü bildirib və bu formada əməkdaşlığın davamlı olacağını qeyd edib.

Daha sonra bank əməkdaşları İnci Əsgərova "Uğurlu müsahibə", Əfqan Baxışov "Maliyyə xidmətlərində rə-

qəmsallaşmanın hüquqi çağırışları", Emin Ələsgərov "Data emalı", Arif Məmmədzadə "Pərakəndə bankçılıq" mövzularında ustad dərsləri keçib, iştirakçıları əmək bazarındaki tendensiyalarla tanış ediblər. Sonda tələbələrə şirkət tərəfindən həvəsləndirici hədiyyələr təqdim olunub.

"Paşa Sığorta" ASC-nin BDU tələbələri üçün növbəti təlimi

Noyabrın 11-də Bakı Dövlət Universiteti və "Paşa Sığorta" ASC arasında imzalanmış əməkdaşlıq haqqında memoranduma uyğun olaraq tələbələr üçün "Layihələrin idarə olunması" mövzusunda növbəti təlim keçirilib.

BDU-nun Karyera və məzunlarla əlaqə sektorunun baş mütəxəssisi İlkin Şərifov tələbələrə əmək bazasında layiqli yer tutmaq üçün ideyaların layihəyə çevriləməsi, layihə ya-

zılışının mərhələlərini öyrənməyin vacib olduğunu deyib. O, sektorun həyata keçirdiyi çoxsaylı təlimlər

barədə də məlumat verib və tələbələri bu təlimlərdən yararlanmağa səsləyib.

"Paşa Sığorta"nın Layihələrin idarə olunması və biznes proseslərin optimallaşdırılması departamentinin əməkdaşı Ayşən Qarayeva layihələrin idarə olunmasının karyera yüksəlişində rolü barədə iştirakçıları məlumatlaşdırır. Əmək bazarında bu sahəyə olan tələbin daha da artdığını qeyd edib.

Sonda tələbələrin mövzu ilə bağlı sualları cavablandırılıb.

"TEKNOFEST" in Azərbaycandakı rəsmi nümayəndəsi Yusuf Polat BDU tələbələri ilə görüşüb

Noyabrın 18-də "TEKNOFEST" Aerokosmik və Texnologiya Festivalının ve T3 Fondunun Azərbaycandakı rəsmi nümayəndəsi, "Bilim Baki" Mərkəzinin direktoru Yusuf Polat BDU tələbələri ilə görüşüb.

Elmi fəaliyyətin təşkili və innovasiyalar Mərkəzinin direktoru Mais Süleymanov qonağı salamlayıb, Universitet haqqında ətraflı məlumat verib. "TEKNOFEST Azərbaycan" festivalına qatılan BDU komandaları və onların uğuru haqqında qonağı məlumatlaşdırılıb. Diqqətə çatdırılıb ki, BDU-nun 9 komandası "TEKNOFEST Azərbaycan"ın final mərhələsində iştirak edib. Onlardan biri festivalda 2-ci, biri isə 3-cü yerdə layiq görüldü.

Daha sonra Yusuf Polat tələbələrə festivalın tarixindən, məqsədindən və gələn il may ayında İstanbulda keçiriləcək "TEKNOFEST 2023" yarışmasından danışıb, bütün tələbələri bu festivalda iştiraka dəvət edib. Festivala hazırlanmış tələbələr öz layihələri ilə bağlı Yusuf Polata müxtəlif suallar ünvanlaşdırıblar.

Qeyd edək ki, "TEKNOFEST 2023"də iştirak məqsədilə BDU-da 20-dən çox komanda hazırlanır.

"Buraxılış işində tədqiqat metodları" adlı təlim keçirilib

Noyabrın 18-də Bakı Dövlət Universitetinin SABAH Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə tələbələrə "Buraxılış işində tədqiqat metodları" mövzusunda təlim keçirilib.

Ankara Universitetinin doktorantı və BDU-nun müəllimi Qoşqar Bəylərovun keçdiyi təlimdə SABAH qruplarının müvafiq ixtisasları üzrə IV kurs tələbələrinə elmi tədqiqat işi, tədqiqat metod və texnikaları, buraxılış işinin yazılıma qaydaları, ədəbiyyat mənbələrindən düzgün istifadə, ədəbiyyat siyahısının tərtibi, istinad mədəniyyəti, plagiarism, rəqəmsal tədqiqat yolları və elmi işlərin təqdimatlarının hazırlanma qaydaları haqqında ətraflı məlumat verilib.

Qeyd edək ki, interaktiv keçən təlimdə tələbələrin sualları cavablandırılıb. Həmçinin nümunələr əsasında fərqli ixtisaslardan olan tələbələrin buraxılış işi mövzularında istifadə edə biləcəkləri tədqiqat metod və texnikaları haqqında müzakirələr aparılıb.

BDU tələbələri SABAH bilik yarışlarının qalibləri sırasında

Noyabrın 4-də keçirilən tədbir Dövlət himminin səsləndirilməsi ilə başlayıb. Tədbirdə çıxış edən elm və təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanov SABAH qrupları çərçivəsində təşkil edilən bilik yarışlarını tələbələrin inkişafında, onların təlim və peşə hazırlığı üzrə biliklərinin dərinləşməsində və peşəkar kadr kimi yetişmələrində mühüm addım kimi dəyərləndirib.

Nazir müavini Vətən mühərbiyəsində qazanılan qələbədə elm və texnologiyanın mühüm rolundan danışaraq gələcəyimizin təhsilin inkişafı və innovasiyalar üzərində qurulmasının vacibliyini vurğulayıb. Firudin Qurbanov yüksəkxitəsaslı mütəxəssis kimi formalşmaq, sürətlə dəyişən əmək bazarında rəqabətədəvamlı olmaq üçün tələbələrin bilik, bacarıq və müvafiq vərdişlərini daim inkişaf etdirməli olduğunu

Elm və Təhsil Nazirliyinin SABAH qrupları layihəsi çərçivəsində təhsil, IT və mühəndislik üzrə bilik yarışları qaliblərinin mükafatlandırılması mərasimi keçirilib.

na diqqət çəkib. Firudin Qurbanov çıxışının sonunda qaliblərə uğurlar arzulayıb.

Daha sonra qaliblər təltif edilib. Qeyd edək ki, təhsil üzrə bilik yarışmasının final mərhələ-

sində I yerin qalibi BDU SABAH qruplarının Riyaziyyat müəllimiyyi ixtisası üzrə tələbəsi Fidan

Cəbrayılli, III yerin qalibi isə Tərix müəllimliyi ixtisasının tələbəsi Şaiq Mədətov olub. IT üzrə bilik yarışmasının final mərhələsində isə BDU-nun SABAH qruplarının "CodeNinja" və "SABAH Tech" komandaları II yerə, "OneZero" komandası isə III yerə çıxbı.

Söyügedən bilik yarışları istedadlı tələbələrin aşkar edilməsi, tələbələrin elmi-yaradıcı töşəbbüslerinin artırılması, onların sağlam rəqabət şəraitində elmi araşdırma fəaliyyətinə təşviq edilməsi və müvafiq ixtisaslar üzrə müxtəlif ali təhsil müəssisələrinin SABAH qrupları tələbələrinin integrasiyası məqsədilə təşkil olunub.

Noyabrın 5-də Bakı Dövlət Universitetində təhsil alan əcnəbi tələbələrin Hərbi Qənimətlər Parkına və İkinci Şəhidlər xiyabanına ziyarəti təşkil olunub.

Əvvəlcə əcnəbi tələbələr Müzeffər Azərbaycan Ordusunun şanlı qələbəsinin canlı müzeyi olan Hərbi Qənimətlər Parkını ziyarət ediblər. 44 günlük Vətən mühəribəsində əldə edilmiş şanlı qələbə barədə əcnəbi tələbələrə geniş məlumat verilib. Bildirilib ki, Vətən mühərbiyəsinin gedişində düşməndən qənimət götürürlən hərbi texnikanın bir qismi, ümumiyyətdə 300-dən çox eksponat, o cümlədən 150-dək ağır texnika, tanklar, döyüş maşınları, artilleriya qurğuları, zenit-raket kompleksləri, atıcı silahlar, hərbi nəqliyyat vasitələri bu parkda nümayiş olunur. Əcnəbi tələbələr

BDU-nun əcnəbi tələbələri Hərbi Qənimətlər Parkını və II Şəhidlər xiyabanını ziyarət ediblər

liyyat vasitələri bu parkda nümayiş olunur. Əcnəbi tələbələr

Silahlı Qüvvələrimizin işğaldan azad olunan ərazilərdə ermənilərdən qənimət götürüdləri 2 min-dən çox avtomobilin nömrə nişanlarından hazırlanın və üzərində "Qarabağ Azərbaycandır!" şətti əks olunan kompozisiya, Ermənistən tərəfindən tərəfdilən mühərbi cinayətləri, o cümlədən döyük bölgəsindən uzaq olan ərazilərimizin raket zərbələrinə məruz qalması, dinc sakinlərin qətlə yetirilməsi və yaralanması barədə faktlar, düşmən tərəfindən Azərbaycan ərazisine atılmış, istifadəsi qadağan olunan "İskəndər -M"

raketinin qalıqları ilə tanış olublar.

Daha sonra əcnəbi tələbələr II Şəhidlər xiyabانını ziyarət ediblər. Onlara Azərbaycanın illərlə məruz qaldığı erməni işğalı, torpaqlarının azad edilməsi uğrunda apardığı mübarizə, Vətən mühərbiyə barədə ətraflı məlumat verilib. Əcnəbi tələbələr Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda canlarını fəda etmiş şəhidlərin məzarlarının üzərinə gül dəstələri düzərk onların xatirələrinə dərin ehtiramlarını bildiriblər.

BDU 2022-ci ildə də Azərbaycanda "Times Higher Education Subject Ranking" reyting cədvəlinə düşən yeganə universitetdir

Ölkəmizdə elmin və təhsilin inkişaf etdirilməsində, əmək bazarının tələblərinə uyğun yüksək ixtisaslı elmi və elmi-pedaqoji kadrların hazırlanmasında aparıcı ali təhsil müəssisələrindən olan və artıq təhsil-elm-tədqiqat-innovasiya mərkəzlərinə dən birinə çevrilmiş 103 yaşlı Bakı Dövlət Universiteti beynəlxalq reytinglərdə mövqeyinin yaxşılaşdırılması istiqamətində mütəmadi addımlar atır.

Son illər BDU-da aparılan islahatlar, elmə, təhsilə, beynəlxalq reytinglərdə mövqeyinin yaxşılaşdırılması istiqamətində mütəmadi addımlar atır.

nəticəsi olaraq 2022-ci ildə Bakı Dövlət Universiteti dünya universitetlərinin nüfuzlu ""The Times Higher Education" (by Subject Ranking)" reyting cədvəlində Fiziki elmlər (Fizika, Kimya, Geolojiya, Astronomiya, Riyaziyyat və s.) və Mühəndislik elmləri (Kimya mühəndisliyi, Geolojiya mühəndisliyi, Hidrogeolojiya mühəndisliyi, Geofizika mühəndisliyi və s.) üzrə 1001+ mövqelərini tutub. Bununla da BDU 2022-ci il üzrə də Azərbaycandan nüfuzlu reyting cədvəlində yer alan yeganə universitet olub.

BDU-nun SABAH tələbələri "Kapital Bank"ın "Bizdən biri" təcrübə programına seçiliblər

Noyabrın 28-də Bakı Dövlət Universitetinin SABAH qruplarının Hüquqşünaslıq ixtisasının IV kurs tələbələri Sultanə Sultan və Rüfat Nəğıyev "Kapital Bank" ASC tərəfindən təşkil edilən "Bizdən biri" təcrübə programına seçiliblər. Hüquq təhsili alan 134 tələbə arasından seçilən tələbələr programda 3 ay təcrübə keçəcəklər.

Qeyd edək ki, "Bizdən biri" təcrübə programı çərçivəsində tələbələr müxtəlif sahələr üzrə müqavilələrin hazırlanması, hüquqi ekspertizasının aparılması qaydası ilə tanış olacaq, eləcə də hüquqi mövzuda saysız müzakirələrdə iştirak edəcəklər.

Buraxılışa məsul:
Afaq Sadıqova

Redaksiya heyəti:
Əliş Ağamirzəyev
Vüqar Əliyev
Cahangir Məmmədi
Allahverdi Məmmədi
Xatirə Hüseynova
Samir Mirzəyev

Dizayn - tərtibat:
Aynur Qurbanqızı

Bakı Dövlət Universitetinin mətbəəsində çap olunmuşdur.

Çapa imzalanıb:
30.11.2022
Tiraj: 1000 nüsxə

Redaksiyanın mövqeyi ilə müelliflərin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Dərc olunan məqalələrin mətninə görə redaksiya məsuliyyət daşıdır.
Əlaqə nömrəsi:
(+994 12) 538 42 08